

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน

โดย
นางสาวชุตินา ประยงค์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2565

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

THE DEVELOPMENT OF MATTHAYOMSUEKSA 5 STUDENTS'
CRITICAL READING ACHIEVEMENT USING SQ4R LEARNING MANAGEMENT
WITH FLIPPED CLASSROOM MODEL

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education (TEACHING THAI LANGUAGE)
Department of Curriculum and Instruction
Silpakorn University
Academic Year 2022
Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ	การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับ ด้าน
โดย	นางสาวชุติมา ประยงค์
สาขาวิชา	การสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโท
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ สมพร ร่วมสุข อาจารย์ ดร. บำรุง ชำนาญเรือ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มาเรียม นิลพันธุ์)

พิจารณาเห็นชอบโดย
.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชลธิชา หอมพุ่ม)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ สมพร ร่วมสุข)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ ดร. บำรุง ชำนาญเรือ)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สง่า วงศ์ไชย)

61255404 : การสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทฉบับที่ ๒

คำสำคัญ : การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ / การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R / แนวคิด

ห้องเรียนกลับด้าน

นางสาว ชุติมา ประยงค์: การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน กลุ่มตัวอย่างวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ห้อง 3 โรงเรียนทวีธาภิเศก แขวงวัดอรุณ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบง่าย โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่มด้วยวิธีการจับสลาก เป็นการวิจัยเชิงทดลอง แบบก่อนการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังทดลอง เครื่องมือที่ใช้ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

61255404 : Major (TEACHING THAI LANGUAGE)

Keyword : ANALYTICAL READING / A DEVELOPING ACHIEVEMENT / SQ4R LEARNING
MANAGEMENT WITH FLIPPED CLASSROOM MODEL

MISS Chutima PRAYONG : The Development of Matthayomsueksa 5 Students' Critical Reading Achievement Using SQ4R Learning Management with Flipped Classroom Model Thesis advisor : Associate Professor Chaiyos Paiwithayasiritham, Ph.D.

This research aimed to 1) compare matthayomsueksa 5 students' critical reading achievement before and after learning management using SQ4R learning management with flipped classroom model, and to 2) study matthayomsueksa 5 students' opinions towards learning management using SQ4R learning management with flipped classroom model. The sample was 30 matthayomsueksa 5/3 students of Taweethapisek School, Wat Arun Sub-district, Bangkok Yai District, in the second semester of the academic year 2021. Experimental design was The one - group pretest-posttest design. The research instruments were 1) critical reading lesson plans 2) a critical reading achievement test, and 3) a questionnaire on opinions towards the learning management using SQ4R learning management with flipped classroom model. The data were analyzed by mean (M), standard deviation (SD), and Dependent Samples t-test.

The findings revealed that 1) Matthayomsueksa 5 students' critical reading achievement after learning management using SQ4R learning management with flipped classroom model was significantly higher than before learning management at a level of .01 2) The matthayomsueksa 5 students' overall opinions towards learning management using SQ4R learning management with flipped classroom model were at a high agreement level.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสำเร็จและความเมตตากรุณาในการให้คำ แนะนำปรึกษาจากอาจารย์ ดร.บำรุง ชำนาญเรือ และรองศาสตราจารย์ สมพร ร่วมสุข รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม รองศาสตราจารย์ ดร.ชลธิชา หอมพุ่ม และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สง่า วงศ์ไชย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงยิ่ง

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ภัทรภรณ์ ช้อยศิริคุณ อาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาการสอน ภาษาไทย ระดับปริญญาตรี สืบเนื่องจนถึงเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย ให้คำแนะนำในการทำ วิทยานิพนธ์ส่งศิษย์จนสำเร็จการศึกษาถึงระดับปริญญาโท

ขอขอบพระคุณ คุณครูพจนารถ มีเครือ คุณครูชมภูษ จันทร์แสง ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็น ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัยและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือจนครบถ้วนสมบูรณ์

ขอขอบคุณ คณะผู้บริหาร คุณครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่เป็นกำลังใจที่ดี คอยให้ ความช่วยเหลือ จนวิทยานิพนธ์เล่มนี้เสร็จสิ้นสมบูรณ์

ขอบคุณนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/3 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/6 โรงเรียนทวีธาภิเศกที่ให้การส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลและทดลองวิจัยจนสำเร็จลุล่วงไป ได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ คุณสนธยา พลิตี ที่เป็นต้นแบบในการนำขั้นตอนการสอนอ่านตามแนวคิด การสอนแบบ SQ4R มาให้ผู้วิจัยได้ใช้ประโยชน์สำหรับการจัดทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณ คุณครูนพรัตน์ รัตนวิชัย และคุณครูอุทัยวรรณ ลำจรี เพื่อนร่วมรุ่นที่เคียงข้างตลอดเวลา ในการเรียน คอยให้คำปรึกษาและให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา ขอขอบพระคุณคุณครูเขมณัฐ สุวรรณวีระกำธร ที่กรุณาพิสูจน์อักษรวิทยานิพนธ์ ให้ขวัญและกำลังใจและสนับสนุนเสปียงตลอดระยะเวลาการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณคณาจารย์ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอนทุกท่านที่มอบวิชาความรู้และให้ประสบการณ์ อันล้ำค่าแก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณเพื่อนร่วมสาขาวิชาการสอนภาษาไทยที่ได้ให้คำปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ เสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา อันเป็นที่รักและเคารพอย่างสูงสุด ตลอดจนคนรักและญาติพี่น้อง ที่ได้มอบความรัก ความห่วงใย ดูแล เอาใจใส่ ตลอดจนอบรมสั่งสอนและสนับสนุนการศึกษาแก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณ กัลยาณมิตรทุกท่านที่ให้คำปรึกษา และเป็นกำลังใจในการทำงานด้วยความเอาใจใส่เสมอมา คุณค่าหรือ ประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาแต่พระคุณบิดา มารดา และครูอาจารย์ทุกท่าน

นางสาว ชุติมา ประยงค์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
คำถามในการวิจัย.....	11
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	11
สมมติฐานการวิจัย.....	11
ขอบเขตของการวิจัย.....	11
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	12
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	14
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	15
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และ หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนทวีธาภิเศก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2561) กระทรวงศึกษาธิการ (2551:7-59).....	16
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 16 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้.....	16
ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	17
คำอธิบายรายวิชา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5.....	19

โครงสร้างรายวิชา รหัสวิชา ท32102 วิชาภาษาไทย4 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5.....	20
เอกสารที่เกี่ยวกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	20
ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	20
ความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	22
หลักการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	22
ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ.....	24
การสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	26
วิธีการวัดและประเมินผล การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ.....	28
การจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R.....	31
ความเป็นมาของการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R.....	31
ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R	32
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R.....	33
แนวคิดห้องเรียนกลับด้าน	35
ความหมายของห้องเรียนกลับด้าน.....	35
หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับห้องเรียนกลับด้าน	37
ลักษณะสำคัญของห้องเรียนกลับด้าน	38
การจัดการเรียนรู้แบบSQ4Rร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	41
งานวิจัยในประเทศ.....	41
งานวิจัยต่างประเทศ.....	43
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	46
ขั้นเตรียมการทดลอง	46
การศึกษาค้นคว้าตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	46
ประชากรและตัวอย่างวิจัย	47

ตัวแปรที่ศึกษา	47
เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง.....	47
ระยะเวลาในการทดลอง.....	48
แบบแผนการวิจัย	48
ขั้นสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	48
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง.....	48
การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	49
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ.....	51
แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน	52
ขั้นดำเนินการทดลอง.....	54
ขั้นก่อนการทดลอง.....	54
ขั้นการทดลอง.....	54
ขั้นหลังทดลอง.....	54
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านมีรายละเอียดดังตารางที่ 8	56
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านมีรายละเอียดดังตารางที่ 9	57
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	60
สรุปผลการวิจัย.....	60
อภิปรายผล.....	61
ข้อเสนอแนะ	65
ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้	65

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	65
รายการอ้างอิง.....	66
ภาคผนวก.....	72
ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย.....	73
ภาคผนวก ข แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน	79
ภาคผนวก ค ตารางผลการวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	131
ประวัติผู้เขียน.....	146

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 ตารางแสดงผลวิชาภาษาไทย สาระการอ่าน การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ.....	2
ตารางที่ 2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 1 การอ่าน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	17
ตารางที่ 3 ตารางแสดง โครงสร้างรายวิชา รหัสวิชา ท32102 วิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่5	20
ตารางที่ 4 ตารางแสดงเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	49
ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ข้อสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	51
ตารางที่ 6 เกณฑ์ระดับมาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์,2543:107)...	53
ตารางที่ 7 เกณฑ์การแปลความหมายค่าระดับความคิดเห็น (พวงรัตน์ ทวีรัตน์,2543:107).....	53
ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน.....	56
ตารางที่ 9 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน	57
ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ.....	132
ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การอ่านบทความอย่างมีวิจารณญาณ	134
ตารางที่ 12 การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การอ่านเรื่องสั้นอย่างมีวิจารณญาณ.....	136
ตารางที่ 13 การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การอ่านบทร้อยกรองอย่างมีวิจารณญาณ.....	138
ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	140

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	142
ตารางที่ 16 เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้	145

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าด้านวิทยาการต่าง ๆ ในศตวรรษที่ 21 มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านการศึกษาในทุกประเทศ ฉะนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทางด้านการศึกษา เพราะการศึกษานั้นถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนให้เป็นผู้ที่มีศักยภาพ และมีทักษะในศตวรรษที่ 21 ดังนั้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพจึงถือเป็นภารกิจสำคัญอย่างยิ่งสำหรับครูที่จะต้องจัดระบบการศึกษาให้มีการพัฒนาในด้านทักษะต่าง ๆ โดยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ที่แตกฉานและยังยืนครุจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเป็นผู้สร้างความรู้ให้แก่ นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนนำทักษะในวิชา มาพัฒนา เพื่อให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ให้ความสำคัญกับการเรียนวิชาภาษาไทย โดยได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน การเขียน และรักการค้นคว้า นอกจากนั้นการจะพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าได้ต้องอาศัยประชาชนที่มีความรู้ความสามารถซึ่งความรู้ต่าง ๆ ล้วนได้มาจากการอ่าน สอดคล้องกับ นภดล จันทรพิชญ์ (2557: 74) ที่ได้กล่าวไว้ว่า “การอ่านมีความสำคัญต่อมนุษย์อย่างยิ่งโดยเฉพาะในยุคปัจจุบันมีหนังสือให้เลือกอ่านมากมาย การอ่านช่วยให้เราสามารถหาความรู้ความบันเทิง สร้างเสริมประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน” ดังพระราชดำรัสสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี (อ้างถึงใน สุวิทย์ มูลคำ, 2547:26)

ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคข้อมูลข่าวสารทำให้มีวิทยาการใหม่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา การรับรู้ข่าวสารเป็นไปได้อย่างง่ายดายและรวดเร็ว ส่งผลให้คนในสังคมต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้ด้วยการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ จึงทำให้ต้องอาศัยการอ่าน เพื่อให้เกิดความเข้าใจสื่อความกันได้ถูกต้อง ดังนั้นการอ่านจึงมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตและยังเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต

จากพระราชดำรัสดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การอ่านมีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิต เพราะการอ่านคือเครื่องมือที่จะทำให้ผู้อ่านสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542:11) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ การพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่านจึงเป็นสิ่งจำเป็นเพราะการอ่าน

ที่มีประสิทธิภาพย่อมเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวได้เป็นอย่างดี อันจะส่งผลให้การเรียนในรายวิชาต่าง ๆ และผู้เรียนเองก็ได้รับประโยชน์จากการอ่านอย่างแท้จริง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้ในสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ม.4-6/3 ให้ผู้เรียนในม.4-6 ได้เรียนในเรื่องการอ่านวิเคราะห์วิจารณ์โดยใช้เหตุผลในทุก ๆ ด้าน ตัวชี้วัด ม.4-6/4 การประเมินค่าเพื่อนำความรู้ที่ได้รับความคิดไปใช้แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต ตัวชี้วัด ม.4-6/5 แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิวิจารณ์โต้แย้งเกี่ยวกับสิ่งที่อ่านเสนอแนวคิดใหม่โดยใช้เหตุผล ตัวชี้วัด ม.4-6/8 สังเคราะห์ความรู้สิ่งที่ได้อ่าน โดยนำมาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ

แม้ว่าหลักสูตรการแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จะครอบคลุมการสอน การอ่านมากเพียงใดแต่การสอนให้นักเรียนมีทักษะการอ่านยังมีปัญหา ดังจะเห็นได้จากคะแนนเฉลี่ย ผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2561-2564 ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย สาระการอ่านของนักเรียนโรงเรียนทวีธาภิเศก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 พบว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยลดลงทุกปี ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตารางแสดงผลวิชาภาษาไทย สาระการอ่าน การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนทวีธาภิเศก ปีการศึกษา 2561-2564

ปีการศึกษา	จำนวนผู้เข้าสอบ	คะแนนเต็ม	สาระการเรียนรู้การอ่าน	
			ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
2561	309	100	50.62	18.76
2562	307	100	45.16	17.47
2563	360	100	41.31	16.40
2564	48	100	61.33	20.16

ที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), “รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)”

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-NET) วิชาภาษาไทย สาระการอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนทวีธาภิเศก ในปี 2561 มีคะแนนเฉลี่ย 50.62 ในปี 2562 มีคะแนนเฉลี่ย 45.16 ในปี 2563 มีคะแนนเฉลี่ย 41.31 และ ในปี 2564 กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)

ลงวันที่ 25 ธันวาคม 2563 ให้ลดและปรับเปลี่ยนรูปแบบการวัดและประเมินคุณภาพผู้เรียน ในทุกระดับการศึกษาเพื่อลดความซ้ำซ้อนเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพการศึกษา และลดความเครียด ของนักเรียน โดยให้นักเรียนเข้ารับการทดสอบ O-NET ตามความสมัครใจ โดยให้ถือเป็นสิทธิส่วนตัว โดยเฉพาะของนักเรียน ทำให้มียอดจำนวนนักเรียนที่สอบน้อยลง โดยในปี 2564 มีคะแนนเฉลี่ย 61.33 ซึ่งมีคะแนนลดลงตามลำดับเท่ากับจำนวนนักเรียนที่เข้าสอบ สะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียน ยังขาดทักษะความสามารถในการอ่าน ซึ่งไม่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากผลการประเมินความสามารถในการอ่านแสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความสามารถ ในด้านการอ่านอยู่ในระดับที่ไม่น่าพึงพอใจ นั้นหมายความว่า ผู้เรียนยังขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ การใช้เหตุผล โดยผู้วิจัยสังเกตเห็นถึงปัญหาในเรื่องของการอ่านขั้นสูง คือการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ผู้เรียนยังขาดทักษะในการลำดับเรื่องเหตุการณ์ การวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของผู้เขียน บอกความสัมพันธ์เชิงเหตุผล การวิเคราะห์โวหารในการเขียน อีกทั้งการคาดคะเนเหตุการณ์ ข้อคิด คุณค่า ทรรศนะของผู้เขียน ความเป็นไปได้ การกระทำของตัวละคร ตลอดจนการประเมินข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นจากเรื่อง เนื่องจากการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านขั้นสูง ผู้เรียนจำเป็นต้องมี ความรู้พื้นฐาน และทักษะการอ่านวิเคราะห์มาก่อน อีกทั้งมีความสำคัญอย่างยิ่งโดยเฉพาะโลกของ ข้อมูลในสถานการณ์ปัจจุบัน เพราะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักการวิเคราะห์ ตรวจสอบ และเลือกรับข้อมูล อย่างมีเหตุผล ดังที่ เอมอร์ เนียมน้อย (2551 : 10) กล่าวถึง ปัญหาของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยสรุปได้ว่า ผู้เรียนส่วนมากยังขาดทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เนื่องจากนักเรียนไม่สามารถ สรุปเนื้อหา ไม่สามารถแยกแยะใจความสำคัญ ขาดทักษะในการจับใจความสำคัญ อีกทั้งไม่สามารถบอก จุดประสงค์ของผู้เขียน และไม่สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์เรื่องที่อ่านได้

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ครูภาษาไทย โรงเรียนทวีธาภิเศก ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับปัญหาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ (กนกศรี มิตรานนท์, 2564; อติพล แจ่มเจริญ, 2564; เขมณัฏฐ์ สุวรรณวีระกำธร, 2564) สรุปได้ว่า ปัญหาเบื้องต้นคือ นักเรียน ส่วนมากยังตีกรอบความคิดของตนเองได้ไม่สมบูรณ์ ขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ที่ดี ทำให้ไม่สามารถ ตอบคำถามในด้านที่ใช้วิจารณญาณได้ อันเนื่องมาจาก นักเรียนขาดทักษะในการอ่าน อย่างมี วิจารณญาณ ไม่สามารถแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อเสนอแนะ ไม่สามารถวิเคราะห์เนื้อหา จุดมุ่งหมายได้ อีกทั้งครูจัดการเรียนรู้โดยวิธีการบรรยาย และอธิบายเนื้อหาตามบทเรียนมากกว่าสอนให้นักเรียนนั้น รู้จักคิดแก้ปัญหา ทำให้นักเรียนไม่ได้พัฒนาทักษะสำคัญ ๆ อาทิ ทักษะการค้นคว้าข้อมูล การรวบรวม การวิเคราะห์และสรุปข้อมูล ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง ของสังคม อีกทั้งเน้นเพียงการเรียนในห้องเรียน ครูไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และ พบว่าทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณคือทักษะที่นักเรียนควรได้รับการพัฒนามากที่สุด แต่ครูไม่มี

วิธีการจัดการเรียนการสอนที่น่าสนใจ ทำให้นักเรียนไม่สนใจการเรียน โดยรูปแบบการสอนขาดการใช้สื่อการสอนเพื่อโน้มน้าวให้นักเรียนสนใจเรียน อีกทั้งยังมีวิธีการสอบแบบเดิม ยึดการสอนที่เน้นเนื้อหาวิชาแต่ไม่ส่งเสริมกระบวนการคิดและกระบวนการแก้ปัญหา ครูเป็นศูนย์กลางในการเรียน ผู้เรียนต้องยึดครูเป็นหลัก ทำให้นักเรียนขาดทักษะการคิด วิธีการสอนของครูจึงมีส่วนทำให้ผลการทดสอบไม่เป็นดังที่คาดหวัง อีกทั้งเมื่อนักเรียนขาดทักษะการอ่าน จึงทำให้นักเรียนอ่านวิเคราะห์ไม่ได้ และเชื่อมโยงมาถึงการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณและการเรียนในวิชาอื่น ๆ

ด้วยเหตุที่นักเรียนมีปัญหาด้านการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณดังกล่าวข้างต้น จึงมีผู้สนใจค้นคว้าหาวิธีการสอนการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณอย่างต่อเนื่อง และได้เสนอเลือกวิธีการจัดการเรียนรู้ที่จะนำมาแก้ไขปัญหาคาดหวังการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณและช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการอ่านไว้อย่างหลากหลาย เช่น การจัดการเรียนรู้การอ่านด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R การจัดการเรียนรู้แบบ KWL หรือ KWL Plus และการใช้แบบฝึกสำเร็จรูป บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) แผนผังความคิด และการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ซึ่งเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้งสิ้น แต่ผู้วิจัยสนใจการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เพราะเป็นวิธีสอนที่เน้นกระบวนการอ่าน การตีความ ขยายความ สรุปและจับใจความสำคัญ ซึ่งเมื่อผู้เรียนได้อ่านซ้ำ ๆ ก็จะทำให้เกิดการจดจำ และสามารถวิเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริงได้

จากการศึกษางานวิจัยมีผู้นำการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ไปใช้พัฒนาความสามารถในการอ่านหลายคน เช่น เมขลา ลือโสภกา (2555) ณิชลักษณ์ ไชยเสนบดินทร์(2557) อมรรัตน์ จิตตะกาล (2556) ได้วิจัยด้านการพัฒนาทักษะการอ่านโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R สรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนอ่านที่ดี มีขั้นตอนชัดเจน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนสามารถลงมือทำ เกิดทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การใช้เหตุผล ทำให้การอ่านของผู้เรียนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

นอกจากศึกษาการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R แล้ว ผู้วิจัยยังได้ศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอีกวิธีหนึ่งซึ่งเป็นแนวคิดที่น่าสนใจสำหรับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบ "ห้องเรียนกลับด้าน" หรือบางครั้งเรียกว่า "กลับด้านชั้นเรียน" (Flipped Classroom) ซึ่งเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ Bergman and Sams (2012: 1-4) ครูวิชาเคมีของโรงเรียนวู้ดแลนด์ ปาร์ค ไฮสคูล (Woodland Park High School) ประเทศสหรัฐอเมริกาคิดค้นขึ้นในปี ค.ศ.2007 เนื่องจากนักเรียนบางส่วนในชั้นเรียนจำเป็นต้องขาดเรียนบ่อยครั้ง เพราะต้องเข้าร่วมกิจกรรมและเล่นกีฬา ทำให้เรียนไม่ทันเพื่อน ทั้งสองคนจึงพยายามหาแนวทางช่วยเหลือนักเรียนดังกล่าว ด้วยการบันทึกเทปการสอนของตนเองไว้ แล้วนำไปโหลดออนไลน์ เพื่อให้นักเรียนเข้าไปดูได้ ผลปรากฏว่า นักเรียนชอบเทปบันทึกการสอนเป็นอย่างมาก เพราะนักเรียนที่ขาดเรียนสามารถเรียนรู้ได้ และนักเรียนที่เข้าชั้นเรียน

สามารถย้อนกลับไปดูสิ่งที่เรียนแล้วได้อีก รวมทั้งใช้บทวนสำหรับการสอบจนนำไปสู่แนวทางการปรับ การเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน

นักวิชาการและผู้รู้ได้ให้คำนิยามของห้องเรียนกลับด้าน (Fliped Classroom) ไว้ดังนี้ จักริรัตน์ แสงวารี (2556: 179) กล่าวว่า ห้องเรียนกลับด้าน หมายถึง กระบวนการรูปแบบหนึ่ง สำหรับการสอน ซึ่งปรับเปลี่ยนในเรื่องของเวลาจากเดิมที่เรียนให้เป็นการทำกิจกรรม ดังนั้น การบ้าน หรือกิจกรรมของผู้สอนได้มอบหมายให้นักเรียนไปทำที่บ้านหรือนอกห้องเรียนจะกลายมาเป็นส่วน หนึ่งของกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน ในทางกลับกันเนื้อหาความรู้รูปแบบบรรยายในห้องเรียน จะเปลี่ยนไปอยู่ในสื่อประเภทต่าง ๆ โดยครูดัดสอนใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตจัดเตรียมไว้ให้ นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองนอกห้องเรียนโดยครูอาจมอบหมายให้นักเรียนจดบันทึกสรุปความเนื้อหา ที่นักเรียนได้เรียนรู้นอกห้องเรียนหรือมอบหมายงานอื่น ๆ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน แล้วนำมาอภิปรายหรือปฏิบัติจริงในห้องเรียน สอดคล้องกับ รุ่งนภา นุตราวงศ์ (2557: 4) ที่กล่าวถึง ลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบกลับด้านชั้นเรียน (Fliped Classroom) ว่าเป็นการเปลี่ยน รูปแบบการเรียนการสอนจากแบบเดิมที่ครูเป็นผู้บรรยายเนื้อหาต่าง ๆ ในชั้นเรียนแล้วมอบงานให้ นักเรียนกลับไปทำการบ้านในขณะที่ทำการบ้านนั้น นักเรียนหลายคนอาจมีข้อสงสัย ไม่เข้าใจ บางอย่าง แต่ไม่มีคนตอบข้อสงสัยหรือคอยให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ จึงไม่สามารถทำการบ้านได้ ซึ่งสอดคล้องกับ Bergman and Sams (2012: 19-33) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนตาม แนวคิดห้องเรียนกลับด้านเหมาะสำหรับนักเรียนยุคปัจจุบัน เนื่องจากนักเรียนในยุคนี้เติบโตขึ้นมา โดยมีความพร้อมของเทคโนโลยีการสื่อสาร ทั้งยูทูป เฟซบุ๊ก และแหล่งข้อมูลอินเทอร์เน็ตมากมาย ทำ ให้มีความคุ้นเคย และมีทักษะการใช้สื่อเหล่านี้เป็นอย่างดี ดังนั้นการนำสิ่งเหล่านี้มาใช้เป็นเครื่องมือ ในการเรียนรู้จะช่วยให้ นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวางและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นวิธีการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนักเรียนเป็นผู้รับผิดชอบการดูวิดีโอ ทำแบบฝึกหัด ตอบประเด็น คำถาม และทำงานที่ได้รับมอบหมาย ครูเป็นเพียงผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือนักเรียนทำให้ครูและ นักเรียนมีเวลาปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนมากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่าง บุคคลซึ่งนักเรียนในแต่ละชั้นเรียนมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย มีทั้งเด็กที่เก่งมาก เด็กปานกลาง และเด็กอ่อน การจัดการเรียนรู้แบบกลับด้านชั้นเรียน ทำให้ครูสามารถช่วยเหลือ นักเรียนให้เรียนรู้ได้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้เต็ม ศักยภาพของแต่ละบุคคล กัลยาลักษณ์ แดงอุไร (2559) ได้นำแนวคิดห้องเรียนกลับด้านไปใช้ในการ พัฒนาทักษะการอ่าน พบว่า แนวคิดห้องเรียนกลับด้านสามารถช่วยให้นักเรียนสามารถทำความเข้าใจ บทเรียนได้ทุกสถานที่ การสอนจะไม่เน้นครูเป็นศูนย์กลาง แต่เป็นการฝึกเพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ด้วย ตนเองมากขึ้น

จากที่กล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านส่งผลให้นักเรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น และสอดคล้องกับสถานการณ์โรคระบาด COVID-19 ซึ่งส่งผลให้การสอนในบางครั้งผู้เรียนต้องเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งการจัดการเรียนการสอนแบบปกติผสมกับการเรียนแบบออนไลน์นั้นเป็นการสอนโดยครูสามารถสอนผ่านสื่อ ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา และในสถานการณ์โรคระบาด COVID-19 อาจมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นได้อีกในอนาคต ซึ่งอาจทำให้เกิดผลกระทบในลักษณะเดิมได้ นั่นคืออาจทำให้ต้องหยุดการเรียนการสอน การสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านจึงเป็นวิธีการสอนที่สามารถใช้ได้ทุกสถานการณ์โดยนักเรียนได้รับความรู้อย่างเต็มศักยภาพ

จากการศึกษาข้อมูลดังกล่าวมาทำให้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน เป็นวิธีหนึ่งที่เหมาะสมสำหรับการแก้ปัญหาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และจะช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ในครั้งนี้ ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการสอนและแนวคิดจากผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R นั้นเป็นการอ่านอย่างคร่าวๆ เพื่อให้ได้คำตอบที่ตั้งไว้ ลักษณะการจัดการเรียนรู้จะเน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นการมุ่งพัฒนาทักษะการอ่านและการคิดไปพร้อมกัน

สนธยา พลิติ (2548: 10-11) ได้เสนอการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ว่าประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน หมายถึง ชี้นำหรือเสนอสิ่งเร้าเพื่อให้นักเรียนพร้อมที่จะเรียนบทเรียนใหม่

2. ขั้นสอน นักเรียนศึกษาใบความรู้ ใบงาน และเอกสารประกอบการเรียนรู้ ตามขั้นตอนการ สอนด้วยวิธี SQ4R

2.1 Survey (S) หมายถึง ขั้นที่นักเรียนอ่านเนื้อหาในใบความรู้ ใบงาน หรือ เอกสารประกอบการเรียนรู้ เพื่อหาใจความสำคัญของเรื่อง โดยใช้เวลาประมาณ 1-5 นาที หลังจากนั้น ครูและนักเรียนจะอภิปรายร่วมกันถึงใจความสำคัญของเรื่องแล้วให้นักเรียนเขียนลงในแบบบันทึก กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

2.2 Question (Q) หมายถึง ขั้นที่ให้นักเรียนอ่านเนื้อหาในใบความรู้ ใบงาน และ เอกสารประกอบการเรียนรู้โดยตั้งคำถามจากใจความสำคัญและครูจะเป็นผู้แนะนำในกรณีที่นักเรียนมี ปัญหาในการตั้งคำถาม โดยครูสุ่มเลือกนักเรียนแล้วถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่นักเรียนได้อ่าน จากนั้นให้ นักเรียนคนอื่นๆ แสดงความคิดเห็นร่วมกันแล้วเขียนคำถามลงในแบบบันทึกกิจกรรม SQ4R

2.3 Read (R) หมายถึง ขั้นที่นักเรียนอ่านข้อความในใบความรู้ ใบงาน และเอกสาร ประกอบการเรียนรู้นั้นซ้ำอย่างละเอียด เพื่อค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้หรือหาลำดับขั้นตอน และวิธีการนำไปปฏิบัติการทดลอง โดยครูและนักเรียนจะอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับคำตอบ หรือลำดับ ขั้นตอนในการทดลองหลังจากที่นักเรียนอ่านเสร็จแล้ว

2.4 Record (R) หมายถึง ขั้นที่นักเรียนจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่าน ในขั้นตอนที่ 2.3 โดยเป็นการเขียนคำตอบเพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้ในขั้นตอนที่ 2.2 และมุ่งเน้นการจด บันทึกในส่วนที่สำคัญและสิ่งที่จำเป็น โดยใช้ข้อความอย่างรัดกุม หรือย่อตามความเข้าใจของนักเรียน เอง หรือเป็นการจดบันทึกผลจากการปฏิบัติการทดลองตามใบงาน

2.5 Recite (R) หมายถึง ขั้นที่นักเรียนเขียนแผนผังความคิด (Mind Mapping) เพื่อสรุปใจความสำคัญของเรื่องจากการอ่านใบความรู้ ใบงาน และเอกสารประกอบการทดลอง หรือ เป็นการสรุปผลการทดลองจากการปฏิบัติการทดลองตามใบงาน

2.6 Reflect (R) หมายถึง ขั้นที่นักเรียนสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการนำ ข้อมูลหรือความรู้ที่ได้จากการอ่านนั้นเชื่อมโยงเข้ากับความรู้ที่ตนมีอยู่เดิมแล้ว

3. ขั้นสรุปและประเมินผล หมายถึง ขั้นที่นักเรียนร่วมกันสรุปเพื่อตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจของตนเอง จากการอ่าน

แนวคิดห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom)

แนวคิดนี้เป็นการเรียนรู้แบบผสมผสานรูปแบบการเรียนที่มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วย พัฒนาการสอนในชั้นเรียนอย่างเต็มที่ ผู้สอนจะมีเวลาใกล้ชิดกับนักเรียนมากขึ้นแทนที่จะใช้เวลา ในการสอนหนังสือในห้องเรียนแต่เพียงอย่างเดียวโดยผู้สอนสามารถบันทึกวีดิโอการสอนในห้อง โดยเนื้อหา ความรู้หลักการในบทเรียนสามารถให้ผู้เรียนกลับไปศึกษานอกห้องเรียนแทนการเรียน การสอนแบบเก่า โดยนักเรียนจะกลับไปอ่านหนังสือ และเรียนรู้ด้วยตนเองที่บ้านแล้วค่อยนำ

เนื้อหาต่าง ๆ ที่อ่านมาอภิปรายกันในคาบเรียนถัดไปและผู้เรียนจะพยายามนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติจริงในห้องเรียนและฝึกแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชั้นเรียนร่วมกัน โดยแนวคิดห้องเรียนกลับด้านนั้น แบ่งห้องเรียนทั้งที่ศึกษาด้วยตนเองที่บ้าน (Online) จากนั้นผู้เรียนสรุปเรื่องที่ศึกษาด้วยตนเองและนำมาสะท้อนความคิดโดยมีครูเป็นผู้สอนหน้าห้องเรียน (Onsite)

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ตามแนวคิดของสนธยา พลดี (2548: 10-11) มาใช้ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์การเรียนในปัจจุบัน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กิจกรรมนอกห้องเรียน

ครูมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษา ข่าว บทความหรือบทความ และเรื่องสั้น โดยศึกษาจากสื่อการสอน ได้แก่ เอกสารประกอบการสอน วิดิทัศน์ ไฟล์เสียงการบรรยาย และสื่อออนไลน์จากอินเทอร์เน็ต มาล่วงหน้า โดยให้นักเรียนร่วมตอบกระทู้และอภิปรายผลการศึกษาทางสื่อสังคมออนไลน์

ขั้นตอนที่ 2 กิจกรรมในห้องเรียน

1. **ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน**เป็นขั้นเตรียมผู้เรียนให้พร้อมที่จะเรียนเชื่อมโยงแนวความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ โดยให้ผู้เรียนร่วมกันระดมสมองเกี่ยวกับเรื่องที่จะเรียนก่อนว่า ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านหรือเรียนอย่างไรบ้าง และแจ้งจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในการเรียน

2. **ขั้นสอน** ขั้นตอนนี้เป็นการสอนผ่านแนวคิดห้องเรียนกลับด้านโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ให้ผู้เรียนได้ทราบถึงเนื้อหาที่จะเรียนหลักการ ความคิดรวบยอดของการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง โดยหลังจากผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากสื่อด้วยตนเองนอกห้องเรียนเสร็จสิ้น และกลับมาทำกิจกรรมในช่วงเรียน โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำ ตอบข้อสงสัย และช่วยเหลือซึ่งสามารถแบ่งรายละเอียดได้ดังนี้

1. Survey (S) ขั้นที่นักเรียนอ่านเนื้อหา ข่าว บทความหรือบทความ และเรื่องสั้นในเอกสารประกอบการเรียนรู้ เพื่อหาใจความสำคัญของเรื่อง หลังจากนั้นครูและนักเรียนจะอภิปรายร่วมกันถึงใจความสำคัญของเรื่องแล้วให้นักเรียนทุกคนตอบคำถาม โดยให้นักเรียนบอกใจความสำคัญและจดบันทึกใจความสำคัญ

2. Question (Q) ในขั้นนี้ให้นักเรียนตั้งคำถาม จากเนื้อหาที่อ่านในเอกสารประกอบการเรียนรู้ในขั้นตอนที่ 1 และครูจะเป็นผู้แนะนำในกรณีที่นักเรียนมีปัญหาในการตั้งคำถาม โดยครูสุ่มเลือกนักเรียน ให้บอกคำถามที่นักเรียนตั้งไว้ จากนั้นให้นักเรียนคนอื่น ๆ แสดงความคิดเห็นร่วมกันแล้วเขียนคำถามบนกระดานหน้าชั้นเรียน เพื่อให้เพื่อนนักเรียนคนอื่น ๆ ร่วมกันสนทนาและตอบคำถามในห้องเรียนโดยครูไม่จำกัดเวลาในการตอบ แต่ให้นักเรียนฝึกคิดโดยไม่มีครูเป็นผู้กระตุ้นความคิด

3. Read (R-1) ให้นักเรียนอ่านข้อความในเอกสารประกอบการเรียนรู้ที่ ๑ ๑ อย่างละเอียด เพื่อค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ โดยครูและนักเรียนจะอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับ คำตอบ หลังจากที่นักเรียนอ่านเสร็จแล้ว

4. Record (R-2) ให้นักเรียนจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่านในขั้นตอนที่ 3 โดยเป็นการเขียนคำตอบเพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้ในขั้นตอนที่ 2 และมุ่งเน้นการจดบันทึกในส่วนที่สำคัญและสิ่งที่จำเป็น โดยใช้ข้อความอย่างรัดกุม หรือย่อตามความเข้าใจของนักเรียนเอง

5. Recite (R-3) ขั้นที่นักเรียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านในลักษณะแผนผังความคิด (Mind Mapping) เพื่อสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านในเอกสารประกอบการเรียน หรือเป็นการสรุปผล และทำแบบทดสอบลงในเอกสารประกอบการเรียน

6. Reflect (R-4) ชี้นำไปให้นักเรียนสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการนำข้อมูล หรือความรู้ที่ได้จากการอ่านนั้นเชื่อมโยงเข้ากับความรู้ที่ตนมีอยู่เดิมแล้ว โดยขั้นตอนนี้ปฏิบัติ ในห้องเรียน โดยมีครูเป็นผู้ชี้ทางให้นักเรียนกล้าที่จะแสดงออก และถ่ายทอดความรู้ที่ตนได้รับออกมา ในรูปแบบต่าง ๆ ที่นักเรียนสนใจ

3. ขั้นสรุปและประเมินผล ในขั้นนี้ นักเรียนร่วมกันสรุปเพื่อตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจ ของตนเองจากการอ่าน โดยขั้นตอนนี้ นักเรียนเรียนในห้องเรียนแบบปกติ เพื่อให้ นักเรียนทุกคน ร่วมกันอภิปรายความรู้ที่ได้รับ

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดเป็นกรอบ แนวคิดในการวิจัยดังนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

การจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน

ผู้วิจัยได้นำขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ของสนธญา พลิตี (2548 : 10-11) มาใช้ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน ให้เหมาะสมกับสถานการณ์การเรียนในปัจจุบัน ซึ่งผู้วิจัยมีการปรับปรุงแก้ไข ขั้นตอนจากเดิมที่ใช้สำหรับการเรียนรู้ในห้องเรียน โดยกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 1 กิจกรรมนอกห้องเรียน

ครอบคลุมให้นักเรียนไปศึกษา ข่าว บทร้อยกรอง บทความ และเรื่องสั้น โดยศึกษาจากสื่อการสอน ได้แก่ เอกสารประกอบการสอน วิดิทัศน์ ไฟล์เสียง การบรรยาย และสื่อออนไลน์จากอินเทอร์เน็ต มาล่วงหน้า โดยให้นักเรียนร่วมตอบกระทู้และอภิปรายผลการศึกษาทางสื่อสังคมออนไลน์

ขั้นตอนที่ 2 กิจกรรมในห้องเรียน

1. **ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน** เป็นขั้นเตรียมผู้เรียนให้พร้อมที่จะเรียนเชื่อมโยงแนวความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ โดยให้ผู้เรียนร่วมกันระดมสมองเกี่ยวกับเรื่องที่จะเรียนก่อนว่า ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านหรือเรียนอย่างไรบ้าง และแจ้งจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในการเรียน

2. **ขั้นสอน**โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ให้ผู้เรียนได้ทราบถึงเนื้อหาที่จะเรียนหลักการ ความคิดรวบยอดของการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง โดยหลังจากผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากสื่อด้วยตนเองนอกห้องเรียนเสร็จสิ้น และกลับมาทำกิจกรรมในชั่วโมงเรียน โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำ ตอบข้อสงสัย และช่วยเหลือซึ่งสามารถแบ่งรายละเอียดได้ดังนี้

1. สสำรวจ (Survey)
2. ตั้งคำถามโดยใช้หลังคำถาม (Question)
3. อ่านอย่างละเอียด (Read-R1)
4. จดบันทึก (Record – R2)
5. สรุปใจความสำคัญ (Recite -R3)
6. นำไปใช้(Reflect – R4)

3. **ขั้นสรุปและประเมินผล** ในขั้นนี้นักเรียนร่วมกันสรุปเพื่อตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจของตนเองจากการอ่าน โดยขั้นตอนนี้ให้นักเรียนเรียนในห้องเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนร่วมกันอภิปรายความรู้ที่ได้รับและร่วมกันแสดงความคิดเห็นกับเรื่องทีอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านอย่างมี
วิจารณญาณ

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มี
ต่อการจัดการเรียนรู้แบบ
SQ4R ร่วมกับแนวคิด
ห้องเรียนกลับด้าน

คำถามในการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้หรือไม่
2. นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านอยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน

สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านสูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและตัวอย่างวิจัย
  - 1.1 ประชากรวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนทวีธาภิเศก เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 จำนวน 12 ห้องเรียนรวมนักเรียน 521 คน ซึ่งทางโรงเรียนจัดนักเรียนแต่ละห้องในลักษณะแผนการเรียน ซึ่งเป็นห้องเรียนที่คละความสามารถ
  - 1.2 ตัวอย่างวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ห้อง 3 โรงเรียนทวีธาภิเศก แขวงวัดอรุณ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานครที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้องเรียนมีนักเรียนจำนวน 30 คน ได้มาจากการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม ด้วยวิธีการจับสลาก
2. ตัวแปรที่ศึกษา
  - 2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom)

2.2 ตัวแปรตามได้แก่

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

2.2.2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน

3. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

3.1 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเนื้อหาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้ในสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ม.4-6/3 ให้ผู้เรียนใน ม.4-6 ได้เรียนในเรื่องการอ่านวิเคราะห์วิจารณ์โดยใช้เหตุผลในทุก ๆ ด้าน ตัวชี้วัด ม.4-6/4 คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องทีอ่านจากนั้นเข้าสู่การประเมินค่าเพื่อนำความรู้ที่ได้รับความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต ตัวชี้วัด ม.4-6/5 วิเคราะห์ วิวิจารณ์ การแสดงความคิดเห็นและโต้แย้งเกี่ยวกับสิ่งที่อ่านอีกทั้งเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล ตัวชี้วัด ม.4-6/8 สังเคราะห์ความรู้เมื่ออ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ

3.2 ประเภทของเนื้อหาที่ใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ คือ ข่าว บทความ เรื่องสั้น และบทร้อยกรอง

4. ระยะเวลาในการทดลอง

ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ใช้เวลาทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ คาบละ 1 ชั่วโมง รวม 8 ชั่วโมง ไม่รวมการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัยไว้ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน หมายถึง กระบวนการในการเรียนการสอนที่นำวิธีสอนแบบ SQ4R มาจัดกิจกรรมร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน โดยผู้วิจัยสังเคราะห์เป็นขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการเขียนแผนการจัดการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน โดยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กิจกรรมนอกห้องเรียน

ครูมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษา ข่าว บทร้อยกรอง บทความ และเรื่องสั้น โดยศึกษาจากสื่อการสอน ได้แก่ เอกสารประกอบการสอน วีดิทัศน์ ไฟล์เสียงการบรรยาย และสื่อออนไลน์

จากอินเทอร์เน็ต มาล่วงหน้า โดยให้นักเรียนร่วมตอบกระทู้และอภิปรายผลการศึกษาทางสื่อสังคมออนไลน์

ขั้นตอนที่ 2 กิจกรรมในห้องเรียน

(1) **ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน** เป็นขั้นเตรียมผู้เรียนให้พร้อมที่จะเรียนเชื่อมโยงแนวความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ โดยให้ผู้เรียนร่วมกันระดมสมองเกี่ยวกับเรื่องที่จะเรียนก่อนว่า ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านหรือเรียนอย่างไรบ้าง และแจ้งจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในการเรียน

(2) **ขั้นสอน** ขั้นตอนนี้เป็นการสอนผ่านแนวคิดห้องเรียนกลับด้านโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ให้ผู้เรียนได้ทราบถึงเนื้อหาที่จะเรียนหลักการ ความคิดรวบยอดของการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง โดยหลังจากผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากสื่อด้วยตนเองนอกห้องเรียนเสร็จสิ้น และกลับมาทำกิจกรรมในชั่วโมงเรียน โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำ ตอบข้อสงสัย และช่วยเหลือ ซึ่งสามารถแบ่งรายละเอียดได้ดังนี้

(2.1) Survey (S) นักเรียนอ่านเนื้อหา ขำว บทย่อกรอง บทความ และเรื่องสั้นในเอกสารประกอบการเรียนรู้ เพื่อหาใจความสำคัญของเรื่อง หลังจากนั้นครูและนักเรียนจะอภิปรายร่วมกันถึงใจความสำคัญของเรื่องแล้วให้นักเรียนทุกคนตอบคำถาม โดยให้นักเรียนบอกใจความสำคัญและจดบันทึกใจความสำคัญ

(2.2) Question (Q) นักเรียนตั้งคำถาม จากเนื้อหาที่อ่านในเอกสารประกอบการเรียนรู้ในขั้นตอนที่ 1 และครูจะเป็นผู้แนะนำในกรณีที่นักเรียนมีปัญหาในการตั้งคำถาม โดยครูสุ่มเลือกนักเรียน ให้บอกคำถามที่นักเรียนตั้งไว้ จากนั้นให้นักเรียนคนอื่น ๆ แสดงความคิดเห็นร่วมกันแล้วเขียนคำถามบนกระดานหน้าชั้นเรียน เพื่อให้เพื่อนนักเรียนคนอื่น ๆ ร่วมกันสนทนาและตอบคำถามในห้องเรียนโดยครูไม่จำกัดเวลาในการตอบ แต่ให้นักเรียนฝึกคิดโดยไม่มีครูเป็นผู้กระตุ้นความคิด

(2.3) Read (R-1) นักเรียนอ่านข้อความในเอกสารประกอบการเรียนรู้ที่ซ้ำ ๆ อย่างละเอียด เพื่อค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ โดยครูและนักเรียนจะอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับคำตอบ หลังจากที่นักเรียนอ่านเสร็จแล้ว

(2.4) Record (R-2) นักเรียนจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่านในขั้นตอนที่ 3 โดยเป็นการเขียนคำตอบเพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้ในขั้นตอนที่ 2 และมุ่งเน้นการจดบันทึกในส่วนที่สำคัญและสิ่งที่จำเป็น โดยใช้ข้อความอย่างรัดกุม หรือย่อตามความเข้าใจของนักเรียนเอง

(2.5) Recite (R-3) นักเรียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านในลักษณะแผนผังความคิด (Mind Mapping) เพื่อสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านในเอกสารประกอบการเรียน หรือเป็นการสรุปผล และทำแบบทดสอบลงในเอกสารประกอบการเรียน

(2.6) Reflect (R-4) นักเรียนสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการนำข้อมูลหรือความรู้ที่ได้จากการอ่านนั้นเชื่อมโยงเข้ากับความรู้ที่ตนมีอยู่เดิมแล้ว โดยขั้นตอนนี้ปฏิบัติในห้องเรียน โดยมีครูเป็นผู้ชี้ทางให้นักเรียนกล้าที่จะแสดงออก และถ่ายทอดความรู้ที่ตนได้รับออกมาในรูปแบบต่าง ๆ ที่นักเรียนสนใจ

(3) **ขั้นสรุปและประเมินผล** ในขั้นนี้นักเรียนร่วมกันสรุปเพื่อตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจของตนเองจากการอ่าน โดยขั้นตอนนี้นักเรียนเรียนในห้องเรียนแบบปกติ เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนร่วมกันอภิปรายความรู้ที่ได้รับ

2. การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง กระบวนการอ่านที่มีลำดับขั้นตอนโดยผู้อ่านต้องใช้ประสบการณ์เดิมและความรู้ใหม่ในการแยกแยะเรื่องราว ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น โดยคำนึงถึงจุดประสงค์ในการแต่ง การตีความ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่าโดยมีเหตุผลสนับสนุนการอ่านตามลำดับขั้นตอน

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อใช้ทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

4. ความคิดเห็นของนักเรียน หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านในด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศชั้นเรียนและด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ ซึ่งวัดได้จากการตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนทวีธาภิเศก เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสูงขึ้น

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน ผู้วิจัยศึกษาหลักสูตร เอกสาร ตำรา หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนทวีธาภิเศก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2561)

1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.1.1 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

1.1.2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางวิชาภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

1.2 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนทวีธาภิเศก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2561)

1.2.1 คำอธิบายรายวิชา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

1.2.2 โครงสร้างรายวิชา รหัสวิชา ท32102 วิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2. เอกสารเกี่ยวกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

2.1 ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

2.2 ความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

2.3 หลักการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

2.4 ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

2.5 การสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

2.6 วิธีการวัดและประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

2.7 ประโยชน์ของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

3. การจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบ SQ4R

- 3.1 ความเป็นมาของวิธีการสอนแบบ SQ4R
- 3.2 ความหมายของวิธีสอนแบบ SQ4R
- 3.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบ SQ4R
- 3.4 ประโยชน์ของวิธีการสอนแบบ SQ4R

4. การเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน

- 4.1 ความหมายของห้องเรียนกลับด้าน
- 4.2 หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับห้องเรียนกลับด้าน
- 4.3 ลักษณะสำคัญของห้องเรียนกลับด้าน

5. การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 6.1 งานวิจัยในประเทศ
- 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และ
หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนทวีธาภิเศก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ฉบับปรับปรุง
พ.ศ.2561) กระทรวงศึกษาธิการ (2551:7-59)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสาระและมาตรฐาน
การเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้นต้องเรียนทั้งหมด 5 สาระดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียน
เรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่าง
มีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่าง เห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เกี่ยวข้องกับวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน คือ สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาใน การดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 1 การอ่าน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.4-ม.6	1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และ บทร้อยกรองได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ และเหมาะสมกับเรื่องที่ อ่าน	การอ่านออกเสียง ประกอบด้วย - บทร้อยแก้ว - บทร้อยกรอง
	2. ตีความ แปลความ และขยายความ เรื่องที่อ่าน 3. วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่าน ในทุก ๆ โดยใช้เหตุผล 4. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน และประเมินค่าเพื่อนำความรู้ ความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาใน การดำเนินชีวิต	การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น - ข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในชุมชน - บทความ - นิทาน - เรื่องสั้น - นวนิยาย - วรรณกรรมพื้นบ้าน - วรรณคดีในบทเรียน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	5. แสดงความคิดเห็นโต้แย้งกับเรื่องที่อ่าน วิเคราะห์ วิจาร์ณ และเสนอความคิดใหม่โดยใช้เหตุผล 6. ตอบคำถามจากการอ่านเรื่องต่าง ๆ ในเวลาที่กำหนด 7. อ่านเรื่อง และเขียนกรอบแนวคิดผังความคิด บันทึกย่อความ และรายงาน 8. สังเคราะห์ความรู้จากการอ่าน โดยนำมาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ 9. มีมารยาทในการอ่าน	- บทโฆษณา - สารคดี - บันทึกคดี - ปาฐกถา - พระบรมราโชวาท - เทศนา - คำบรรยาย - คำสอน - บทร้อยกรองร่วมสมัย - บทเพลง - บทอาเศียรวาท - คำขวัญ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เนื้อหาในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้ในสาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ม.4-6/3 ให้ผู้เรียนในม.4-6 ได้เรียนในเรื่องการอ่านวิเคราะห์วิจารณ์โดยใช้เหตุผลในทุก ๆ ด้าน ตัวชี้วัด ม.4-6/4 การประเมินค่าเพื่อนำความรู้ที่ได้รับความคิดไปใช้แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต ตัวชี้วัด ม.4-6/5 แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจาร์ณ โต้แย้งเกี่ยวกับสิ่งที่อ่านเสนอแนวคิดใหม่โดยใช้เหตุผล ตัวชี้วัด ม.4-6/8 สังเคราะห์ความรู้สิ่งที่ได้อ่าน โดยนำมาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนทวีธาภิเศก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561) โรงเรียนทวีธาภิเศก เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ได้กำหนดคำอธิบายรายวิชา โครงสร้างรายวิชาไว้ดังนี้

คำอธิบายรายวิชา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชาภาษาไทย 3	(ท32102)	กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	ภาคเรียนที่ 2	เวลา 40 ชั่วโมง
		จำนวน 1.0 หน่วยกิต

ศึกษาทักษะการอ่านออกเสียง อ่านจับใจความ ตีความ แปลความ ขยายความ เรื่องที่อ่าน วิเคราะห์ วิวิจารณ์ แสดงความคิดเห็น ตอบคำถามจากวรรณคดี วรรณกรรม บทความ บทร้อยกรอง อย่างมีมารยาทและท่องจำบทร้อยกรองที่ประทับใจหรือที่กำหนด เขียนเรียงความ บันทึก เขียน รายงาน ผลงานเขียนของตนเองในรูปแบบสารคดี อีกทั้งมีมารยาทในการเขียน อธิบาย ใช้ภาษา คำ กลุ่มคำ ได้ตามประสบการณ์ โอกาส บุคคล แต่งบทร้อยกรองประเภทร่าย ฉันท์ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ ขำว บทความ เรื่องสั้น บทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ประเมินคุณค่าวรรณคดี วรรณกรรม วรรณกรรมท้องถิ่นและบทความ ตามหลักการ วิเคราะห์วรรณกรรม วรรณศิลป์ ท่องจำ บอกคุณค่า ของบทอาขยานตามที่กำหนดได้ มีภาษาในการสื่อสารในการคิดแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต เทคโนโลยี มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นใน การทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ

โดยใช้การสืบเสาะหาความรู้ การสำรวจตรวจสอบ ทักษะกระบวนการใช้ภาษาในศตวรรษ ที่ 21 การสืบค้นข้อมูลและการอภิปราย เพื่อให้เกิดความรู้ ความคิด ความเข้าใจ สามารถสื่อสารสิ่งที่ เรียนรู้ มีความสามารถในการตัดสินใจ การแก้ปัญหา การนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน มีจริยธรรม คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม

ตัวชี้วัด

ท 1.1 (1,2,3,4,5,8,9)

ท 2.1 (2,3,4,8)

ท 4.1 (1,2,4)

ท 5.1 (2,3,4,5,7)

รวม 19 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา รหัสวิชา ท32102 วิชาภาษาไทย4 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา ท32102 รายวิชาภาษาไทย 4

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 เวลา 40 ชั่วโมง จำนวน 1.0 หน่วยกิต

อัตราส่วนคะแนน 70 : 30

ตารางที่ 3 ตารางแสดง โครงสร้างรายวิชา รหัสวิชา ท32102 วิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่5

ลำดับ	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน	ภาระงาน/ ชิ้นงาน
1	หน่วยที่ 1 การอ่าน อย่างมี วิจารณญาณ	<p>สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ม.4-6/3 อ่านวิเคราะห์ วิจารณ์โดยใช้เหตุผลในทุก ๆ ด้าน ตัวชี้วัด ม.4-6/4 การประเมินค่าเพื่อ นำความรู้ที่ได้รับความคิดไป ใช้แก้ปัญหาในการดำเนิน ชีวิต ตัวชี้วัด ม.4-6/5 แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจารณ์ ได้แย้ง เกี่ยวกับสิ่งที่อ่านเสนอ แนวคิดใหม่โดยใช้เหตุผล ตัวชี้วัด ม.4-6/8 สังเคราะห์ความรู้ สิ่งที่ได้อ่าน โดยนำมาพัฒนา ตน พัฒนาการเรียน และ พัฒนาความรู้ทางอาชีพ</p>	<p>1. การวิเคราะห์ และวิจารณ์เรื่องที่ อ่าน 2. การใช้เหตุผล 3. การแสดงความ คิดเห็นได้แย้งกับ เรื่องที่อ่าน 4. การเสนอ ความคิดใหม่อย่าง มีเหตุผล</p>	8	10	แบบฝึกหัด ใบงาน แบบทดสอบ

เอกสารที่เกี่ยวกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านหนังสือมีหลายระดับ เช่น อ่านออก อ่านคล่อง อ่านได้ อ่านเข้าใจเรื่อง อ่านเป็น และการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งเป็นที่สุดของการอ่าน โดยต้องมีทักษะหลายด้าน เช่น การเข้าใจ

เนื้อเรื่องที่อ่าน อ่านแล้วแยกแยะและตีความ หรือวินิจฉัยสารได้ มีผู้รู้ให้ความหมายของการอ่านอย่างมี วิจารณ์ญาณไว้หลายท่าน ดังนี้

ธิดา โมสิกรัตน์ และนภลัย สุวรรณธาดา (2526:567) ได้กล่าวถึงการอ่านอย่างมี วิจารณ์ญาณโดยสรุปได้ว่า เป็นการอ่านที่ต้องใช้ทักษะวิเคราะห์ สังเคราะห์ ไคร่ครวญ และประเมิน ค่า โดยระบุได้ว่าเนื้อหาที่อ่านส่วนใดเป็นใจความสำคัญหลัก ใจความสำคัญรอง และสามารถจับ ประเด็นไปจนถึงข้อคิดเห็นได้

Cowan (1995: 386) กล่าวว่า การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ เป็นกระบวนการที่มีขั้นตอน วิเคราะห์ พิจารณาตัดสิน โดยการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณมีลักษณะเหมือนการฟัง การพูด และการ เขียน อย่างมีวิจารณ์ญาณ เพราะเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2545 : 24) และสมถวิล วิเศษสมบัติ (2550: 74) สรุปความหมาย ของการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณไว้ว่าเป็นการอ่านที่สามารถทำให้ผู้อ่านได้นำความรู้ที่ได้ไปใช้ ประโยชน์ อาทิ การนำความคิดเห็นไปสร้างความรู้ใหม่ ผู้อ่านสามารถนำความคิดเห็นไปใช้ควบคู่กับ การวิเคราะห์ ไคร่ครวญ สังเคราะห์และการหาเหตุผล

สมบัติ จำปาเงิน และ สำเนียง มณีกาญจน์ (2550 : 98) กล่าวว่า การอ่านอย่างมี วิจารณ์ญาณ หมายถึง การใช้เหตุผลควบคู่กับการอ่าน โดยต้องมีเหตุผลควบคู่กันไป จึงจะเกิดเป็น ความรู้และปัญญา

Spache and Berg 1960 (อ้างถึงในเอมอร์ เนียมน้อย, 2550: 11) ได้ให้ความหมายของการ อ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ คือ การอ่านอย่างรอบคอบ คิดวิเคราะห์อย่างละเอียดถี่ถ้วนในขณะที่อ่าน เพื่อสามารถระบุข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นและสามารถประเมินข้อเท็จจริง ประเมินความคิดเห็นของ ผู้เขียนได้อย่างถูกต้องเที่ยงธรรม

Slavin 2003 (อ้างถึงในพรทิพย์ แซ่จัน และคณะ, 2553: 291) ให้ข้อสรุปเกี่ยวกับ การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ คือ กระบวนการให้เหตุผลในระดับสูง ที่มีเป้าหมายเพื่อตัดสินใจ แก้ไข ปัญหาพิสูจน์ข้อโต้แย้ง หรือเลือกสรรวิธีดำเนินการเก็บข้อมูล เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด บนพื้นฐานการใช้หลักเหตุผลเพื่อประเมินการคิดของตนเอง

Halovonson 1992 (อ้างถึงในสิรินาถ ธารา, 2557: 23) กล่าวถึงการอ่านอย่าง มีวิจารณ์ญาณว่า การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณเป็นความสามารถในการวิเคราะห์ ประเมินค่า และ สังเคราะห์ในสิ่งที่อ่าน ซึ่งเป็นความสามารถในการมองเห็นความสัมพันธ์ของความคิดในด้านเหตุ และผล

จากที่กล่าวมาข้างต้นกล่าวโดยสรุปได้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ หมายถึง กระบวน การอ่านที่มีลำดับขั้นตอน โดยผู้อ่านต้องใช้ประสบการณ์เดิมและความรู้ใหม่ในการแยกแยะข้อมูล

เรื่องราว ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น โดยคำนึงถึงจุดประสงค์ในการแต่ง ตีความ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และ ประเมินค่าโดยมีเหตุผลสนับสนุนการอ่านตามลำดับขั้นตอน

ความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นกระบวนการอ่านที่มีลำดับขั้นตอน โดยผู้อ่านต้องใช้ ประสบการณ์เดิมและความรู้ใหม่ในการแยกแยะข้อมูล เรื่องราว ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น โดยคำนึงถึง จุดประสงค์ในการแต่ง ตีความ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าโดยมีเหตุผลสนับสนุนการอ่าน ตามลำดับขั้นตอน

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2543: 118) กล่าวว่าความสำคัญของการอ่านอย่าง มีวิจารณญาณ เป็นความคิดที่วิเคราะห์คำตอบในเชิงเหตุผล บวกกับการตัดสินใจ และคำตอบอื่น ๆ ที่ต้องใช้เนื้อเรื่อง จากการอ่านเป็นพื้นฐานในการพิจารณาค้นหาคำตอบ

เอมอร เนียมน้อย (2551 : 13) ได้สรุปเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่านอย่าง มีวิจารณญาณ ว่าเป็นการอ่านที่มีความสำคัญมาก เพราะเป็นการฝึกสติปัญญา ผู้เรียนจะรู้จักวิธีการคิด การใช้เหตุผล การแก้ปัญหา การประเมินค่าและนำผลจากการแก้ไขปัญหาไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

พรทิพย์ แฉิ่งชัน และคณะ (2553: 291) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านอย่าง มีวิจารณญาณไว้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ บุคคลที่คิดอย่างมีวิจารณญาณได้จะสามารถคัดสรรกลั่นกรองข้อมูลและนำข้อมูลไปใช้ให้เกิด ประโยชน์สูงสุดเพื่อแก้ไขปัญหาตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในศตวรรษที่ 21 ความสามารถในการคิด อย่างมีวิจารณญาณจะเป็นสมรรถนะของบุคคลซึ่งมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเข้า ปฏิบัติงานของหน่วยงาน องค์กร และบริษัทต่าง ๆ ตลอดจนเป็นองค์ประกอบที่แสดงคุณภาพของ การจัดการศึกษาอีกด้วย

สรุปได้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีความสำคัญ เพราะเป็นการอ่านที่เป็นขั้นตอน ตามลำดับ สามารถฝึกสติปัญญา ทำให้ผู้เรียนรู้จักหลักการใช้เหตุผล การแก้ปัญหา และประเมินค่า จากสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

หลักการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญได้กล่าวถึงหลักการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ดังนี้

ดนยา วงศ์ธนะชัย (2542: 180) ได้เสนอหลักในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ ดังนี้

1. พิจารณาภาษาที่อ่าน เช่น ด้านความถูกต้อง ด้านความหมาย การวางตำแหน่งคำ การเว้นวรรคตอน โดยในส่วนใดหากมีส่วนผิด อาจทำให้ความหมายเปลี่ยนได้

2. พิจารณาเหตุผลว่ามีความต่อเนื่องและรับกันดีกับข้อมูลหรือไม่ โดยอาศัยความรู้ด้านตรรกวิทยาเข้ามาช่วย ความจากประโยคจะต้องไม่ขัดแย้งกัน หรือเรียงลำดับไม่สับสนจนอ่านไม่รู้เรื่อง หรือเสียเวลาในการอ่านโดยเปล่าประโยชน์

3. พิจารณาความต่อเนื่องของเรื่องระหว่างเรื่องที่เป็นแกนหลัก หรือแกนนำกับแกนรอง และส่วนประกอบอื่น ๆ ว่ากลมกลืนหรือไม่

4. แยกข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็น ความรู้สึกของผู้แต่ง เพื่อช่วยให้การพิจารณาข้อเขียนนั้นทำได้ถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด

5. พิจารณาความสัมพันธ์ของหลักการและตัวอย่าง โดยทั่วไปแล้วข้อความที่เป็น เหตุการณ์หรือเรื่องที่ค้นพบใหม่ ถ้าผู้เขียนอ้างอิงหรือยกตัวอย่างมาให้เห็นด้วย จะเป็นการเพิ่มน้ำหนักสำหรับความเชื่อถือ ดังนั้น หลังจากการรับสารควรพิจารณาถึงความสัมพันธ์ของเหตุผลถึงความสมเหตุสมผลจากข้อความ

6. ประเด็นข้อเท็จจริง ความคิดเห็นและความรู้สึก วิเคราะห์ความเป็นไปในความคิดของผู้เขียนกับความคิดเห็นส่วนตัวของเรา ผลลัพธ์แห่งการประเมินนั้น จะก่อเป็นความคิดสร้างสรรค์ให้กับเราหรือไม่

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545: 8) สรุปหลักการของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ว่าการอ่านอย่างมีวิจารณญาณนั้นเป็นทักษะการอ่านที่ต้องอาศัยการวิเคราะห์พื้นฐานผนวกกับการประเมิน ค่าเรื่องราวที่เราอ่านอีกชั้นหนึ่ง คือ สามารถวิจารณ์เรื่อง แสดงความคิดเห็น อย่างมีเหตุผล วิเคราะห์ ถ้อยคำ ประโยค วิเคราะห์ทัศนคติของผู้เขียนและเนื้อหา ดังนี้

1. วิเคราะห์ถ้อยคำ เป็นการวิเคราะห์ความหมายของคำ ดังนี้

1.1 ความหมายโดยตรง หมายถึง ความหมายของคำที่มีในพจนานุกรมใช้ในชีวิตประจำวัน

1.2 ความหมายโดยนัย หมายถึง คำที่มีความหมายซ่อนเร้น ต้องตีความตามบริบทของคำนั้น ๆ

1.3 ความหมายตามบริบท หมายถึง คำที่มีความหมายขึ้นอยู่กับการอธิบาย

2. การวิเคราะห์ประโยค หมายถึง การพิจารณาการใช้และเรียบเรียงคำ ข้อความ ในประโยคว่าถูกต้องหรือไม่

สมบัติ จำปาเงิน (2548: 69) มีความเห็นเกี่ยวกับหลักการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ดังนี้

1. พิจารณาความถูกต้องของภาษาที่อ่าน เช่น ด้านความหมาย การวางตำแหน่งคำ การเว้นวรรคตอน ความผิดพลาดดังกล่าวจะทำให้การสื่อความหมายเสียไป

2. พิจารณาความต่อเนื่องของประโยคว่ามีเหตุรับกันดีหรือไม่ โดยอาศัยความรู้ด้านตรรกวิทยาเข้ามาช่วย ใจความจากประโยคจะต้องไม่ขัดแย้งกันหรือเรียงลำดับไม่สับสนจนอ่านไม่รู้เรื่องหรืออ่านเสียเวลาเปล่า

3. พิจารณาความต่อเนื่องของเรื่องราวระหว่างเรื่องที่เป็นแกนหลักหรือแกนนำกับแกนรองและส่วนประกอบอื่น ๆ ว่ากลมกลืนกันดีหรือเปล่า

4. รู้จักแยกแยะข้อเท็จจริงออกจากเรื่องของการแสดงความรู้สึกและข้อคิดเห็นของผู้แต่ง เพื่อจะได้นำมาพิจารณาภายหลังได้ถูกต้องใกล้เคียงกับความเป็นจริงยิ่งขึ้น

5. พิจารณาความรู้เนื้อหาตัวอย่างที่ได้ว่า มีส่วนสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสมหรือไม่ เพียงใด เป็นความรู้ความคิดตัวอย่างที่แปลกใหม่ หรืออ้างอิงมาจากไหน น่าสนใจเพียงใดจากนั้น ควรทำการประเมินผลโดยทั่วไปว่าผลการอ่านจะทำให้เกิดความรู้ความคิดมากเพียงใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งความคิดสร้างสรรค์ที่ผู้อ่านประสงค์หรือปรารถนาจะได้จากการอ่านนั้น ๆ อยู่เสมอ

สรุปได้ว่าหลักการอ่านอย่างมีวิจารณญาณต้องพิจารณาความถูกต้องของภาษาที่อ่าน ความต่อเนื่องของประโยคว่าต่อเนื่องกันหรือไม่ และต้องนำไปแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นของผู้แต่งและนำมาพิจารณาความรู้เนื้อหาตัวอย่างในเรื่องของความสัมพันธ์กัน

ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านที่ครอบคลุมพฤติกรรมด้านการอ่านหลายด้าน ตั้งแต่ระดับการแปลความ ตีความ จนไปถึงการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่า ดังที่ นักวิชาการศึกษาได้มีการอธิบายความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ไว้ดังนี้

ดนยา วงศ์ธนะชัย (2542: 179) กล่าวถึงความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ดังนี้

1. จำแนกความแตกต่างระหว่างข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และการอ้างอิงได้
2. เข้าใจความคิดของผู้เขียน
3. ตีความหมายเกี่ยวกับภาพและภาษาที่มีใช้ตัวอักษรได้
4. ประเมินค่าความเชื่อถือได้ของข้อมูลว่าเป็นความจริง หรือเป็นการโฆษณาชวนเชื่อ หรือเป็นการพ้อฝัน
5. ใช้จินตนาการและแสดงปฏิกิริยาต่อสิ่งที่อ่าน ซึ่งประกอบด้วย การใช้ปัญญาและ อารมณ์ หรือความประทับใจจากข้อความที่อ่าน
6. ทายสิ่งที่จะอ่านต่อไปล่วงหน้าได้
7. สรุปความตามหลักฐานที่ได้
8. ตัดสินอย่างมีเหตุผลและสรุปได้
9. เปรียบเทียบความเห็นที่คล้ายกันและต่างกันได้

10. เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างเวลา สถานที่ การลำดับเรื่อง เหตุและผล
11. เข้าใจข้อคิดหรืออคติของผู้เขียน
12. มีความรู้ต่อปฏิกริยาต่อวิธีพูดและเขียนต่าง ๆ กัน เช่น การเสียดสี การถากถาง หรือ การเยาะเย้ย

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542: 18) กล่าวสรุปความสามารถในการอ่านอย่าง มีวิจารณ์ญาณไว้ว่า อ่านแล้วสามารถวิเคราะห์ (Analizing) แยกข้อคิดเห็น (Opinion) ออกจากข้อเท็จจริง (Fact) ได้จากข้อความที่มีข้อเท็จจริงและผู้เขียนได้แสดงความคิดเห็นไว้ด้วย อ่านแล้ว สามารถประเมินค่า (Evaluation) สิ่งทีอ่านได้อย่างเที่ยงธรรม สามารถวิจารณ์ (Criticism, Review) แสดงความคิดเห็น กลวิธีการเขียน แนวการเขียน เนื้อเรื่อง ภาพประกอบ ตัวละครของงานเขียนนั้นได้อย่างถูกต้องหลักวิชาการ และสามารถตีความ (Interpretation) ได้อย่างถูกต้อง ตลอดจนการตีความ ระหว่างบรรทัด (Reading Between the Line) คือ อ่านแล้วสามารถเข้าใจความหมายที่ซ่อนเร้น ระหว่างบรรทัดได้

Gunning (1992 : 57-59,อ้างถึงใน ชลธิชา หอมฟุ้ง, 2557: 53) ได้กล่าวว่า ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณประกอบด้วย

1. การแยกแยะความจริงออกจากความคิดเห็น
2. การระบุค่าบ่งชี้ถึงการแสดงความคิดเห็น
3. การระบุข้อความที่เป็นจริง
4. การระบุการใช้คำ เช่น คำอธิบาย การตัดสิน
5. การพิจารณาทั้งทางตรงและทางอ้อม
6. การระบุภาษาที่เหมาะสม
7. การสรุปอย่างมีเหตุผล

Mather and McCarthy (1999 : 153-156 , อ้างถึงใน ศศิธร อรุณเลิศวันดี, 2557: 26) ให้ข้อคิดเห็นด้านความสามารถของผู้อ่านที่มีวิจารณ์ญาณ (Critical reader) ดังนี้

1. บอกความแตกต่างระหว่างความจริงและความคิดเห็นได้ เพราะบางครั้งนักเขียนแสดงความคิดเห็นเหมือนเป็นความจริง ผู้อ่านต้องรู้เท่าทันผู้เขียน ทั้งนี้ ความจริง หมายถึง ข้อความที่สามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นจริงหรือเท็จตามวัตถุวิสัย (Objective ways) เช่น บันทึก เอกสารทางวิทยาศาสตร์หรือประวัติศาสตร์ ประสพการณ์ส่วนบุคคล ข้อความที่เป็นความจริงไม่จำเป็นต้องตีความ ตัดสิน หรือประเมินผล เพราะความจริงขึ้นอยู่กับข้อมูลที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม เช่น จอร์จ วอชิงตัน เป็นประธานาธิบดีคนที่1 ของสหรัฐอเมริกา ส่วนความคิดเห็น แสดงความชอบหรือการตัดสินส่วนบุคคล เราไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าความคิดเห็นถูกหรือผิด เช่น จอร์จ วอชิงตัน เป็นประธานาธิบดีผู้ยิ่งใหญ่

2. รู้และเข้าใจทัศนคติ (point of view) ของผู้เขียน ซึ่งเป็นความรู้พื้นฐานและประสบการณ์ส่วนบุคคล ในกรณีที่เราไม่เห็นด้วยกับผู้เขียน ควรจะมีใจกว้าง คิดทบทวนและซักถาม

3. ตระหนักถึงอคติของตนเองและผู้อื่น เพราะผู้เขียนมักไม่ประกาศชัดเจนถึงอคติของตนเอง ส่วนใหญ่ผู้อ่านต้องตีความเอง งานเขียนที่แสดงความคิดเห็นส่วนใหญ่มีอคติ ดังนั้นผู้อ่านที่มีวิจารณญาณ ต้องศึกษาวิธีการให้เหตุผล (line of reasoning) ของผู้เขียน ดูว่าผู้เขียนใช้ความจริงหรือเหตุผลใดสนับสนุนความคิดเห็นของตนเอง และพิจารณาว่าผู้เขียนใช้อคติในการตัดสินใจหรือให้เหตุผลหรือไม่

กล่าวโดยสรุปได้ว่าความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นกระบวนการการอ่านขั้นสูง เพื่อให้เข้าใจเนื้อเรื่องโดยแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น เข้าใจจุดประสงค์ของผู้แต่งเข้าใจความคิดหรืออคติของผู้เขียน สามารถตีความหมาย ประเมินค่าความเชื่อถือได้ มีเหตุผล และมีความรู้ต่อปฏิกิริยาต่อวิธีอ่าน

การสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ความคิด ทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน แสดงความคิดเห็นและประเมินค่าจากเรื่องที่อ่านได้ โดยมีการจัดกิจกรรม เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน

ถนอมวงศ์ ล้ำยอดมรรคผล (2536: 584-591) สรุปการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ ดังนี้

1. การเข้าใจเนื้อหาของเรื่อง หมายถึง การเข้าใจถ้อยคำ อารมณ์ ความรู้สึก และทัศนะของผู้เขียนตลอดจนการเข้าใจถึงแนวคิดและเจตคติที่แอบแฝงของผู้เขียนที่ต้องการสื่อออกมา

2. การรู้จักผู้เขียน หมายถึง การที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจถึงจุดประสงค์ที่แท้จริงของผู้เขียนได้ถูกต้อง โดยพิจารณาจากข้อความหรือเนื้อเรื่องที่อ่าน เช่น มีจุดประสงค์เพื่อเสนอข้อมูลสั่งสอน โฆษณาชวนเชื่อ หรือเพื่อสนองความเห็นส่วนตัว

3. การเข้าใจความสัมพันธ์ของสาร หมายถึง การอ่านที่ต้องพิจารณาหลาย ๆ ด้าน ทั้งในด้านข้อมูลและความคิดเห็น เช่น สามารถเปรียบเทียบความเหมือนความต่าง บอกถึงความเกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องความเป็นเหตุเป็นผล การเข้าใจถึงลักษณะพฤติกรรมและความคิดของ ตัวละครหรือบุคคลในเรื่อง

4. การนำสารไปใช้ หมายถึง การที่ผู้อ่านเข้าใจถึงความสัมพันธ์แล้วสามารถดึงเอา ความคิดจากแหล่งอื่น ๆ หรือจากประสบการณ์เดิมมาประมวลเข้าด้วยกันแล้วสร้างเป็นข้อสรุปหรือ หลักการที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ หรือในการตัดสินใจประเมินค่าข้อความที่อ่าน

ประภาศรี สีหอำไพ (2534: 22) กล่าวถึงการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ว่า การสอน

อ่านอย่างมีวิจารณญาณ คือ การสอนให้รู้จักคิด ตัดสินใจในทางที่ถูก ฝึกให้นักเรียนใช้ความคิดได้เสมอ เช่น คิดหาเหตุผลเกี่ยวกับการกระทำของตัวละครในเรื่อง เปรียบเทียบเหตุการณ์ นำปัญหาชีวิตมาอภิปราย วิเคราะห์การใช้ภาษาของหนังสือพิมพ์มอแบนหรือจัดประสบการณ์ให้อภิปรายแสดงความคิดเห็นและค้นคว้าตอบปัญหาต่าง ๆ ได้

สุพิน บุญชูวงศ์ (2544: 19) ได้แบ่งลำดับของการสอนอย่างมีวิจารณญาณไว้ ดังนี้

1. อ่านเพื่อความเข้าใจ อ่านได้อย่างไม่ติดขัด รู้จักคำศัพท์ต่าง ๆ มาก เข้าใจหน้าที่ของคำในประโยค รู้จักความสัมพันธ์ในประโยคต่าง ๆ ดีความได้ถูกต้อง
2. อ่านเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสาระเหตุผลในหนังสือแต่ละเล่มอย่างละเอียด
3. อ่านเพื่อสังเคราะห์ ผู้อ่านใช้ความคิดจากหนังสือหลาย ๆ เล่มที่อาจมีความคิดตรงกันหรือขัดแย้งกันมาพิจารณาวินิจฉัยแล้วเรียบเรียงเป็นข้อความรู้หรือความคิดของตน

Harris and Smith (1982, อ้างถึงใน เกศริน ทองงาม, 2555: 102) กล่าวถึงกลวิธีการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ว่า ครูผู้สอนต้องเข้าใจว่าจะประยุกต์ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้และความสามารถในการคิดสู่การอ่านอย่างไร ดังนั้น ในการสอนต้องสร้างเป้าหมายในการเรียน พัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน และประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนให้แบ่งกระบวนการคิดเป็น 4 กลุ่ม คือ 1) การระบุ 2) การวิเคราะห์ 3) การประเมิน และ 4) การประยุกต์ใช้ ซึ่งแต่ละกระบวนการจะเป็นอิสระจากกัน แต่ทักษะการคิดระดับสูงกว่าจะมีทักษะการคิดระดับที่ต่ำกว่าเป็นฐานเสมอ เช่น ผู้อ่านไม่สามารถวิเคราะห์และประเมินได้ ถ้าไม่เข้าใจข้อมูลในระดับระบุเนื้อหา ดังนั้นเป็นหน้าที่ของครูที่ต้องจัดกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนสามารถเรียกใช้ทักษะการคิดที่หลากหลายได้ ซึ่งปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักเรียนทำกิจกรรมการคิดได้ดี คือ การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน และการใช้คำถามให้นักเรียนได้ใช้ทักษะการคิดระดับสูง

Elkins (2004, อ้างถึงใน สุวิทย์ มูลคำ, 2547: 55) ได้เสนอกิจกรรมการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ดังนี้

1. เตรียมตัวที่จะเป็นส่วนหนึ่งของผู้เขียน (prepare to become part of the Writer audience) โดยศึกษาประวัติของผู้เขียน เป้าหมายในการเขียน วัตถุประสงค์ในการเขียน โดยสามารถอ่านได้จากบทนำ (introduction)
2. เตรียมการอ่านอย่างเปิดใจ (prepare to read with an open mind) ผู้อ่านอย่างมีวิจารณญาณจะอ่านเพื่อแสวงหาความรู้ ผู้อ่านจะประสบความสำเร็จจะอ่านเพื่อพิจารณาว่าจะเกิดอะไรขึ้น ในแต่ละหน้าให้ออกาสผู้เขียนได้พัฒนาความคิดอย่างยุติธรรม และผู้อ่านสามารถสะท้อนความคิดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
3. พิจารณาหัวเรื่อง (consider the title) เพราะบางครั้งหัวเรื่องจะแสดงร่องรอย ให้ผู้อ่านทราบเกี่ยวกับทัศนคติ เป้าหมาย มุมมองของบุคคล หรือกระบวนการต่าง ๆ

4. การอ่านอย่างช้า (read slowly) เป็นการอ่านอย่างละเอียดเพื่อพิจารณาเนื้อหาว่ามีใจความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องใด มีข้อความส่วนใดกล่าวถึงข้อเท็จจริง ส่วนใดเป็นการแสดงทัศนะของผู้เขียน และส่วนใดเป็นการแสดงอารมณ์ความรู้สึก

5. ใช้พจนานุกรมหรืองานอ้างอิงอื่น ๆ ตามความเหมาะสม (use the dictionary and other appropriate reference works) เพราะในบางครั้งอาจมีคำศัพท์ที่ให้ความหมายไม่ชัดเจน หรือ คำจำกัดความที่ยากเกินหรือเป็นศัพท์เฉพาะ

6. จัดบันทึก (take note) ชิดเส้นใต้ในประเด็นสำคัญ ๆ จับใจความสำคัญของเรื่องแล้วบันทึกสั้น ๆ หลักการ ทฤษฎีที่ผู้เขียนนำมาสนับสนุน เพื่อใช้ในการทบทวนความจำหรือเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่ยังไม่ชัดเจน

7. จัดทำบันทึกการอ่าน (keep a reading journal) การจัดทำบันทึกการอ่านมีประโยชน์มากทำให้เกิดการพัฒนาความคิด สร้างนิสัยที่ดี และพัฒนาทักษะการอ่าน และการเขียนควบคู่กัน

สรุปได้ว่า การสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณคือการสอนเพื่อสร้างความเข้าใจ ให้ผู้อ่าน อ่านได้อย่างไม่ติดขัด รู้จักคำศัพท์ต่าง ๆ การฝึกใช้ความคิด เริ่มจากการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าจากเรื่องที่อ่านพร้อมทั้งนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันควบคู่กับหลักการให้เหตุผล

วิธีการวัดและประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

นักวิชาการศึกษามากมายท่านได้กล่าวถึงวิธีการวัดและประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ ดังนี้

บันลือ พุกกะวัน (2543: 78) กล่าวถึงการวัดและประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่าสามารถทดสอบด้วยการใช้คำถามในการประเมิน เช่น

1. การแยกแยะข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น
2. การแยกแยะเรื่องที่เป็นจริงกับเพ้อฝัน
3. การหาเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้อง
4. การพิจารณาโฆษณาชวนเชื่อ
5. การพิจารณาเหตุผลที่ชวนให้เชื่อ
6. การพิจารณาความเหมาะสมในคุณค่าและยอมรับความคิด
7. การพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ของผู้แต่ง

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2543: 83-84) กล่าวว่าวิธีการวัดและประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ว่า นักจิตวิทยานำหลักการอ่านของ Bloom มาประยุกต์ใช้ในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการอ่านมี 6 ชั้น คือ จำ เข้าใจ นำไปใช้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ซึ่งแต่

ละชั้นมีลำดับชั้นการคิดแตกต่างกัน ชั้นที่ 1-3 เป็นจุดมุ่งหมายเบื้องต้นของพฤติกรรมการอ่าน เกณฑ์ในการวัดการอ่านมีดังนี้

ชั้นที่ 1 จำ เป็นชั้นที่ต้องอาศัยทักษะการจดจำ เช่น เนื้อเรื่อง ชื่อตัวละคร และเหตุการณ์สำคัญ โดยครูเป็นผู้ตั้งคำถามตรวจสอบความจำของนักเรียน

ชั้นที่ 2 เข้าใจ เป็นชั้นที่ผู้อ่านสามารถเล่าเรื่องที่อ่านด้วยตนเองตามความเข้าใจของตนเองตามความเข้าใจ ความคิดของผู้อ่าน

ชั้นที่ 3 นำไปใช้ เป็นชั้นที่ผู้อ่านนำข้อความ ประโยค หรือสิ่งที่ได้รับจากการอ่านไปปรับใช้ในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นใหม่ หรือนำไปแก้ปัญหาในวิชาอื่น ๆ ดังนั้นคำถามที่ใช้ ผู้สอนจึงมักจะกำหนดเป็นสถานการณ์ให้

ชั้นที่ 4 วิเคราะห์ เป็นชั้นที่ผู้อ่านต้องจำแนกความคิดจากเรื่องที่อ่าน ระบุถึงความสัมพันธ์กันจากเรื่องที่อ่าน

ชั้นที่ 5 สังเคราะห์ เป็นชั้นที่สรุปแนวคิด โครงเรื่องที่เหมือนกันและแตกต่างกันได้

ชั้นที่ 6 ประเมินค่า เป็นชั้นที่เห็นคุณค่า หาข้อเท็จจริงเป็นขั้นของการตัดสินคุณค่าของเรื่อง หาข้อเท็จจริงและค้นหาคุณค่าของเรื่อง รวมถึงความเป็นเหตุเป็นผล

เอมอร์ เนียมน้อย (2551: 1) กล่าวโดยสรุปพฤติกรรมการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ว่าการจะวัดว่าผู้อ่านมีทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมากน้อยเพียงใดนั้น ในการฝึกฝนผู้อ่านจะต้องแสดงถึงพฤติกรรมการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ดังนี้

1. ความสามารถในการจำแนกประเภทของงานเขียน
2. ความสามารถแยกแยะส่วนที่เป็นข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็น
3. สามารถอธิบายความหมายของคำศัพท์ สำนวน อุปมา
4. การตัดสินสิ่งที่ถูกและสิ่งที่ผิด
5. บอกจุดประสงค์ของผู้เขียนได้
6. จับแนวคิดหลักได้
7. จับน้ำเสียงหรือความรู้สึกของผู้เขียนได้
8. บอกโครงเรื่องหรือสรุปเรื่องที่อ่านได้
9. ประเมินคุณค่าของเรื่องที่อ่านได้

วัชรวิภา เล่าเรียนดี (2555: 19-20) ได้กล่าวถึงคำถามตามแนวคิดของ Bloom ตามวิธีการวัดและประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ ดังนี้

1. คำถามประเภทความรู้ (Knowledge) ความรู้ความสามารถในการจำ การระลึกได้ถึงข้อมูลที่เคยเรียนไปแล้ว คำถามประเภทความรู้จึงมีคำตอบเดียว เพราะเป็นการถาม ความจำ ข้อเท็จจริง สาระเนื้อหาที่เป็นความจริง

2. คำถามความเข้าใจ (Comprehension) ความสามารถในการอธิบายเรื่องราวต่าง ๆ ทั้งด้านความหมายสิ่งที่ได้รับ

3. คำถามการนำไปใช้ (application) ความสามารถในการนำความรู้ ความเข้าใจที่ได้จากเรื่องไปประยุกต์

4. คำถามการวิเคราะห์ (analysis) ความสามารถในการแยกย่อยรายละเอียดของเนื้อเรื่อง

5. คำถามสังเคราะห์ (Synthesis) ความสามารถในการรวมส่วนย่อยเป็นส่วนใหญ่ หรือเป็นสิ่งใหม่ โดยใช้ความรู้และทักษะที่มีอยู่เดิมเชื่อมโยงส่วนย่อยให้เป็นแบบแผนใหม่ สิ่งใหม่ คำถามที่ใช้ถามสังเคราะห์ เช่น ให้เชื่อมโยง ให้จัดใหม่ ให้ชี้แทน สร้างหรือให้ออกแบบ

6. คำถามการประเมินผล (evaluation) การตัดสินใจให้คุณค่าสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้น ไม่มีคำตอบที่ถูกต้องหรือผิด คำที่ใช้ในการถามให้ประเมินผล เช่น ให้ประเมิน ตัดสิน วัด เลือก สรุป เปรียบเทียบ หรือสรุปผล

Watson and Glaser(2010: 10) กล่าวว่าการวัดและประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจาร์ณญาณประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

1. ความสามารถในการสรุปอ้างอิง (Inferences)
2. ความสามารถในการยอมรับข้อตกลงเบื้องต้น (Recognition of Assumption)
3. ความสามารถในการนิรนัยและการตีความ (Deductive)
4. ความสามารถในการประเมินข้อโต้แย้ง (Evaluation of Arguments)

กล่าวโดยสรุปวิธีการวัดและประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจาร์ณญาณ เป็นการตั้งคำถามขั้นสูง โดยเกิดจากนักเรียนเป็นคนตั้งคำถามการวัดความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า โดยเป็นการใช้ คำถามกระตุ้นความคิดของนักเรียน ให้นักเรียนใช้เหตุผล เชื่อมโยงพร้อมทั้งหาหลักฐานสนับสนุน ในการตอบคำถามได้อย่างสมเหตุสมผล

2.7 ประโยชน์ของการอ่านอย่างมีวิจาร์ณญาณ

การอ่านอย่างมีวิจาร์ณญาณเป็นทักษะการอ่านที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนมาก เพราะทำให้นักเรียนสามารถตีความ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าจากสิ่งที่อ่านโดยผ่านการพิจารณา ไตร่ตรองอย่างรอบคอบ ทำให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้

อัจฉิมา เกิดผล และอรทัย วิมลโนช (2540,129) และวัชรวิ บูรณสิงห์ และนิรมล ศตวุฒิ (2547: 46) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านอย่างมีวิจาร์ณญาณไว้ ดังนี้

1. ได้ทราบว่าเรื่องที่อ่าน หรือข้อมูลที่ปรากฏอยู่ในข้อความที่อ่านนั้น ส่วนใดเป็นความจริง
2. ทำให้ผู้อ่านเป็นผู้ใฝ่รู้สนใจติดตามข่าวสารต่าง ๆ อยู่เสมอ

3. ช่วยให้ผู้อ่านเกิดความคิด และมีวิสัยทัศน์ที่กว้างขวางมากยิ่งขึ้น ยิ่งอ่านมากยิ่งขึ้น วิเคราะห์ได้มาก
4. ทำให้ไม่ยึดติดกับตำรา หรือข้อมูลข่าวสารที่ได้เพียงแห่งเดียวอีกต่อไป
5. รู้จักคิดวิเคราะห์ ทำให้ไม่ตกเป็นเหยื่อของคำโฆษณาชวนเชื่อ
6. รู้จักประเมินค่าสิ่งที่อ่าน สิ่งที่ได้รับฟัง ทำให้เกิดความคิดรอบคอบ คิดอย่างมีเหตุผล สามารถนำไปใช้ในการศึกษาในการประกอบอาชีพการงาน และนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

สุวิทย์ มูลคำ (2547: 39) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่า

1. ช่วยให้ผู้รู้ข้อเท็จจริง รู้เหตุผลเบื้องหลังของสิ่งที่เกิดขึ้น เข้าใจความเป็นมาเป็นไปของเหตุการณ์ต่าง ๆ รู้ว่าเรื่องนั้นมีองค์ประกอบอะไรบ้าง ทำให้ข้อเท็จจริงที่เป็นรากฐานความรู้เพื่อประกอบการตัดสินใจ แก้ปัญหา ประเมินผล และตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง
2. ช่วยให้การสำรวจสมเหตุสมผล สืบค้นตามหลักเหตุผลและข้อมูลที่เป็นจริง
3. ช่วยให้การสรุปเรื่องไม่ทำได้โดยง่าย แต่สืบสารตามความเป็นจริง ไม่หลงเชื่อข้ออ้างแต่พิจารณาเหตุผลและปัจจัยเฉพาะในแต่ละกรณีได้
4. ช่วยในพิจารณาสาระสำคัญอื่น ๆ ที่ถูกปิดบังไป จากความประทับใจในครั้งแรก ทำให้สามารถมองได้อย่างครบถ้วนในแง่มุมอื่น ๆ ที่มีอยู่
5. ช่วยพัฒนาความเป็นคนช่างสังเกต การหาความแตกต่างของสิ่งที่ปรากฏพิจารณาสิ่งที่เกิดขึ้นจากนั้นเข้าสู่การสรุปสิ่งที่พบ
6. ช่วยให้เราเหตุผลที่สมเหตุสมผลกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในเวลานั้น โดยไม่ฟังความคิดเห็นเต็มส่วนตัวที่อยู่ในความทรงจำ ทำให้สามารถประเมินสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างสมจริง
7. ช่วยประมาณการความน่าจะเป็น ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกับด้านอื่น ๆ ซึ่งจะช่วยให้ข้อมูลเกิดความสมเหตุสมผลได้

สรุปได้ว่า ประโยชน์ของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจะช่วยให้นักเรียนฝึกคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าบนพื้นฐานของเหตุผลโดยมีหลักฐานสนับสนุน ทำให้นักเรียนรู้จักประเมินค่าเรื่องที่อ่าน ด้วยความรอบคอบและมีเหตุมีผล ซึ่งสามารถนำไปใช้ ประโยชน์ในชีวิตประจำวันในสังคม หรือแม้แต่การศึกษาวิชาอื่น ๆ

การจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

ความเป็นมาของการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนอ่านที่พัฒนามาจากการสอนอ่านแบบ SQ3R ที่โรบินสัน (Robinson, 1961, 29-30, อ้างถึงใน อรรถกฤตมิ ตรากิจธฤกมล, 2542, 30-32) ได้เสนอ

ไว้ว่า การอ่านแบบ SQ3R นี้ เป็นวิธีการอ่านที่มุ่งเน้นผู้อ่านให้สามารถจับใจความของเรื่องได้ดี และยังช่วยให้สามารถคาดเดาเรื่องจากที่อ่าน เข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้รวดเร็ว และจดจำเรื่องตลอดจนสามารถทบทวนเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ศิริพร ลิ้มตระการ (2534: 15-16) ได้เสนอวิธีการสอนแบบ SQ3R ของโรบินสันว่ามีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจ (S: Survey) เป็นการอ่านอย่างรวดเร็ว สํารวจความคิดทั่ว ๆ ไป

ขั้นตอนที่ 2 การถาม (Q: Question) ให้ตั้งคำถามตัวเองเกี่ยวกับเรื่องนั้น

ขั้นตอนที่ 3 การอ่าน (R: Read) เป็นการอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย อ่านเพื่อหาคำตอบตามที่ตั้งไว้ โดยมุ่งหารายละเอียดให้เกิดความกระจ่างชัดเจน

ขั้นตอนที่ 4 การจำ (R: Recite) ให้ย่อเรื่องราวที่สำคัญโดยใช้คำพูดของตนเอง

ขั้นตอนที่ 5 การทบทวน (R: Review) การพยายามทบทวนเรื่องที่อ่าน เพื่อรวบรวมความคิด

ต่อมาในปี 1984 Pauk (1984 : 37) ได้เสนอแนะการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยมีการเพิ่มขั้นตอนบันทึก (Record) หลังจากนักเรียนได้อ่านบทอ่านและเปลี่ยนขั้นตอน การทบทวน (Review) เป็นขั้นตอนให้นักเรียนได้วิเคราะห์บทอ่าน (Reflect) สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ และคณะ (2545: 289-290) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า SQ4R เป็นวิธีการที่ทำให้นักเรียนค้นพบสิ่งที่ได้อ่านในด้านเนื้อหา และทำให้นักเรียนเข้าใจได้ง่ายขึ้น โดยสามารถบอกเรื่องราว จดจำเรื่องที่อ่าน และทบทวนสิ่งที่อ่านได้

ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

สุคนธ์ สิ้นธพานนท์และคณะ (2545: 287-291) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R สรุปได้ว่าเป็นการอ่านอย่างคร่าวๆ เพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้ ลักษณะการใช้การสอนรูปแบบนี้จะเน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง แต่ความชำนาญนั้นขึ้นอยู่กับฝึกฝน โดยผู้สอนต้องเชื่อมโยงระหว่างความรู้เดิมกับความรู้ใหม่

รัตนภรณ์ เลิศคำฟู (2547: 30) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R สรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนประเภทการสอนอ่านเพื่อสื่อสาร ถึงแม้การสอนจะเน้นทักษะการอ่าน แต่ผู้สอนจะต้องสอนแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ประกอบด้วย การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

พรนิภา บรรจงมณี (2548: 5) ได้กล่าวถึงความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R สรุปได้ว่า เป็นวิธีการอ่านที่ดำเนินการตามขั้นตอน 6 ขั้นตอน โดยเริ่มจาก ขั้นสำรวจขั้นแรกที่ครูให้ผู้เรียน

สำรวจชื่อเรื่อง หัวเรื่อง และหัวข้อย่อยอย่างคร่าวๆ ขึ้นตั้งคำถาม เป็นขั้นที่ผู้เรียนตั้งคำถามก่อนการอ่าน ทำให้การอ่านมีจุดหมาย ขั้นอ่าน ผู้เรียนจะอ่านบทอ่านอย่างละเอียดตั้งแต่ต้นจนจบ หลังจากนั้นบันทึกข้อความ ใจความหลักและข้อความสำคัญ แล้วนำมาเขียนสรุปใจความสำคัญ และนำความรู้มาเชื่อมโยงกับความรู้ที่มีอยู่

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนอย่างมีขั้นตอน เป็นวิธีการสอนอ่านอย่างคร่าวๆ โดยใช้คำถามเป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่าน ลักษณะการสอนจะเป็นลักษณะการสอนเพื่อการสื่อสาร เพราะในขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R จะประกอบด้วย การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เป็นการอ่านเพื่อเนื้อหาสาระ มิใช่สนใจที่ตัวภาษา ผู้สอนจึงต้องตระหนักถึงความรู้เดิมของผู้เรียนด้วย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

สนธิญา พลิตี (2548: 10-11) ได้เสนอการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ว่าประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นขั้นที่จัดทำบรรยากาศไม่กดดันผู้เรียน เสนอสิ่งเร้าเพื่อให้ผู้เรียนพร้อมที่จะเรียนบทเรียนใหม่ การเสนอเนื้อหาใหม่สำหรับการอ่าน ผู้สอนอาจกำหนดให้ผู้เรียนเตรียมมาเองหรือผู้สอนจะเป็นผู้สอนจะเป็นผู้จัดเตรียมก็ได้ เพราะการสอนมีวัตถุประสงค์ให้ผู้อ่านได้นำไปประยุกต์ใช้จริงในชีวิตประจำวัน เพราะฉะนั้นสื่อที่นำมาใช้เป็นของจริง (Authentic Materials) อาทิ ใบโฆษณา ข่าว จดหมาย ใบสมัครงาน จุลสาร ฯลฯ

2. ขั้นสอน โดยการสอนตามระบบของการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R มี 6 ขั้นตอนคือ

2.1 Survey (S) อ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง การอ่านในขั้นนี้ไม่ควรใช้เวลานานเกินไป การอ่านคร่าว ๆ จะช่วยให้ผู้อ่านเรียบเรียงแนวคิดต่าง ได้

2.2 Question (Q) การตั้งคำถาม จะทำให้ผู้อ่านมีความอยากรู้อยากเห็น ดังนั้นจึงเพิ่มความเข้าใจในการอ่านมากยิ่งขึ้น คำถามจะช่วยให้ผู้อ่านระลึกถึงความรู้เดิมที่มีอยู่เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน คำถามจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้เร็ว และที่สำคัญก็คือ คำถามจะต้องสัมพันธ์กับเรื่องราวที่กำลังอ่านในเวลาเดียวกันก็ควรจะต้องถามตัวเองดูว่าใจความสำคัญที่ผู้เขียนกำลังพูดถึงอยู่นั้นคืออะไร ทำไมจึงสำคัญ สำคัญอย่างไร และเกี่ยวข้องกับอะไรหรือใครบ้าง ตอนไหนและเมื่อไร อย่างไรก็ตามควรพยายามตั้งคำถามให้ได้เพราะจะช่วยให้การอ่านในขั้นต่อไปเป็นไปอย่างมีจุดมุ่งหมายและสามารถจับประเด็นสำคัญได้ถูกต้องไม่ผิดพลาด

2.3 Read (R) การอ่านข้อความในบทหรือตอนนั้น ๆ ซ้ำอย่างละเอียดและในขณะเดียวกัน ก็ค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ได้ตั้งไว้ ในขั้นนี้จะเป็นการอ่านเพื่อจับใจความและจับ

ประเด็นสำคัญ ๆ โดยแท้จริง ขณะที่กำลังอ่านอยู่ถ้ามีคำถามได้อีกก็อาจใช้วิธีจดบันทึกไว้ในที่ว่างริมหน้าหนังสือก่อนแล้วตั้งใจอ่านต่อไปจนกว่าจะได้รับคำตอบที่ต้องการ

2.4 Record (R) ให้ผู้เรียนจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้อ่านจากขั้นตอนที่ 3 โดยมุ่งจดบันทึกในส่วนที่สำคัญและสิ่งที่จำเป็น โดยใช้ข้อความอย่างรัดกุมหรือย่อ ๆ ตามความเข้าใจของผู้เรียน

2.5 Recite (R) ให้ผู้เรียนเขียนสรุปใจความสำคัญ โดยพยายามใช้ภาษาของตนเองถ้ายังไม่แน่ใจในบทใดหรือตอนใดให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่

2.6 Reflect (R) ให้ผู้เรียนวิเคราะห์ วิเคราะห์ บทอ่านที่ผู้เรียนได้อ่านแล้ว แสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ผู้เรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องหรือความคิดเห็นไม่สอดคล้อง บางครั้งอาจขยายความสิ่งที่ได้อ่านโดยการเชื่อมโยงความคิดจากบทอ่านกับความรู้เดิมโดยใช้ภาษาอย่างถูกต้อง

3. ขั้นสรุปและประเมินผล

เมื่อจบขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R แล้วถ้าผู้สอนจะต้องมีการวัดผลและประเมินผลว่าผู้เรียนได้ความรู้ตามจุดประสงค์หรือไม่ เป็นการประเมินความสามารถเพื่อนำผลมาพัฒนาผู้เรียนและช่วยผู้ที่เรียนอ่อน โดยอธิบายเพิ่มเติม ให้แบบฝึกมากขึ้น หรือสำหรับผู้เรียนดีก็อาจจะให้แบบฝึกเสริมให้มีทักษะเพิ่มขึ้นอีกก็ได้

จากการศึกษาแนวคิดและการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ผู้วิจัยได้สรุปขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เชื่อมโยงแนวความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ โดยนักเรียนเป็นผู้ศึกษาด้วยตนเองจากนอกห้องเรียน ผ่านการสอนโดยวิธีสอนแบบบรรยาย

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

2.1 สืบค้น (Survey)

2.2 ตั้งคำถามโดยใช้พลังคำถาม (Question)

2.3 อ่านอย่างละเอียด (Read-R1)

2.4 จดบันทึก (Record-R2)

2.5 สรุปใจความสำคัญ (Recite-R3)

2.6 นำไปใช้ (Reflect-R4)

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปและประเมินผล ในขั้นนี้นักเรียนร่วมกันสรุปเพื่อตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจของตนเองจากการอ่าน โดยให้นักเรียนทุกคนร่วมกันอภิปราย

3.4 ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นการมุ่งพัฒนาทักษะการอ่านและการคิดไปพร้อมกัน โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R สามารถพัฒนาทักษะการคิด การวิเคราะห์ วิเคราะห์เรื่องที่อ่านโดยการ ใช้เหตุผล นักการศึกษาหลายท่านกล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ไว้ดังนี้

รัตนภรณ์ เลิศคำฟู (2547: 55-58) ได้เสนอความคิดเห็นไว้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นการสอนอ่านที่มุ่งพัฒนาทักษะการอ่านโดยตรง มีความครบถ้วนในกระบวนการ มีวิธีการ มีขั้นตอนที่ชัดเจน โดยให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติได้จริง ฝึกทักษะการคิด มีการสนับสนุนนักเรียนให้ฝึกคิด กล้าแสดงความคิดเห็น และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นขณะเรียน โดยเฉพาะการตั้งคำถามนั้นจะช่วยให้ผู้เรียนอ่านอย่างมีจุดหมาย ทำให้อ่านอย่างมีขอบเขต ซึ่งส่งผลให้อ่านอย่างมีประสิทธิภาพที่ดีกว่าการไม่ตั้งคำถามไว้ล่วงหน้า และวิธีการสอนแบบ SQ4R นี้สามารถนำไปปรับใช้กับการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระฯ อื่น ๆ ได้

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ขั้นตอนเป็นระบบ พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ อีกทั้งยังกระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าคิด กล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็น การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ช่วยทำให้การอ่านของผู้เรียนเป็นการอ่านที่มีจุดหมาย มีขอบเขต ช่วยให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหา สามารถเก็บสาระสำคัญ แนวคิดของเรื่องใจความสำคัญของเรื่องได้ ทำให้การอ่านของผู้เรียนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

แนวคิดห้องเรียนกลับด้าน

ความหมายของห้องเรียนกลับด้าน

ห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ถือเป็นกระบวนการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่ง เกิดขึ้นจากประสบการณ์การสอนในชั้นเรียนของ Bergmann และ Sams ซึ่งเป็นครูวิชาเคมีของโรงเรียนมัธยมวู้ดแลนด์ ปาร์ค (Woodland Park High School) รัฐโคโลราโด ประเทศสหรัฐอเมริกา สองคนได้พยายามหาแนวทางในการช่วยเหลือผู้เรียนซึ่งมีความจำเป็น ต้องขาดเรียนเนื่องจากต้องเข้าแข่งขันกีฬา หรือร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้เรียนไม่ทันเพื่อน จนกระทั่ง Bergmann ได้พบวิธีการอัดเสียงลงในสื่อการนำเสนอ (Power point) และการทำวิดีโอที่ง่าย ทั้งสองจึงได้เริ่มบันทึก วิดีทัศน์การสอนและลงวิดีโอออนไลน์ เพื่อให้ผู้เรียนที่ขาดเรียนได้เข้ามาดู หลังจากนั้นเมื่อช่วงเวลาทำวิดีโอการสอนแพร์ออกไปก็มีผู้เรียนที่เข้าชั้นเรียนตามปกติ เข้ามาดูวิดีโอการสอนซ้ำเพื่อ ทบทวนการสอน วิธีการนี้ทำให้ทั้งสองคนไม่ต้องเสียเวลาในการสอนเสริมให้แก่ผู้เรียนที่ขาดเรียน ดังนั้น Bergmann และ Sams จึงได้มีแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน โดยกลับด้านสิ่งที่เคยเป็นกิจกรรม ในห้องเรียน เช่น การจดบันทึกคำบรรยายการสอน เป็นการดูวิดีโอที่ครูสร้างขึ้นเองนอกห้องเรียน และนำสิ่งที่เคยทำที่บ้าน เช่น การบ้าน และรายงานต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายมาทำในชั้นเรียน

วิธีการนี้ทำให้มีเวลาเรียนมากขึ้น และเมื่อจบการศึกษามีผลการเรียนที่ดีขึ้น ซึ่งการสอนแบบนี้เปลี่ยนจากการเรียนที่โรงเรียนเป็นการศึกษาความรู้ด้วยตนเอง เปลี่ยนการใช้ช่วงเวลาของการบรรยายเนื้อหาในห้องเรียนเป็นการทำกิจกรรมที่ผู้สอนจัดเตรียมขึ้น เพื่อฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ การทำงานร่วมกัน และการเรียนรู้ด้วยตนเอง ส่วนการบรรยายจะอยู่ในช่องทางอื่นแทน เช่น วิดีทัศน์การสนทนาออนไลน์ ห้องเรียนออนไลน์ เป็นต้น โดยผู้เรียนสามารถเข้าถึงการเรียนได้เมื่ออยู่ที่บ้านหรือสถานที่ต่าง ๆ นอกห้องเรียนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งหากกล่าวถึงความหมายของห้องเรียนกลับด้านนั้น ได้มีนักการศึกษาหลายท่านให้ความหมายไว้ ดังนี้

Bergmann and Sams (2012) ให้ความหมายของห้องเรียนกลับด้านไว้ว่า ห้องเรียนกลับด้าน คือ การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นเมื่อพลิกบทบาทจากการบรรยายของครูในเวลาเรียนเปลี่ยนเป็นการเรียนนอกเวลาเรียนผ่านวีดิทัศน์โดยกระตุ้นให้เกิดมุมมองของนักเรียนเอง เวลาให้เรียนส่วนใหญ่จะใช้สำหรับการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นผ่านการเรียนของนักเรียน โดยครูสามารถช่วยเหลือนักเรียนได้แบบหนึ่งต่อหนึ่งหรือสอนกลุ่มเล็ก ๆ จากวีดิทัศน์ได้หลายครั้งตามที่พวกเขาต้องการ เพื่อให้เข้าใจเนื้อหาและเมื่อมาเข้าชั้นเรียนก็พร้อมที่จะเข้าสู่บทเรียนโดยการตอบคำถามจากการทำงานในโครงการ และมีความร่วมมือในชั้นเรียนมากยิ่งขึ้น มีการถ่ายโอนความรู้นอกเวลาเรียน โดยเน้นให้นักเรียนเป็นเจ้าของการเรียนรู้ของตนเอง และนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมต่อความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน

Tenneson and Mcglasson (2006) กล่าวว่า ห้องเรียนกลับด้าน คือ รูปแบบการพยายามที่จะบรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้ด้วยการกลับด้านการเรียนแบบดั้งเดิม นักเรียนจะได้รับการเรียนรู้และภายนอกห้องเรียน โดยนอกห้องเรียนเรียนรู้ผ่านการบรรยายออนไลน์ และใช้เวลามากขึ้นสำหรับกิจกรรมการเรียนรู้ตามบทเรียนนอกห้องเรียน

Mcmahon (2012: 14-15) กล่าวว่า ห้องเรียนกลับด้านเป็นรูปแบบการสอนที่การบ้านของนักเรียนในการสอนบรรยายแบบดั้งเดิมเปลี่ยนเป็นการดูวีดิทัศน์เพื่อการเรียนรู้นอกชั้นเรียนและใช้เวลาในชั้นเรียนเพื่อการเรียนแบบค้นหาความรู้และทำการบ้านหรือกิจกรรมร่วมกับเพื่อน

สุพินดา ณ มหาไชย(2556) ได้อธิบายถึงห้องเรียนกลับด้านว่า เป็นการเรียนรู้ที่มีพัฒนาการสอนในชั้นเรียน ผู้สอนจะมีเวลาใกล้ชิดกับผู้เรียนมากขึ้นแทนที่จะใช้เวลาในการสอนหนังสือแต่เพียงอย่างเดียวโดยผู้สอนมักจัดบันทึกวีดิทัศน์การสอนในห้องให้ผู้เรียนกลับไปดูนอกห้องเรียน แทนการเรียนแบบเก่าโดยผู้เรียนจะกลับไปอ่านหนังสือ และเรียนรู้ด้วยตนเองที่บ้านแล้วค่อยนำเนื้อหาต่าง ๆ ที่อ่านมาอภิปรายกันในคาบเรียนถัดไป และผู้เรียนจะพยายามนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติจริงในห้องเรียนและฝึกแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชั้นเรียนร่วมกัน

รุ่งนภา สิริสวัสดิ์(2556) ได้กล่าวว่าเป็นการนำสิ่งที่เดิมเคยทำในชั้นเรียนกลับไปทำที่บ้าน และนำสิ่งที่เคยถูกมอบหมายให้ทำที่บ้านมาทำในชั้นเรียนแทน โดยชั้นเรียนที่เราคุ้นเคยกันมานั้น

ผู้สอนจะเป็นผู้บรรยายเนื้อหาต่าง ๆ ในชั้นเรียนแล้วมอบหมายงานให้ผู้เรียนกลับไปทำเป็นการบ้าน แต่แนวคิดของรูปแบบการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านนี้ จะสังเกตได้ว่าเวลาที่ผู้เรียนต้องการพบผู้สอนจริง ๆ คือเวลาที่ผู้เรียนติดขัดและต้องการความช่วยเหลือ ผู้เรียนไม่ได้ต้องการให้ผู้สอนอยู่ในชั้นเรียนเพื่อบอกเนื้อหา เพราะเขาสามารถค้นหาเนื้อหานั้นด้วยตนเองได้

พสุ คำจิ้น (2555) กล่าวโดยทั่วไปกระบวนการศึกษาในรูปแบบเดิมนั้น ครู อาจารย์ หรือผู้สอนจะถ่ายทอดความรู้ในห้องเรียน และผู้เรียนเมื่อกลับไปที่บ้านก็จะฝึกทำแบบฝึกหัดหรือการบ้านด้วยตนเอง ซึ่งถือเป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ใช้กันตั้งแต่ประมจนระดับมหาวิทยาลัย แต่สำหรับห้องเรียนกลับด้านนั้นจะให้ผู้เรียนได้เรียนในเนื้อหาวิชาการที่บ้าน (ผ่านทางช่องทางสื่อออนไลน์) และเมื่อเข้าห้องเรียนจะให้ทำแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมร่วมกันแทน โดยพอถึงชั่วโมงเรียนจริง ๆ แทนที่ผู้สอนจะมาอธิบายหลักการหรือพื้นฐานเดิม ๆ ก็อาจจะมาทบทวนหรือตอบคำถามในสิ่งที่ผู้เรียนไปฟังหรือดูมาแล้วไม่เข้าใจ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทำแบบฝึกหัดหรือการบ้านในชั่วโมงเรียนร่วมกันแทน โดยในการทำการบ้านนั้น ผู้สอนก็สามารถที่จะเข้าไปแนะนำอย่างใกล้ชิดเป็นรายบุคคล ถ้าผู้เรียนคนไหนที่สามารถทำได้เองก็อาจจะไม่ต้องดูแลอย่างใกล้ชิด แต่ถ้าผู้เรียนคนไหนที่ยังต้องการได้รับความเอาใจใส่ ก็จะสามารถเข้าไปดูแลอย่างใกล้ชิดมากขึ้น

สรุปได้ว่าการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านเป็นการปรับบทบาทจากการบรรยายของครูในเวลาเรียนเปลี่ยนเป็นการเรียนนอกเวลาเรียนผ่านวิดีโอทัศน์โดยกระตุ้นให้เกิดมุมมองของนักเรียนเอง โดยให้ผู้เรียนนั้นเป็นผู้ศึกษาด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดกระบวนการคิดโดยผู้เรียนสามารถสรุปเนื้อหา นั้น ๆ ด้วยตนเองเพื่อตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนและนำมาอภิปรายหรือปฏิบัติร่วมกันจริงในห้องเรียน

หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับห้องเรียนกลับด้าน

หลักการสำคัญของแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน คือ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และบรรลุวัตถุประสงค์ของเนื้อหาสาระตามอัตราเร็วของการเรียนรู้ในแต่ละบุคคล ไม่ต้องเรียนตามกำหนดการสอนที่ครูผู้สอนกำหนดในห้องเรียน โดยแนวคิดหลักของการเรียนที่บ้านแบบกลับด้านคือ “เรียนที่บ้าน ทำการบ้านที่โรงเรียน” ถือเป็นก้าวสำคัญในการจัดการเรียนการสอนแบบ “ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” มากยิ่งขึ้น โดยรูปแบบการเรียนการสอนลักษณะนี้เป็นการเรียนรู้แบบผสมผสาน มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเต็มที่ ซึ่งเป็นนวัตกรรมการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ในการสร้างผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้เพื่อการรอบรู้ (Mastery Learning) กิตติชัย สรสีโนบล (2558: 125-127) กล่าวว่าห้องเรียนกลับด้านเป็นนวัตกรรมการเรียนการสอนที่กำลังเป็นที่สนใจและจับตามองของนักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศที่จะนำมาปรับใช้กับการจัดการเรียนรู้ตามบริบทของแต่ละแห่ง ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียนให้

เกิดขึ้นได้ภายใต้สถานการณ์ของสังคมที่แปรเปลี่ยนไป โดยมีข้อควรคำนึงในการนำไปใช้โดยสรุปได้ว่า แนวคิดนี้อาจต้องใช้ในการสอนแบบทีม ซึ่งอาจไม่ใช่ครูผู้สอนจริง อาจเป็นวิทยากร เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นมากขึ้น โดยอาจต้องใช้เวลาในการปรับพฤติกรรม ทักษะคตินักเรียน ตลอดจนคำนึงถึงปัจจัยด้านความพร้อมของอุปกรณ์และระบบสารสนเทศ โดยรูปแบบของห้องเรียนกลับด้าน ไม่มีคำตอบเดียว ผู้สอนควรมองไปที่เป้าหมายของห้องเรียนกลับด้าน เพราะผู้เรียนต้องเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ เพื่อที่จะนำมาปฏิบัติในห้องเรียน

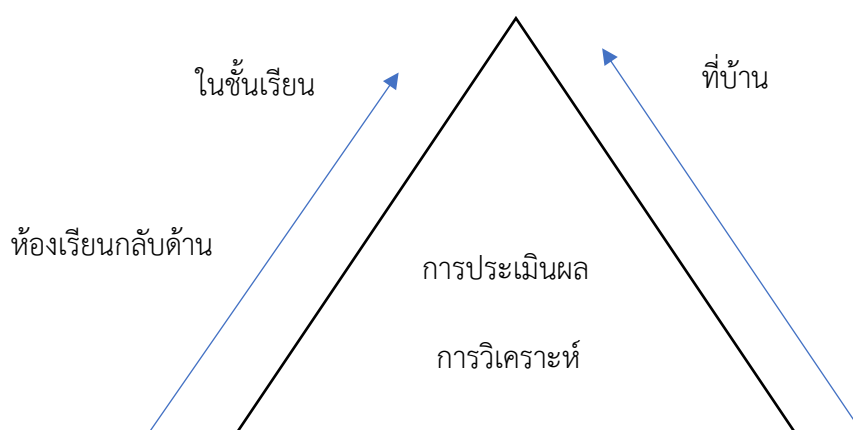
สรุปได้ว่า ข้อควรคำนึงในการนำแนวคิดห้องเรียนกลับด้านมาใช้จัดการเรียนรู้ ครูควรมีบทบาทคือผู้ถ่ายทอดวิชา โดยสามารถแลกเปลี่ยนชิ้นงานในสื่อออนไลน์เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนกับครูได้หลายคน และทำความเข้าใจหลาย ๆ สื่อในวิธีการนำเสนออย่างหลากหลาย

ลักษณะสำคัญของห้องเรียนกลับด้าน

ลักษณะสำคัญที่สุดของห้องเรียนกลับด้าน คือการกลับทางจุดสนใจจากตัวผู้สอนและการสอนมาที่ตัวผู้เรียนและการเรียนแทน ดังนั้นผู้สอนที่ต้องการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านต้องตั้งคำถามว่ามีกิจกรรมใดบ้างที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้โดยไม่ต้องมีครูเข้าสอนหรือให้คำแนะนำ ซึ่งสรุปได้ว่าหัวใจสำคัญของห้องเรียนกลับด้านคือ การกลับทางจากการเน้นที่การสอนมาเน้นที่การเรียนรู้แทน ซึ่งถือได้ว่าห้องเรียนกลับด้านคือรูปแบบของการเรียนในศตวรรษที่ 21 (21st Century Learning)

มีนักการศึกษาหลายท่านได้อธิบายถึงลักษณะของห้องเรียนกลับด้านไว้ดังนี้

Honeycutt and Warren (2014) ได้นำเสนอเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของการจัดรูปแบบการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านและห้องเรียนแบบดั้งเดิม โดยมีการเปรียบเทียบความแตกต่างไว้ว่าการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมที่ผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนจากการบรรยาย เนื้อหาในลักษณะของครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher Center) แต่ในรูปแบบของการจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านเป็นการปรับการสอนที่ไม่ได้เน้นเพียงครูเป็นหลัก แต่ทำหน้าที่เพียงแค่นี้เป็นผู้ชี้แนะความคิด ให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิดและความสนุกสนานในการเรียน อีกหน้าที่หนึ่งคือครูต้องคอยมุ่งเน้นการสร้างสรรค์องค์ความรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระทั้งด้านความคิดและแนวปฏิบัติ ซึ่งแตกต่างไปจากการเรียนในชั้นเรียน ดังแสดงในแผนภาพ

ห้องเรียนกลับด้าน

แผนภาพแสดงความแตกต่างจากการเรียนห้องเรียนแบบดั้งเดิมเป็นห้องเรียนกลับด้าน

ที่มา : Honeycutt and Warren (2014). Blooms and the Flipped Classroom. Online. (citing Beth Williams). (2014). How I flipped My Classroom.)

ดวงฤดี สุขตระการ (2557) กล่าวว่า ห้องเรียนกลับด้านเป็นกระบวนการเรียนการสอนที่มีลักษณะที่สำคัญแตกต่างไปจากรูปแบบเดิม โดยเปลี่ยนจากการใช้ช่วงเวลาของการบรรยายเนื้อหาในห้องเรียนเป็นการทำกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ร่วมกันฝึกแก้ปัญหาและนำมาประยุกต์ใช้จริง ส่วนการบรรยายอยู่ในช่องทางอื่น ๆ เช่น วิดิทัศน์ เว็บไซต์ เป็นต้น ซึ่งสามารถเข้าถึง การเรียนรู้ได้แม้ไม่ได้อยู่ในห้องเรียน ดังนั้นการบ้านที่เคยถูกมอบหมายผู้เรียนฝึกทำเองที่บ้านก็จะกลายเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมในห้องเรียนแทน

โดยกล่าวสรุปได้ว่า ห้องเรียนกลับด้านต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการเพิ่มความยืดหยุ่นมากกว่าการเรียนรู้แบบเดิม ครูควรปรับวิธีพัฒนาการเรียนการสอนตามศักยภาพของผู้เรียนให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างหลากหลาย ซึ่งจะช้าหรือเร็วขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้เรียน โดยการเรียนการสอนนั้นต้องมีครูเป็นผู้ช่วยเหลือแต่ไม่ใช่ผู้ควบคุมกระบวนการเรียนรู้ โดยผู้เรียนต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง

การจัดการเรียนรู้แบบSQ4Rร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน

จากหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน ผู้วิจัยได้นำขั้นตอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4Rของ สนธญา พลิตี (2548: 10-11) เนื่องจากเป็นขั้นตอนการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน โดยผู้วิจัยมีการปรับแก้ไขรายละเอียดขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อนำไปใช้ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน ซึ่งแบ่งขั้นตอนหลักเป็นการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้แนวคิดห้องเรียนกลับด้าน แทรกอยู่ในขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กิจกรรมนอกห้องเรียน

ครูมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษา ข่าว บทร้อยกรองบทความ และเรื่องสั้น โดยศึกษาจากสื่อการสอน ได้แก่ เอกสารประกอบการสอน วิดิทัศน์ ไฟล์เสียงการบรรยาย และสื่อออนไลน์จากอินเทอร์เน็ต มาล่วงหน้า โดยให้นักเรียนร่วมตอบกระทู้และอภิปรายผลการศึกษาทางสื่อสังคมออนไลน์

ขั้นตอนที่ 2 กิจกรรมในห้องเรียน

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียนเป็นขั้นเตรียมผู้เรียนให้พร้อมที่จะเรียนเชื่อมโยง

แนวความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ โดยให้ผู้เรียนร่วมกันระดมสมองเกี่ยวกับเรื่องที่จะเรียนก่อนว่า ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านหรือเรียนอย่างไรบ้าง และแจ้งจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในการเรียน

2. ขั้นสอน ขั้นตอนนี้เป็นการสอนผ่านแนวคิดห้องเรียนกลับด้านโดยใช้

การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ให้ผู้เรียนได้ทราบถึงเนื้อหาที่จะเรียนหลักการ ความคิดรวบยอดของการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง โดยหลังจากผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากสื่อด้วยตนเองนอกห้องเรียนเสร็จสิ้น และกลับมาทำกิจกรรมในช่วงเรียน โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำ ตอบข้อสงสัย และช่วยเหลือซึ่งสามารถแบ่งรายละเอียดได้ดังนี้

1. Survey (S) นักเรียนอ่านเนื้อหา ข่าว บทร้อยกรองบทความ และเรื่องสั้นในเอกสารประกอบการเรียนรู้ เพื่อหาใจความสำคัญของเรื่อง หลังจากนั้นครูและนักเรียนจะอภิปรายร่วมกันถึงใจความสำคัญของเรื่องแล้วให้นักเรียนทุกคนตอบคำถาม โดยให้นักเรียนบอกใจความสำคัญ และจดบันทึกใจความสำคัญ

2. Question (Q) นักเรียนตั้งคำถาม จากเนื้อหาที่อ่านในเอกสารประกอบการเรียนรู้ โดยคำถามจะได้มาจากใจความสำคัญที่เขียนไว้ในขั้นตอนที่ 1 และครูจะเป็นผู้แนะนำในกรณีที่นักเรียนมีปัญหาในการตั้งคำถาม โดยครูสุ่มเลือกนักเรียน ให้บอกคำถามที่นักเรียนตั้งไว้ จากนั้นให้นักเรียนคนอื่น ๆ แสดงความคิดเห็นร่วมกันแล้วเขียนคำถามบนกระดานหน้าชั้นเรียน เพื่อให้เพื่อนนักเรียนคนอื่น ๆ ร่วมกันสนทนาและตอบคำถามในห้องเรียนโดยครูไม่จำกัดเวลาในการตอบ แต่ให้นักเรียนฝึกคิดโดยไม่มีครูเป็นผู้กระตุ้นความคิด

3. Read (R-1) นักเรียนอ่านข้อความในเอกสารประกอบการเรียนรู้นั้นซ้ำ ๆ อย่ละเอียด เพื่อค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ โดยครูและนักเรียนจะอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับคำตอบ หลังจากที่นักเรียนอ่านเสร็จแล้ว

4. Record (R-2) นักเรียนจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่านในขั้นตอนที่ 3 โดยเป็นการเขียนคำตอบเพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้ในขั้นตอนที่ 2 และมุ่งเน้นการจดบันทึกในส่วนที่สำคัญและสิ่งที่จำเป็น โดยใช้ข้อความอย่างรัดกุม หรือย่อตามความเข้าใจของนักเรียนเอง

5. Recite (R-3) นักเรียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านในลักษณะแผนผังความคิด (Mind Mapping) เพื่อสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านในเอกสารประกอบการเรียน หรือเป็นการสรุปผล และทำแบบทดสอบลงในเอกสารประกอบการเรียน

4.Reflect (R-4)นักเรียนสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการนำข้อมูลหรือความรู้ที่ได้จากการอ่านนั้นเชื่อมโยงเข้ากับความรู้ที่ตนมีอยู่เดิมแล้ว โดยขั้นตอนนี้ปฏิบัติในห้องเรียน โดยมีครูเป็นผู้ชี้ทางให้นักเรียนกล้าที่จะแสดงออก และถ่ายทอดความรู้ที่ตนได้รับออกมาในรูปแบบต่าง ๆ ที่นักเรียนสนใจ

4.ขั้นสรุปและประเมินผล นักเรียนร่วมกันสรุปเพื่อตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจของตนเองจากการอ่าน โดยขั้นตอนนี้นักเรียนเรียนในห้องเรียนแบบปกติ เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนร่วมกันอภิปรายความรู้ที่ได้รับ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ การใช้การจัดการเรียนรู้แบบSQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านนั้น มีทั้งงานวิจัยในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศ ดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

นิภา กุ้พงษ์ศักดิ์ (2560: 55) ได้วิจัย เรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเพื่อการสร้างสรรค์ และความพึงพอใจต่อวิธีการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1)เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสร้างสรรค์ เรื่อง การใช้คำ ชื่อเรื่อง ภาพพจน์ และโวหารที่ใช้วิธีการสอนแบบปกติและวิธีการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน 2) ศึกษาความพึงพอใจต่อวิธีการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลองกับนักศึกษา ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่มโดยจับสลากกลุ่มนักศึกษา 2 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุมใช้วิธีการสอนแบบปกติ จำนวน 60 คน และกลุ่มทดลองใช้วิธีการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน จำนวน 74 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ชุดกิจกรรมการเรียนการสอน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ .90 แบบสอบถาม ความพึงพอใจต่อวิธีการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน ผลการวิจัยพบว่า เมื่อมีการขจัดอิทธิพลของการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนเรียน ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของวิธีการสอนแบบปกติและวิธีการสอนแบบห้องเรียน

ชลธิดา หงส์เหม (2560:67-90) ได้วิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนที่ความคิด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนที่ความคิด และศึกษาความคิดเห็น ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนที่

ความคิด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบก่อนและหลังเรียนเรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนที่ความคิดแบบสอบถามความพึงพอใจต่อวิธีการสอนแบบ ห้องเรียนกลับด้าน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุนทรี จิตตะคาร (2561: 50-67) ได้วิจัยเรื่อง ผลการอ่านเชิงวิเคราะห์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังเรียนและ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนจากการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 40 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านเชิงวิเคราะห์และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 92.23/85.69 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ 2) ดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index) ของการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ มีค่าเท่ากับ .75 ซึ่งแสดงว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 75 3) นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) ผลการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนโดยรวมเห็นว่ามี ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ปริศนา วีราภรณ์(2561: 40-67) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนของนักเรียน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 22 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้ามี 3 ชนิด ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ จำนวน 40 ข้อ และ 3) แบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนสถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.08/ 76.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 2) ดัชนีประสิทธิผล (The

EffectivenessIndex) ของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเท่ากับ .425 คิดเป็นร้อยละ 42.87 และ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก

วิภาพรรณ ก้อนใจ (2562: 50-89) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ หน่วยการเรียนรู้วรรณคดีและวรรณกรรม จากการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้วรรณคดีและวรรณกรรม จากการใช้ในแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้วรรณคดีและวรรณกรรม ก่อนและหลังใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด และ 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้วรรณคดีและวรรณกรรม หลังการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 29 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม สถิติที่ใช้ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ หน่วยการเรียนรู้วรรณคดีและวรรณกรรมของนักเรียนจากการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด นักเรียนมีคะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ยเท่ากับ 16.20 2) ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยต่างประเทศ

Bergmann and Sams (2012: 3-6) ได้ทำวิจัยโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาของนักเรียนในชั้นเรียนวิชาเคมีของตน โดยผู้วิจัยพบปัญหว่านักเรียนหลายคนขาดเรียนบ่อย เพราะต้องเข้าร่วมกิจกรรมและกีฬา บางครั้งต้องไปทำกิจกรรมที่โรงเรียนอื่นซึ่งต้องใช้เวลาในการเดินทางนานพอสมควร ทำให้ต้องขาดเรียนและต้องพยายามตามให้ทันเพื่อน ดังนั้นผู้วิจัยจึงค้นหาวิธีการที่ช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มนี้ โดย Bergmann and Sams ได้อ่านนิตยสารเทคโนโลยีจำนวนมากและพบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าสื่อเทคโนโลยีเหล่านี้อาจช่วยแก้ปัญหาของนักเรียนที่ขาดเรียนได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้เริ่มบันทึกเทปการสอน แล้วนำไปโหลดออนไลน์ เพื่อให้ นักเรียนเข้าไปดูผลปรากฏว่านักเรียนที่ขาดเรียนชอบเทปบันทึกการสอนนี้มาก เพราะสามารถเรียนรู้สิ่งที่ขาดไป รวมทั้งนักเรียนที่เข้าเรียนก็สามารถย้อนไปดูสิ่งที่เรียนมาแล้วจากวิดีโอ หรือใช้เพื่อทบทวนการสอน ผู้วิจัยก็ชื่นชอบวิธีนี้เช่นกัน เพราะไม่ต้องเสียเวลาในการสอนให้แก่แก่นักเรียน ที่ขาดเรียนอีกครั้ง และจากประสบการณ์การสอนผู้วิจัยพบว่า เวลาที่นักเรียนต้องการพบครูจริง ๆ คือเวลา

ที่นักเรียนมีปัญหาจากการทำการบ้านและต้องการความช่วยเหลือเป็นรายบุคคล นักเรียนไม่ต้องการให้ครูใช้เวลาในชั่วโมงเพื่อถ่ายทอดเนื้อหาแก่นักเรียน หรือพูดคุยทั่วไป เพราะเนื้อหานั้นนักเรียนสามารถค้นหาได้ด้วยตนเอง ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้บันทึกการสอนทั้งหมดไว้ และให้นักเรียนดู วิดีทัศน์เหล่านั้นเป็นการบ้านแล้วจดบันทึกว่าได้เรียนรู้อะไรบ้าง ทำให้มีเวลาสำหรับการทดลอง และวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ มากขึ้น ได้ช่วยเหลือนักเรียนให้เข้าใจแก่นความรู้สำคัญ ผลจากการปฏิบัติทำให้ผู้เรียนสามารถทำงานเสร็จโดยมีเวลาในชั่วโมงเหลืออยู่ เป็นการชี้ให้เห็นว่าการจัดการเรียน การสอนรูปแบบนี้มีประสิทธิภาพมากกว่าการสอนแบบบรรยายในชั้นเรียน และมอบงานกลับไปทำที่บ้าน เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ผู้วิจัยได้สอบนักเรียน ผลปรากฏว่านักเรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น สะท้อนให้เห็นว่าการสอนแบบกลับด้านชั้นเรียนมีประสิทธิภาพมากกว่าวิธีการสอนแบบเดิม

Strayer (2012:171) ได้ศึกษาเปรียบเทียบบรรยากาศการเรียนรู้ของห้องเรียนวิชาสถิติเบื้องต้นที่จัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านกับจัดการเรียนรู้แบบดั้งเดิมในมหาวิทยาลัยเดียวกัน โดยเก็บข้อมูลจากการจดบันทึก การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม เพื่อตรวจสอบบรรยากาศการเรียนรู้ของทั้งสองห้องเรียน พบว่านักเรียนที่เรียนในห้องเรียนแบบดั้งเดิมมีระดับพึงพอใจน้อยต่อห้องเรียนที่เน้นการเรียนรู้ในหลักสูตรและการมอบหมายชิ้นงาน แต่นักเรียนที่เรียนในห้องเรียนกลับด้านมีความพึงพอใจและยอมรับในการเรียนรู้ จึงทำให้นักเรียนเกิดความรู้ที่คงทนและเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในห้องเรียนได้อย่างดี

Guggisberg (2015: 14-15) และศึกษาทัศนคติของนักเรียนเกี่ยวกับทรัพยากรดิจิทัลและเทคโนโลยีดิจิทัลของห้องเรียนกลับด้าน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับห้องเรียนกลับด้านวิธีการสอนและความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับในเรื่องของประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้เกี่ยวกับเรื่องของดิจิทัลในห้องเรียนกลับด้านโดยมีตัวแปรในการศึกษาคือการรับรู้ประสบการณ์การเรียนรู้ของนักเรียนมีผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่ได้รับการสำรวจผลประเมินทั่วไปของรัฐจากการทดสอบพื้นฐานของมินนิโซตา(MCA) ทราบผลการประเมินการทดสอบเข้ามหาวิทยาลัยต่างๆ

Clark (2015 : 91) ได้ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้กับด้านที่มีต่อการมีส่วนร่วมของการทำงานของนักเรียนในชั้นเรียนคณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษาที่มีเปรียบเทียบปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนในห้องเรียนกลับด้านกับห้องเรียนแบบปกติการเก็บข้อมูลโดยการศึกษาการเปลี่ยนแปลงและเจตคติของนักเรียนโดยการสำรวจก่อนและหลังเรียน การส่งสัมภาษณ์การทดสอบการประชุมกลุ่มย่อยและการศึกษาประสบการณ์ความคิดและข้อมูลเชิงลึกจากวารสารต่างๆโดยพบว่าการจัดการเรียนรู้กับด้านมีคุณภาพที่ดีกว่าการเรียนรู้แบบปกตินักเรียนมีปฏิสัมพันธ์มีการสื่อสารและมีส่วนร่วมระหว่างกันมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับประสบการณ์ในชั้นเรียนแบบดั้งเดิม และยอมรับการสอนในชั้นเรียนที่มี

การย้อนกลับได้ในส่วนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระหว่างการเรียนแบบกลับด้านกับการเรียนแบบปกติ

Kasyulita (2017, อ้างถึงใน มยุรฉัตร ฉัตรพุดิษฐ์, 2559: 62) ได้วิจัยผลของการใช้เทคนิค SQ4R ในการอ่านเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียน 2 ในมหาวิทยาลัย ParisPengaraiian โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของนักเรียนในการอ่านเพื่อความเข้าใจระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิค SQ4R และนักเรียนที่สอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 45 คน โดยเป็นนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 30 คน และนักเรียนกลุ่มควบคุม 15 คน เครื่องมือในการวิจัยคือ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และวิเคราะห์ค่าสถิติโดยใช้ t-test นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิค SQ4R มีคะแนนเฉลี่ย 15.96 และนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติมีคะแนนเฉลี่ย 11.66 และมีนัยสำคัญทางสถิติอยู่ในระดับ .05 ผลการศึกษาพบว่าเทคนิค SQ4R มีประสิทธิภาพในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน

Bulut (2017) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนประถมศึกษา โดยมีจุดประสงค์ 1. เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่มีความแตกต่างกันในขั้นก่อนระหว่างและหลังการเรียนหรือไม่ 2. เพื่อศึกษาวิธีการใช้ SQ4R ของนักเรียนเป็นกลยุทธ์ในการอ่าน 3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนในการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ซึ่งการวิจัยนี้เป็นเชิงคุณภาพเก็บรวบรวมข้อมูลจากการบันทึกของครูทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ การสัมภาษณ์นักเรียนและแบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน โดยงานวิจัยสรุปได้ว่าการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ทำให้ความเข้าใจการอ่านของนักเรียนเพิ่มสูงขึ้นนักเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์บทความมีทักษะการคาดเดาและการจดบันทึกพัฒนาขึ้น

จากการศึกษางานวิจัยข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R และการใช้แนวคิดห้องเรียนกลับด้าน มีผลการศึกษาเป็นไปในทางเดียวกัน นั่นคือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้ SQ4R และการใช้แนวคิดห้องเรียนกลับด้านเหมาะสำหรับนำมาใช้จัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจาร์ณญาณ ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับการใช้แนวคิดห้องเรียนกลับด้าน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน ซึ่งมีรายละเอียดขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการทดลอง
2. ขั้นสร้างและพัฒนาเครื่องมือ
3. ขั้นดำเนินการทดลอง
4. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

มีรายละเอียดการดำเนินการทดลองตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นเตรียมการทดลอง

การศึกษาค้นคว้าตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนทิวธาภิเศก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561) เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับหลักสูตรและสาระการเรียนรู้

1.1.2 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

1.1.3 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ตามเทคนิค SQ4R และการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรและสาระการเรียนรู้

1.1.4 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและแบบสอบถามความคิดเห็น

ประชากรและตัวอย่างวิจัย

1.2.1 ประชากรวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนทวิธาภิเศก เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำนวน 12 ห้องเรียนรวมนักเรียน 521 คน ซึ่งทางโรงเรียนจัดนักเรียนแต่ละห้องในลักษณะแผนการเรียน ซึ่งเป็นห้องเรียนที่คละความสามารถ

1.2.2 ตัวอย่างวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ห้อง 3 โรงเรียนทวิธาภิเศก แขวงวัดอรุณ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้องเรียนมีนักเรียนจำนวน 30 คน ได้มาจากการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม ด้วยวิธีการจับสลาก

ตัวแปรที่ศึกษา

1.3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน

1.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

1.3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

1.3.2.2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

1.4.1 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเนื้อหาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน โดยมีตัวชี้วัดดังนี้

ท1.1 ม.4-6/3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล

ท1.1 ม.4-6/4 คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านและประเมินค่าเพื่อนำความรู้ ความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

ท1.1 ม.4-6/5 วิเคราะห์ วิวิจารณ์ แสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล

ท1.1 ม.4-6/8 สังเคราะห์ความรู้จากการอ่าน สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ

1.4.2 ประเภทของเนื้อหาที่ใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ คือ ข่าว บทร้อยกรองบทความ และเรื่องสั้น

ระยะเวลาในการทดลอง

ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ใช้เวลาทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ คาบละ 1 ชั่วโมง รวม 8 ชั่วโมง ไม่รวมการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบก่อนทดลอง (Pre- Experimental Research) แบบหนึ่งกลุ่มสอบก่อนและหลังเรียน (The One-Group Pretest – Posttest Design) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ , 2543 : 65) ดังนี้

T_1	×	T_2
-------	---	-------

T_1 = การทดสอบก่อนเรียน

×

T_2 = การทดสอบหลังเรียน

ขั้นสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ดังนี้

2.1.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน จำนวน 4 แผน แผนละ 2 คาบเรียน โดยกำหนดระยะเวลาทดลอง 4 สัปดาห์ รวมทั้งสิ้น 8 คาบ คาบละ 1 ชั่วโมง

2.1.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นแบบทดสอบที่ใช้ทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านซึ่งเป็นข้อสอบชนิดเลือกคำตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 30 คะแนน

2.1.3 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน จำนวน 1 ฉบับ มีจำนวน 15 ข้อ เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ และ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.2.1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน จำนวน 4 แผน คือ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กับบทอ่านประเภทร้อยแก้ว ได้แก่ ข้าว บทความ เรื่องสั้น และบทอ่านประเภทร้อยกรอง รวมทั้งสิ้นจำนวน 4 แผน มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

2.2.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนทวีธาภิเศก เอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน

2.2.1.2 เลือกและกำหนดเนื้อหาต่าง ๆ เพื่อนำมาเป็นบทอ่านในแผนการจัดการเรียนรู้โดยจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน โดยเลือกเนื้อหาเป็น บทอ่านประเภทร้อยแก้ว ได้แก่ ข้าว บทความ เรื่องสั้น และบทอ่านประเภทร้อยกรอง

2.2.1.3 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน จำนวน 4 แผน แผนละ 2 คาบ คาบละ 1 ชั่วโมง จำนวน 4 สัปดาห์ โดยกำหนดเนื้อหาตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ตารางแสดงเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

แผนที่	เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง
1	การอ่านข้าวอย่างมี วิจารณญาณ	1. นักเรียนสามารถอ่านจับใจความสำคัญได้ 2. นักเรียนสามารถตีความจากเรื่องที่อ่านได้	2
2	การอ่านบทความอย่าง มีวิจารณญาณ	3. นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้ 4. นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นและ ประเมินค่าเรื่องที่อ่านได้	2
3	การอ่านเรื่องสั้นอย่างมี วิจารณญาณ		2
4	การอ่านบทร้อยกรอง อย่างมีวิจารณญาณ		2
รวม			8

โดยมีรายละเอียดของแผนการจัดการเรียนรู้ดังนี้ 1.มาตรฐานการเรียนรู้ 2.ตัวชี้วัด 3.จุดประสงค์การเรียนรู้ 4.สาระสำคัญ 5.สาระการเรียนรู้ 6.ชิ้นงาน/ภาระงาน 7.การวัดและประเมินผล 8.กิจกรรมการเรียนรู้ 9.สื่อ/แหล่งเรียนรู้ 10.บันทึกการสอน

2.2.1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม และความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมและการวัดผลประเมินผล

2.2.1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ซึ่งประกอบด้วย ด้านเนื้อหา 1 คน ด้านการจัดการเรียนรู้ 1 คนและด้านการวัดและประเมินผล 1 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item objective Congruence : IOC) (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558:177) ระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน +1 แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์

เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผล

คะแนน 0 ไม่แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์

เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผล

คะแนน -1 แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ไม่สอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหา

กิจกรรมการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผล

โดยคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of congruence)

R หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 ขึ้นไป แสดงว่ามีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้และการวัดผลและประเมินผล ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ เมื่อนำผลการพิจารณาค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .67 - 1.00 (รายละเอียดในภาคผนวก ค)

2.2.1.6 ปรับปรุงแผนตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ 3 คนในประเด็นต่อไปนี 1) ปรับไขความรู้ให้มีเนื้อหาความรู้ครอบคลุมตามจุดประสงค์ที่นำมาเป็นแบบทดสอบ 2) ปรับแก้ไขรายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนในแบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล และแบบประเมินผล การทำกิจกรรมกลุ่มให้ถูกต้อง

2.2.1.7 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับจริงเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นแบบทดสอบแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

2.3.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และหลักสูตรของโรงเรียนทวิธาภิเศก พ.ศ.2561

2.3.2 ศึกษาทฤษฎี หลักการ แนวทางการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยจำแนกประเภทตามบทอ่าน

2.3.3 สร้างตารางวิเคราะห์ข้อสอบ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ข้อสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ประเด็น \ วัตถุประสงค์	ความจำ	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	วิเคราะห์	สังเคราะห์	ประเมินค่า	รวม (ข้อ)
การอ่านข่าว	-	-	1	5	1	1	8
การอ่านบทความ	-	1	-	4	3	3	11
การอ่านเรื่องสั้น	-	-	2	1	2	1	6
การอ่านร้อยกรอง	-	-	1	1	2	1	5
รวมจำนวนข้อ	-	1	4	11	8	6	30

2.3.4 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยสร้างเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก ที่แต่ละข้อมีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียวให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมทั้งหมด 1 ฉบับ จำนวน 50 ข้อ ซึ่งมีเกณฑ์ในการตรวจให้คะแนนแต่ละข้อ คือ ตอบถูกให้ 1คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน

2.3.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา

2.3.6 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจความเหมาะสมของภาษาและพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content

Validity) โดยการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ของการเรียนรู้ (IOC) ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้(มาเรียม นิลพันธ์, 2558: 177)

คะแนน +1 สำหรับข้อคำถามที่แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์ข้อนั้น

คะแนน 0 สำหรับข้อคำถามที่ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์ข้อนั้นหรือไม่

คะแนน -1 สำหรับข้อคำถามที่แน่ใจว่าไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ข้อนั้น

ข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับหรือมากกว่า .50 ขึ้นไป แสดงว่าข้อคำถามสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ยอมรับได้เมื่อนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง .67-1.00 (รายละเอียดในภาคผนวก ค)

2.3.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6/6 ของโรงเรียนทวีธาภิเศก ที่ผ่านการเรียนเรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมาแล้ว จำนวน 1 ห้องเรียน ซึ่งมีนักเรียนจำนวน 30 คน

2.3.8 ตรวจสอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยให้คะแนนข้อที่ถูก ข้อละ 1 คะแนน ข้อที่ผิดหรือไม่ได้ตอบให้ 0 คะแนน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง .20 – .80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง .20 – 1.00 จากนั้นเลือกข้อสอบไว้ 30 ข้อ ให้ครอบคลุมตารางวิเคราะห์ข้อสอบได้ข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง .40 - .70 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง .27 - .47

2.3.9 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้สูตร KR-20 ของ Kuder and Richardson ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .80

2.3.10 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ได้นำมาจัดทำเป็นแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกันแต่สลับตัวเลือก

2.3.11 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ไปใช้กับนักเรียนตัวอย่างวิจัย

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

2.4.1 ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นแบบประเมินค่าหรือแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale)

2.4.2 สร้างแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นของนักเรียนจำนวน 3 ด้านคือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ จำนวน 15 ข้อ เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ตามหลักการของ Likert

ตารางที่ 6 เกณฑ์ระดับมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543:107)

ระดับคะแนน	ระดับความคิดเห็น
5	ความคิดเห็นในระดับมากที่สุด
4	ความคิดเห็นในระดับมาก
3	ความคิดเห็นในระดับปานกลาง
2	ความคิดเห็นในระดับน้อย
1	ความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายที่ได้ ดังนี้

ตารางที่ 7 เกณฑ์การแปลความหมายค่าระดับความคิดเห็น (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543:107)

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00	เห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50	เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50	เห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50	เห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50	เห็นด้วยน้อยที่สุด

2.4.3 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของแบบสอบถาม

2.4.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 คนประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลเพื่อตรวจสอบความตรงของเนื้อหา(Content Validity) โดยการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ในการถาม ซึ่งมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้(มาเรียม นิลพันธ์, 2558: 177)

คะแนน +1	สำหรับข้อคำถามที่แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์ข้อนั้น
คะแนน 0	สำหรับข้อคำถามที่ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์ข้อนั้น
คะแนน -1	สำหรับข้อคำถามที่แน่ใจว่าไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ข้อนั้น

แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับหรือมากกว่า .50 ขึ้นไป จึงจะถือว่ามีความสอดคล้องกันในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ เมื่อนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมา คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 (รายละเอียดในภาคผนวก ค)

2.4.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามแล้วนำไปใช้กับตัวอย่างวิจัย

ขั้นตอนการทดลอง

วิธีดำเนินการทดลอง มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นก่อนการทดลอง

3.1.1 ผู้วิจัยสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยชี้แจงการดำเนินการ จัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้ แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน รวมถึงตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล

3.1.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ (Pre-test) โดยใช้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัย พัฒนาขึ้น จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

ขั้นการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยให้กลุ่มตัวอย่างเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 4 แผน เป็นเวลา 8 ชั่วโมง ตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิด ห้องเรียนกลับด้าน

ขั้นหลังทดลอง

3.3.1 หลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรมการเรียนรู้การสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ผู้วิจัยให้ กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบหลังการเรียนรู้ (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ มีจำนวน 30 ข้อ ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนการเรียนรู้แต่สลับข้อแบบตัวเลือก ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

3.3.2 ผู้วิจัยตรวจให้คะแนนการทำแบบทดสอบการจัดการเรียนรู้ และนำมา วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการ เรียนรู้ โดยใช้การวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐาน

3.3.2 กลุ่มทดลองทำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน

4. ชั้นวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

4.1. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน

4.1.2 หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แบบปรนัย 4 ตัวเลือก

4.1.3 หาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

4.1.4 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ในการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

4.2 การทดสอบสมมติฐาน

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณใช้การหาค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Samples t-test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเป็นการตอบวัตถุประสงค์และคำถามการวิจัย ผู้วิจัยจึงขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านมีรายละเอียดดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน

การทดลอง	N	คะแนนเต็ม	M	SD	t	p
ก่อนการจัดการเรียนรู้	30	30	17.87	4.23	10.59	.00
หลังการจัดการเรียนรู้			25.80	2.84		

จากตารางที่ 8 พบว่าผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้ ($M = 25.80$, $SD = 2.84$) โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ ($M = 17.87$, $SD = 4.23$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ

SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านมีรายละเอียดดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ

SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน

ข้อที่	รายการ	M	SD	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้					
1	กิจกรรมการเรียนรู้เป็นลำดับขั้นตอนต่อเนื่อง ไม่สับสน	4.03	.85	มาก	5
2	นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้และเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.40	.56	มาก	2
3	นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านอย่างมี วิจาร์ณญาณอย่างเป็นระบบ	4.13	.97	มาก	4
4	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น	4.30	.70	มาก	3
5	กิจกรรมการเรียนรู้มีความแปลกใหม่ และ น่าสนใจ	4.43	.73	มาก	1
รวมด้านกิจกรรมการเรียนรู้		4.26	.17	มาก	(3)
ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้					
6	นักเรียนมีความสุขและสนใจในการทำ กิจกรรมการเรียนรู้	4.33	.61	มาก	5
7	นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำ กิจกรรมการเรียนรู้	4.43	.68	มาก	3
8	นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับเพื่อน	4.47	.73	มาก	2
9	นักเรียนได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วม แสดงความคิดเห็นระหว่างครูกับนักเรียน	4.40	.72	มาก	4
10	ครูเป็นผู้ชี้แนะการอ่านให้นักเรียนทำกิจกรรม การเรียนรู้อย่างหลากหลายและทั่วถึง	4.60	.56	มากที่สุด	1
รวมด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้		4.45	.07	มาก	(2)

ตารางที่ 9 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน(ต่อ)

ข้อที่	รายการ	M	SD	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ					
11	นักเรียนได้รับความรู้ใหม่ ๆ จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.53	.63	มากที่สุด	2
12	นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านอย่างมีวิจาร์ณญาณเพิ่มขึ้น	4.70	.53	มากที่สุด	1
13	นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและกลุ่มเพื่อน	4.43	.86	มาก	3
14	นักเรียนกล้าที่จะอภิปรายและแสดงความคิดเห็นต่อผู้อื่น	4.30	.79	มาก	5
15	นักเรียนนำกระบวนการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจาร์ณญาณโดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและวิชาอื่น ๆ ได้	4.37	.67	มาก	4
รวมด้านประโยชน์ที่ได้รับ		4.47	.12	มาก	(1)
รวมทุกด้าน		4.39	.05	มาก	

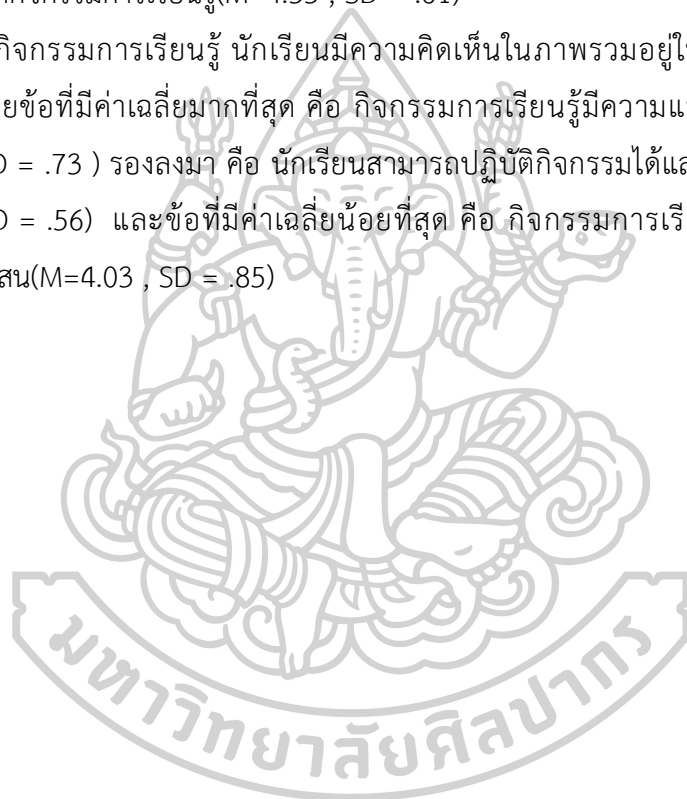
จากตารางที่9 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.39 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ลำดับที่ 1 ด้านประโยชน์ที่ได้รับนักเรียนมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก (M= 4.47, SD =.12) ลำดับที่ 2 ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก (M=4.45 , SD = .07) และลำดับที่ 3 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก (M=4.26 , SD = .17)

ด้านประโยชน์ที่ได้รับ นักเรียนมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (M= 4.47, SD = .12) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านอย่างมีวิจาร์ณญาณ

เพิ่มขึ้น ($M=4.70$, $SD =.53$) รองลงมา คือ นักเรียนได้รับความรู้ใหม่ ๆ จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้($M=4.53$, $SD = .63$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักเรียนกล้าที่จะอภิปรายและแสดงความคิดเห็นต่อผู้อื่น($M=4.30$, $SD = .79$)

ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก($M=4.45$, $SD = .07$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ครูเป็นผู้ชี้แนะการอ่านให้นักเรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายและทั่วถึง($M=4.60$, $SD = .56$) รองลงมา คือ นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับเพื่อน($M=4.47$, $SD =.73$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือนักเรียนมีความสุขและสนใจในการทำกิจกรรมการเรียนรู้($M=4.33$, $SD = .61$)

ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก($M=4.26$, $SD = .17$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ กิจกรรมการเรียนรู้มีความแปลกใหม่ และน่าสนใจ ($M=4.43$, $SD = .73$) รองลงมา คือ นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($M=4.40$, $SD = .56$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ กิจกรรมการเรียนรู้เป็นลำดับขั้นตอนต่อเนื่องไม่สับสน($M=4.03$, $SD = .85$)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน ตัวอย่างวิจัยคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/3 โรงเรียนทวิธาภิเศก แขวงวัดอรุณ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้องเรียนมีนักเรียนจำนวน 30 คน ได้มาจากการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม ด้วยวิธีการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน จำนวน 4 แผน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นแบบทดสอบที่ใช้ทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านซึ่งเป็นข้อสอบชนิดเลือกคำตอบ 4 ตัวเลือกจำนวน 30 ข้อ ให้ครอบคลุมตารางวิเคราะห์ข้อสอบ ได้ข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง .40 - .70 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง .27 - .47 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน จำนวน 1 ฉบับ มีจำนวน 15 ข้อ เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ และ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน สูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมา

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ นั้น เนื่องจากการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ขั้นตอนการอ่านที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถการอ่านของนักเรียนโดยให้นักเรียนได้เรียนรู้และใช้กลวิธีการอ่านในการแสวงหาความรู้จากบทอ่านอย่างหลากหลายและรู้จักการวิเคราะห์สังเคราะห์ประเมินค่าและนำไปใช้เช่น ขาว บทความ เรื่องสั้น และบทร้อยกรอง โดยได้ฝึกอ่านไปตามระดับเริ่มตั้งแต่ลำดับจากง่ายไปยากเน้นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครูโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นกระตุนการเรียนรู้ผู้สอนได้เริ่มจากกิจกรรมนอกห้องเรียนโดยมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาขาว บทความ เรื่องสั้น และบทร้อยกรองโดยศึกษาจากสื่อการสอนได้แก่เอกสารประกอบการสอนวีดิทัศน์ไฟล์เสียง การบรรยายและสื่อออนไลน์จากอินเทอร์เน็ตมาล่วงหน้าเพื่อให้นักเรียนร่วมตอบกระทู้อภิปรายผล การศึกษาทางสื่อสังคมออนไลน์ โดยกิจกรรมในห้องเรียนเริ่มจากครูนำเข้าสู่บทเรียนคือขั้นเตรียมผู้เรียนให้พร้อมที่จะเรียนเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่โดยให้ผู้เรียนร่วมกันระดมสมองและแจ้งจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในการเรียนเมื่อเริ่มเข้าการสอนตามแนวคิด SQ4R ให้ผู้เรียนได้ทราบถึงเนื้อหาที่จะเรียนหลักการความคิดรวบยอดของการเรียนรู้และแต่ละครั้งโดยหลังจากผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากสื่อด้วยตนเอง นอกห้องเรียนเสร็จสิ้นและกลับมาทำกิจกรรมในชั่วโมงเรียนโดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำตอบข้อสงสัยและช่วยเหลือซึ่งสามารถแบ่งรายละเอียดต่างๆตามขั้นตอนของ SQ4R คือเริ่มจากให้นักเรียนอ่านเนื้อหาและอภิปรายร่วมกันถึงใจความสำคัญของเรื่องแล้วให้ทุกคนตอบคำถามโดยให้นักเรียนบอกใจความสำคัญและจดบันทึกใจความสำคัญจากนั้นมีการตั้งปัญหาจากเรื่องที่อ่านโดยครูสุ่มเลือกนักเรียนให้บอกคำถามที่ตั้งไว้ จากนั้นให้นักเรียนคนอื่นแสดงความคิดเห็นร่วมกันและเรียงคำถามบนกระดานหน้าชั้นเรียนเพื่อให้เพื่อนนักเรียนคนอื่นๆร่วมกันสนทนาและตอบคำถามในห้องเรียนโดยไม่มีครูเป็นผู้กระตุ้นความคิดจากนั้นให้อ่านข้อความในเอกสารประกอบการเรียนรู้นั้นซ้ำ ๆ จากนั้นเข้าสู่กระบวนการอภิปรายร่วมกันและจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ มุ่งเน้นการจดบันทึกในส่วนที่สำคัญและสิ่งที่จำเป็นโดยให้ใช้ข้อความอย่างรัดกุมหรือย่อตามความเข้าใจของนักเรียนเอง จากนั้นให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านในลักษณะแผนผังความคิดเพื่อสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการนำข้อมูลหรือความรู้ที่ได้อ่านไปเชื่อมโยงเข้าสู่ความรู้เดิมที่ตนมีในขั้นตอนนี้จะปฏิบัติในห้องเรียนโดยมีครูเป็นผู้ชี้ทางให้นักเรียน

กล้าที่จะแสดงออกและถ่ายทอดความรู้ที่ตนได้รับออกมาในรูปแบบต่างๆที่นักเรียนสนใจเมื่อสิ้นสุดกระบวนการให้นักเรียนร่วมสรุปเพื่อตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของตนเองจากการอ่านหรือขั้นตอนนี้เรียนในห้องเรียนแบบปกติว่านักเรียนทุกคนร่วมกันอภิปรายความรู้ที่ได้รับซึ่งสอดคล้องกับ สุคนธ์สินธพานนท์และคณะ (2545: 287-291) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R นั้นควรเน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง เริ่มจากให้อ่านเนื้อหาและอภิปรายร่วมกันถึงใจความสำคัญของเรื่อง จากนั้นร่วมกันตอบคำถามโดยให้นักเรียนบอกใจความสำคัญและจดบันทึกใจความสำคัญจากนั้นมีการตั้งปัญหาจากเรื่องที่อ่านโดยครูสุ่มเลือก และร่วมกันเขียนแผนผังความคิด สรุปเนื้อหาโดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะความคิดตามลำดับ

นอกจากนี้ อาจจะเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดค้นหาคำตอบด้วยตนเอง ทำให้ผลสัมฤทธิ์การสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนประสบความสำเร็จ โดยวิธีการสอนอ่านจะเป็นขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน เชื่อมโยงแนวความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ โดยนักเรียนเป็นผู้ศึกษาด้วยตนเองจากนอกห้องเรียน ผ่านการสอนโดยวิธีสอนแบบบรรยาย ขั้นที่ 2 ชี้นำสอน ใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4Rตามขั้นตอน คือ 1) สำรวจ (Survey) โดยการอ่านเพื่อสำรวจเนื้อหาที่ได้อ่าน 2) ตั้งคำถามโดยใช้หลังคำถาม (Question) 3) อ่านอย่างละเอียด (Read-R1) 4) จดบันทึก (Record-R2) 5) สรุปใจความสำคัญ (Recite-R3) 6) นำไปใช้ (Reflect-R4) ขั้นที่ 3 ชี้นำสรุปและประเมินผล ในขั้นนี้นักเรียนร่วมกันสรุปเพื่อตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจของตนเองจากการอ่าน โดยให้นักเรียนทุกคนร่วมกันอภิปรายสอดคล้องกับผลงานวิจัยของชลธิดา หงส์เหม (2560:58) ที่พบว่า ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนที่ความคิด หลังเรียนสูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาพรรณ ก้อนใจ (2562: 50-89) ที่พบว่า 1) ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ จากการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด นักเรียนมีคะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ยเท่ากับ 16.20 2) ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน มีจุดเน้นที่สำคัญ คือ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน โดยผู้สอนชี้แนะแนวทางการอ่านเริ่มจากการศึกษาด้วยตนเองและเมื่อศึกษาด้วยตนเองจนเกิดการตกผลึกความรู้ที่ได้รับ จากนั้นเข้าสู่กระบวนการในชั้นเรียนโดยครูใช้กลวิธีการสอนที่เรียงลำดับจากง่ายไปยาก ผู้สอนเป็นผู้ประเมินผลการอ่านของผู้เรียนจากการทำกิจกรรมตอบคำถาม รวมถึงมีการนำประสบการณ์เดิมของผู้เรียน เช่น ความรู้สึก ความคิดเห็น อารมณ์ เรื่องราวจากประสบการณ์จริง มาเชื่อมโยงกับบทอ่าน ทำให้ผู้เรียน

มีการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิชานา บุรีกาญจน์ (2556:51) ที่พบว่า ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดห้องเรียนกลับด้านที่มีผลต่อความรับผิดชอบและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ค่าเฉลี่ยของคะแนนความรับผิดชอบและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากในทุกด้าน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านประโยชน์ที่ได้รับ นักเรียนมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากเป็นลำดับที่ 1 ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากเป็นลำดับที่ 2 และด้านกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก เป็นลำดับที่ 3 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ประเด็นที่นักเรียนเห็นด้วยมากเป็นลำดับที่ 1 คือ นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเพิ่มขึ้น รองลงมาคือ นักเรียนได้รับความรู้ใหม่ ๆ จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และลำดับสุดท้ายคือนักเรียนกล้าที่จะอภิปรายและแสดงความคิดเห็นต่อผู้อื่น การที่ด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่น ๆ เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เป็นระบบและมีขั้นตอนที่ชัดเจน ทำให้นักเรียนได้และฝึกฝนกลยุทธ์ในการอ่านได้อย่างหลากหลาย ซึ่งเริ่มจากการศึกษาด้วยตนเอง นักเรียนได้ความรู้ใหม่จากการฝึกตั้งคำถามและค้นหาคำตอบจากรูปแบบ SQ4R และมีการใช้กระบวนการกลุ่มในการทำงานร่วมกัน ส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ดีขึ้น ทั้งยังให้นักเรียนได้รับความรู้ใหม่ ๆ จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อีกทั้งยังทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายและสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างเพื่อนและผู้สอนนำไปสู่การเรียนรู้ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่มีประสิทธิผลมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาพรรณ ก้อนใจ (2562: 50-89) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ หน่วยการเรียนรู้วรรณคดีและวรรณกรรมของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการใช้วิธีสอนแบบ 5Q4R ร่วมกับแผนผังความคิด พบว่าการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนประเภทการสอนอ่านเพื่อสื่อสาร ถึงแม้การสอนจะเน้นทักษะการอ่าน แต่ผู้สอนจะต้องสอนแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ประกอบด้วยการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านดีขึ้น

ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ประเด็นที่นักเรียนเห็นด้วยมากเป็นลำดับที่ 1 คือ ครูเป็นผู้ชี้แนะการอ่านให้นักเรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายและทั่วถึง ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะครูได้ชี้แนะการอ่านให้กับนักเรียนโดยใช้บทอ่านที่หลากหลายและทั่วถึง เช่น ข่าว บทความ เรื่องสั้น

และบทร้อยกรอง และแนะแนวทางการอ่านอย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนแต่ละคนร่วมกัน แสดงความคิดเห็นและค้นหาคำตอบ ดังที่ พชรวาลัย อินทร์สุข (2560:107-110) ได้กล่าวถึงบทบาท ของครูผู้สอนไว้ว่า ผู้สอนต้องทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ โดยเริ่มจากครูต้องเป็นผู้สาธิต และใช้กลวิธี ที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่น่าสนใจเป็นกัลยาณมิตร สอดคล้องกับ ดวงฤดี สุขตระการ (2557:57-69) ที่กล่าวว่า นอกจากบรรยากาศในชั้นเรียน การสร้าง บรรยากาศนอกห้องเรียนนั้นก็สำคัญ กล่าวถึงการสอนห้องเรียนแบบกลับด้านเป็นกระบวนการเรียน การสอนที่มีลักษณะที่สำคัญแตกต่างไปจากรูปแบบเดิม โดยเปลี่ยนจากการใช้ช่วงเวลาของการ บรรยายเนื้อหาในห้องเรียนเป็นการทำกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ร่วมกันฝึกแก้โจทย์ปัญหาและนำมา ประยุกต์ใช้จริง ส่วนการบรรยายอยู่ในช่องทางอื่น ๆ เช่น วีดิทัศน์ เว็บไซต์ เป็นต้น ซึ่งผู้เรียน สามารถเข้าถึงการเรียนรู้ได้แม้อยู่นอกห้องเรียน ดังนั้นการบ้านที่เคยถูกมอบหมายให้ผู้เรียนฝึกทำเอง ที่บ้านก็จะกลายเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมในห้องเรียนแทนประเด็นรองลงมา คือ นักเรียน มีปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับเพื่อน อาจเป็นเพราะมีการจัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนรู้จักการตั้ง คำถามและการตอบ การแสดงความคิดเห็น การพูดคุยโดยให้เหตุผลกันในห้องเรียน จึงทำให้เกิดการ สร้างสัมพันธ์ภาพอันดีกันในชั้นเรียน สอดคล้องกับ สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ และคณะ (2545: 289-290) ที่กล่าวว่า ความสัมพันธ์ในชั้นเรียนควรเริ่มจากการสนทนากันในห้องเรียน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่ง ตรงกับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ที่เป็นวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจแนวคิดที่อ่านได้เร็วขึ้น สามารถจับใจความของเรื่องได้ดี บอกรายละเอียด จดจำเรื่องที่อ่าน และสามารถทบทวนเรื่องที่อ่าน ได้อย่างมีประสิทธิภาพผ่านการสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้ เหตุผลกันในห้องเรียน

ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ กิจกรรมการเรียนรู้มีความแปลกใหม่ และน่าสนใจ รองลงมาคือ นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และข้อที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ กิจกรรมการเรียนรู้เป็นลำดับขั้นตอนต่อเนื่องไม่สับสนการที่ด้านกิจกรรมการ เรียนรู้มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดกิจกรรมการอ่านอย่างมี วิจารณญาณเน้นไปที่กระบวนการอ่าน การคิด โดยเริ่มต้นจากการศึกษาด้วยตนเองนอกห้องเรียน ซึ่ง ในสถานการณ์จริงได้ดำเนินการจัดกิจกรรมในภาคเรียนที่ 2 ของระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 นักเรียน หลายคนมีภาระงานที่มากในหลายวิชา ส่งผลให้การศึกษาด้วยตนเองอาจทำให้นักเรียนมีเวลาไม่มากนัก ดังที่ ประภาศรี สีหอำไพ (2534: 67) กล่าวถึงการสอนว่า แม้ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ที่กดดัน เพียงใด ถึงอย่างไรผู้เรียนนั้นจำเป็นต้องสอนให้รู้จักคิด ตัดสินใจในทางที่ถูก ฝึกให้นักเรียนใช้ความคิด จึงทำให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ในด้านการพัฒนาความสามารถการอ่านของแต่ละบุคคลได้

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้แบบSQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน สามารถ พัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียนให้สูงขึ้น และมีความคิดเห็นต่อการจัดการ

เรียนรู้แบบSQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน ในระดับเห็นด้วยมากจึงเหมาะสมกับที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้การอ่านโดยการจัดการเรียนรู้แบบSQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน เพื่อพัฒนาการสอนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การเลือกบทอ่านควรเลือกบทอ่านที่หลากหลายและสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน โดยการเรียงลำดับจากง่ายไปยาก เช่น ข่าว บทความ เรื่องสั้น นวนิยาย เป็นต้น ทั้งนี้ ผู้สอนต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของเนื้อหาและทักษะความสามารถด้านการอ่านที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้เรียน ได้แก่ การวิเคราะห์ การนำไปใช้ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

2. รูปแบบคำถามที่ใช้ควรเป็นคำถามแบบปลายเปิด เพราะกระบวนการแบบ SQ4R เป็นรูปแบบคำถามที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลซึ่งผู้สอนสามารถให้ข้อเสนอแนะได้ตามเหมาะสม

3. ครูควรให้ความช่วยเหลือและเสริมต่อการเรียนรู้ให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านโดยฝึกให้ตรงกับความสามารถของนักเรียนและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่อบอุ่นเป็นกัลยาณมิตร

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยการจัดการเรียนรู้แบบSQ4R หรือการใช้แนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับตัวแปรอื่น ๆ เช่น การอ่านจับใจความสำคัญ การอ่านวิเคราะห์ การวิจารณ์งานเขียน เป็นต้น

2. ควรมีการศึกษามผลการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณหรือการใช้แนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับศาสตร์หรือสาขาวิชาอื่น ๆ เช่น วรรณคดี วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา เป็นต้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กนกศรี มิตรานนท์ อติพล แจ่มเจริญ และเชมณัญญ์ สุวรรณวีระกำจร. (2564). ครูผู้สอนรายวิชา
ภาษาไทย. สัมภาษณ์, 25 กันยายน.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.**

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย

กัลยาลักษณ์ แต่งอุไร. (2559). **ห้องเรียนกลับด้าน.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สุวีริยาสาส์น.

เกศริน ทองงาม. (2555). "การพัฒนารูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามแนวการอ่านแบบ

ปฏิสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 5". (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาหลักสูตรและการ
สอน, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

จักรีรัตน์ แสงวาริ. (2556). **การจัดการความรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบยืดหยุ่น ห้องเรียนกลับทาง และ
วิจัยเป็นฐาน ตามทฤษฎีคอนเนคทิวิซึม.** วารสารสังคมศาสตร์ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย 2, 3 (กันยายน-ธันวาคม) : 179

จุฑาทิพย์ เปลาเล. (2559). "การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning : PBL)".
(วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชา
หลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน. (2557). **นวัตกรรมการศึกษาชุด จิตวิทยาการอ่าน.** กรุงเทพมหานคร:
ธารอักษร.

ฉวีวรรณ คูหาภินนธ์. (2545). **การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน Reading and Reading
Promotion.** กรุงเทพมหานคร: ศิลปาบรรณาการ.

ชาติชาย ทนะขว้าง. (2555). "การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้วิธีการอ่านแบบ
5Q4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพระธาตุพิทยาคมอำเภอเชียงกลาง จังหวัด
น่าน". (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ชลธิชา หอมฟุ้ง. (2557). "การพัฒนาแบบการสอนวรรณคดีไทยโดยประยุกต์ใช้วิธีสัจสี่เพื่อ
ส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของ
นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต". (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). สาขาวิชาหลักสูตร

- และการสอน ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
 ชลธิดา หงส์เหม. (2560). "การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้น
 มัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยวิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนที่ความคิด". (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2545). **การสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา**. กรุงเทพฯ :ศูนย์ส่งเสริม
 วิชาการ.
- ณิชากัญณ์ ไชยเสนบดินทร์. (2557). "การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณของ
 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน". (วิทยานิพนธ์
 ปริญญามหาบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทย). ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ดวงใจ ไทยอุบุญ. **ทักษะการเขียนภาษาไทย**. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร : ด้านสุทธาการพิมพ์.
 2558.
- ดวงฤดี สุขตระการ. (2557). **พัฒนาทักษะการอ่านโดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน**. กรุงเทพฯ :
 อักษรเจริญทัศน์.
- ดนยา วงศ์ธนะชัย. (2542). **วรรณกรรมปัจจุบัน**. พิษณุโลก : โปรแกรมวิชาภาษาไทย คณะ
 มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม
 เตือนใจ บัวคลี่. **ปั่นมากับมือ**. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า. 2550
- ถนอมวงศ์ ล้ำยอดมรรคผล . (2536). **การพัฒนาสมรรถภาพในการอ่าน**. พิมพ์ครั้งที่ 13. นนทบุรี:
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ธารทิพย์ แก้วเหลี่ยม. **วิธีการอ่านแบบSQ4R**. สืบค้น 2 ธันวาคม 2565,
 จาก <http://gotoknow.org/blog/sairung/o44da>
- นพดล จันทร์เพ็ญ. (2557). **หลักการใช้ภาษา**. กรุงเทพฯ:เจเนซิส มีเดียคอม.
- นิชภา บุรีกาญจน์. (2556). "ผลการจัดการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาโดยใช้แนวคิดแบบห้องเรียนกลับด้าน
 ที่มีต่อความรับผิดชอบและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น".
 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย.
- นิตยา วรรณกิตร์. **วรรณกรรมสำหรับเด็ก**. กรุงเทพมหานคร : อินทนิส. 2558.
- นิภา กุ้พงษ์ศักดิ์. (2560). **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเพื่อการสร้างสรรค์ และความพึง
 พอใจต่อวิธีการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน**. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
 วไลยอลงกรณ์ 11 , 1 (มกราคม-เมษายน): 55-67.

บันลือ พฤกษ์วัน. (2543). **สอนอ่านให้เสริมสร้างกระบวนการคิด**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

ประภาศรี สีหอำไพ. **ภาษาไทย 4**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปริศนา วีราภรณ์. (2562). "การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3". (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เปลื้อง ณ นคร. (2544). **ศิลปะแห่งการอ่านหลักวิธีการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพมหานคร: ข้าวฟ่าง.

พัชรวัลย์ อินทร์สุข. (2560). "การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนอ่านภาษาอังกฤษ โดยบูรณาการแนวคิดการอ่านแบบชี้แนะกับกลวิธีความสัมพันธ์ของคำถามและคำตอบ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย". (วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรนิภา บรรจงมณี. (2548). **การใช้เทคนิค เอสคิวโฟร์อาร์ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และการคิดไตร่ตรองของผู้เรียน**. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.

พรทิพย์ แข็งขัน และคณะ. (2553). **คู่มือฝึกอบรมภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย**.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ประภา พาลพ่าย. (2557). "การใช้สื่อสังคมตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านเรื่อง ภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6". (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

มยุรฉัตร ฉัตรพุดมชัย. (2559). "ผลการใช้วิธีการสอน SQ4R ร่วมกับแผนผังกราฟิกต่อผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสระกะเทียมวิทยาคม 'สังวรเจษฎ์ประชาคมอุปถัมภ์' จังหวัดนครปฐม". (การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

มาเรียม นิลพันธ์. (2558). **วิธีวิจัยทางการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 9). นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม.

เมขลา ลือโสภา. (2555). **การพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. ว.มร. มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 1(1): 107-119.

รัตนภักดิ์ เลิศคำฟู. (2547). **การใช้วิธีการสอนแบบเอสควิโพรอาร์ ในการสอนอ่านจับใจความ**
สำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่

รุ่งนภา นุตราวาศ. (2556). **กลับด้านชั้นเรียน.** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐาน.

วนิดา สติदानนท์. **คำกลอนสอนใจ.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค จำกัด. 2550

วัชรีย์ บุรณสิงห์ และนิรมล ศตวุฒิ.(2542). **การอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ด้านหลักสูตรและงานสอน.**

กรุงเทพฯ :มหาวิทยาลัยรามคำแหง

วิเชียร เกษประทุม. **ลักษณะคำประพันธ์ไทย.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา. 2550.

วิภาพรรณ ก้อนใจ (2562). "การศึกษาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ หน่วยการ
เรียนรู้วรรณคดีและวรรณกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่4จากการใช้วิธีสอน
แบบ 5Q4R ร่วมกับแผนผังความคิด". (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต).
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ศศิธร อรุณเลิศวันดี.(2557). **วิจารณ์งานในการอ่าน.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สนธยา

ศิริพร ลิ้มตระการ. (2541). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการอ่านในเอกสารการสอนชุดวิชาการสอน**

ภาษาไทยหน่วยที่ 1-7. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สนธญา พลดี. (2548). "ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ที่เรียนวิทยาศาสตร์ด้วยวิธี เอส คิว โพร อาร์". (วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตร

มหาบัณฑิต) สาขาวิทยาศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สมถวิล วิเศษสมบัติ. (2550). **วิธีสอนภาษาไทยมัธยมศึกษา.** กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.

สิรินาถ ธารา. (2557). **ภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5.**

Veridian E-Journal,Slipakorn University, 74.

สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ. (2545). **วิธีสอนแบบ SQ3R และ SQ4R กระบวนการจัดการเรียนรู้**

: เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2541). **การอ่านจับใจความ.** ในเอกสารการสอนชุดวิชาการอ่าน ภาษาไทย

หน่วยที่ 1-7 สาขาวิชาศิลปศาสตร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. พิมพ์ครั้งที่ 6. นนทบุรี :

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สุนทรี จิตตะการ. (2561). "ผลการอ่านเชิงวิเคราะห์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยจัดการเรียนรู้

แบบ SQ4R". (วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรบัณฑิต). สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

- สุพิน บุญชูวงศ์. (2544). **หลักการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: แสงสุทธิการพิมพ์.
- สุพินดา ณ มหาไชย. (2556). **ห้องเรียนกลับด้าน สพฐ.ให้ “เรียนที่บ้าน ทำการบ้านที่ ร.ร.”**.
คมชัดลึก. ฉบับวันที่ 3 พ.ค. 2556.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2548). **ครบเครื่องเรื่องการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรรัตน์ จิตตะกาล.(2556). "การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ และคุณลักษณะจิต
สาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวมวิทย์วิทยาเขต รัชมนังคลาภิเชก
ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD". (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) สาขาวิชา
การสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อรรณวุฒิ ตรากิจจรกุลม. (2542). "การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการ
อ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธี SQ4R ประกอบกับ
TLS กับวิธีสอนตามคู่มือครู". (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต).
สาขาการมัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- อัจฉิมา เกิดผล และอรัทัย วิมลโนช. (2540). **ภาษาไทย2**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอมอร เนียมน้อย.(2551). **พัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยวิธี SQ3R**. กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์
สุวีริยาสาส์น.
- อุษาวดี ชุกกลิ่นหอม. (2561). **การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ5R**. วารสารมนุษย
สังคมปริทัศน์, 58.

ภาษาอังกฤษ

- Bergmann and Sam. (2012). **Flip Your Classroom : Reach Every Student in Every
Class Every Day**. U.S.A.: International Society for Technology in Education.
- Bulut, A. (2017). **Improving 4th Grade Primary School Student’ Reading
Comprehension Skills**. Universal Journal of Education Research 5, 1: 23-30.
- Clark, Kevin R.(2015). “The effects of the flipped model of instruction on
student engagement and performance in the secondary mathematics classrom”
Journal of Educators Online 12, 1 (January): 91-115.
- Guggisberg, Larry S. (2015). “**Student perceptions of digital resources and
digital technology in a flipped classroom.**” Doctor of Education, School of
graduate studies, University of North Dakota.

Honeycutt and Warren (2014). **Blooms and the Flipped Classroom.** : A Case Study.

Journal of Educational Technology&Society, 18(3), 152-157

Mcmahon, Wendy. (2012). **The Flipped Classroom 101.** ED Compass magazine,

(June) : 14-19.

Tenneson, Mike. And McGlasson, Bob. (2006). **The Classroom Flip.** U.S.A.: Fontbonne University.

Steven, Wolk. (2008). **What Should Students Read?.** Northeastern Illinois University.

USA Stenhouse. 140-142

Strayer, Jeremy F. (2012). **“How learning in an inverted classroom influences cooperation, innovation and task orientation.”** Learning

EnvironmentsResearch 15, 2 (July): 171-193.

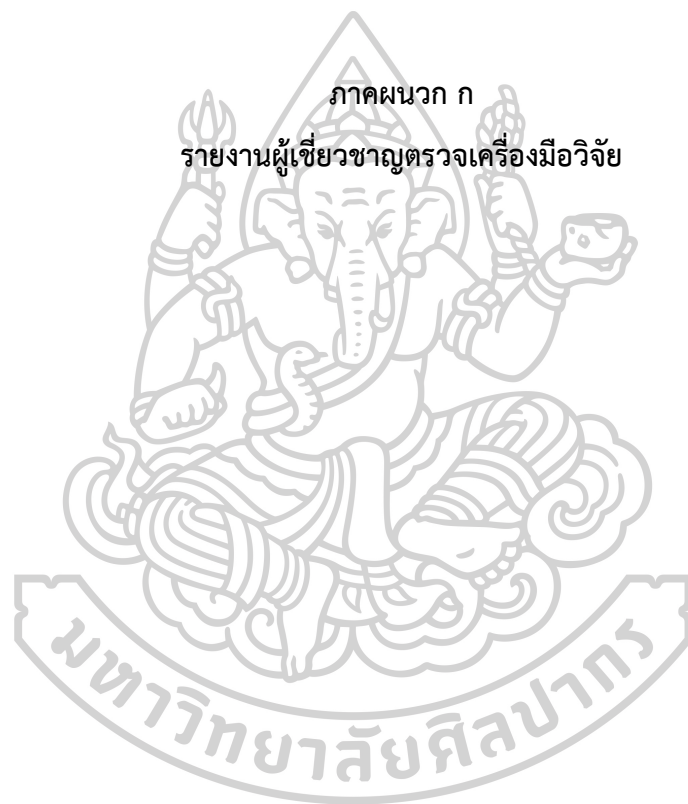
Watson and Glaser. (2012). **Critical Thinking Appraisal.** University of South Florida:

10.

ภาคผนวก ก
รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

1. ดร.ภัทราภรณ์ ช้อยหิรัญ	ตำแหน่ง	อาจารย์
	สถานที่ทำงาน	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
2. นางพจนารถ มีเครือ	ตำแหน่ง	ครู ชำนาญการพิเศษ
	สถานที่ทำงาน	กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนทวีธาภิเศก แขวงวัดอรุณ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร
3. นางสาวชมภูษ จันทรแสง	ตำแหน่ง	ครู ชำนาญการ
	สถานที่ทำงาน	กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี โรงเรียนทวีธาภิเศก แขวงวัดอรุณ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

ที่ อว 8606(นฐ)/398

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

10 กุมภาพันธ์ 2565

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.ภัทรภรณ์ ช้อยศิริ

ด้วย นางสาวชอุมา ประยงค์ รหัสประจำตัว 61255404 นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนา
ผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับ
แนวคิดห้องเรียนกลับด้าน "

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้
ผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อภิมาส มากขู้)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.034-218790

ที่ อว 8606(นฐ)/399

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

10 กุมภาพันธ์ 2565

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์พจนารถ มีเครือ

ด้วย นางสาวชุติมา ประยงค์ รหัสประจำตัว 61255404 นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนา
ผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับ
แนวคิดห้องเรียนกลับด้าน "

ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้
ผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากชู้อย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.034-218790

ที่ อว 8606(นฐ)/400

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

10 กุมภาพันธ์ 2565

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ชมภูษ จันทร์แสง

ด้วย นางสาวสุดิมา ประยงค์ รหัสประจำตัว 61255404 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน "

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ขอเรียนเชิญท่าน ในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. อธิกมาศ มากซู้)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร. 034-218790

ภาคผนวก ข
แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1
รหัสวิชา ท32102
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง การอ่านบทความอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
รายวิชา ภาษาไทย4

เวลา 2 ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
จำนวน 1 หน่วยกิต
ครูผู้สอน ชุตติมา ประยงค์

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท1.1 ม.4-6/3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล

ท1.1 ม.4-6/5 วิเคราะห์ วิวิจารณ์ แสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล

ท1.1 ม.4-6/8 สังเคราะห์ความรู้จากการอ่าน สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ

ท1.1 ม.4-6/4 คัดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านและประเมินค่าเพื่อนำความรู้ ความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

สาระสำคัญ

บทความ หมายถึง งานเขียนที่เผยแพร่ในสื่อต่าง ๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยเป้าหมายมุ่งเขียนเพื่อเผยแพร่ข่าวสาร ผลการวิจัย ความรู้ การวิเคราะห์ทางการศึกษา การวิพากษ์วิจารณ์ เป็นต้น โดยบทความมักจะเขียนมุ่งเพียงประเด็นใดประเด็นหนึ่ง ไม่เขียนรวมทุกประเด็น

จุดประสงค์การเรียนรู้

ความรู้ (K)

1. นักเรียนตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

ทักษะ/กระบวนการ (P)

1. นักเรียนวิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องทีอ่านได้อย่างมีเหตุผล
2. แสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องทีอ่าน และเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์(A)

- 1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- 2. ซื่อสัตย์สุจริต
- 3. มีวินัย
- 4. ใฝ่เรียนรู้
- 5. อยู่อย่างพอเพียง
- 6. มุ่งมั่นในการทำงาน
- 7. รักความเป็นไทย
- 8. มีจิตสาธารณะ

สมรรถนะหลัก

- 1. ความสามารถในการสื่อสาร
- 2. ความสามารถในการคิด
- 3. ความสามารถในการแก้ปัญหา
- 4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- 5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

แนวความคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

- 1. สาระวิชาหลัก (Core Subjects)
- 2. ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม
- 3. ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี
- 4. ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ

สาระการเรียนรู้

การอ่านบทความอย่างมีวิจารณญาณ

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

คาบที่ 1

กิจกรรมนอกห้องเรียน

ครูมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษา บทความ โดยศึกษาผ่านเอกสารประกอบการสอน และสื่อออนไลน์จากอินเทอร์เน็ตมาล่วงหน้า โดยให้นักเรียนร่วมตอบกระทู้และอภิปรายผลการศึกษาทางสื่อสังคมออนไลน์

กิจกรรมในห้องเรียน

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูชี้แจงจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบเกี่ยวกับการอ่านบทความอย่างมี
วิจารณ์ญาณ
2. ครูให้นักเรียนอ่านใบความรู้ สิ่งเล็ก ๆ ที่เรียกว่า “บทความ”
3. ครูถามคำถามกระตุ้นความคิด นักเรียนคิดว่าบทความมีลักษณะอย่างไร และที่
ผ่านมานักเรียนเคยอ่านบทความหรือไม่ พร้อมยกตัวอย่าง

ขั้นสอน

4. นักเรียนปฏิบัติกรอ่าน ตามขั้นตอน SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน
ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 สสำรวจ (Survey)

ให้นักเรียนอ่านสำรวจบทความแบบคร่าว ๆ ตามเวลาที่กำหนด 5 นาที โดยจับประเด็นสำคัญจากเนื้อหาของบทความ เรื่อง “เครียดมากทำไงดี กับ 5 วิธีก่อนที่จะทนไม่ไหว” แล้วบันทึกลงในใบงานที่ 1 การอ่านสำรวจ

คาบที่ 2

ขั้นที่ 2 ตั้งคำถามโดยใช้พลังคำถาม (Question)

เมื่ออ่านสำรวจเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนตั้งคำถามที่นักเรียนสนใจจากบทความ แล้วบันทึกคำถามลงในใบงานที่ 2 การตั้งคำถาม เพื่อเป็นข้อมูลในการตอบคำถาม

ขั้นที่ 3 อ่านอย่างละเอียด (Read-R1)

เมื่อนักเรียนตั้งคำถามเสร็จแล้ว ให้นักเรียนอ่านอย่างละเอียดรอบคอบอีกครั้งเพื่อค้นหาคำตอบที่ตั้งไว้ แล้วตอบคำถามลงในใบงานที่ 3 การอ่านอย่างละเอียด

ขั้นที่ 4 จดบันทึก (Record-R2)

นักเรียนเขียนจดบันทึกข้อความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน โดยใช้ข้อความอย่างรัดกุมหรือย่อตามความเข้าใจของนักเรียน ลงในใบงานที่ 4 การจดบันทึก

ขั้นที่ 5 สรุปใจความสำคัญ (Recite-R3)

นักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านโดยใช้สำนวนการเขียนของนักเรียนในรูปแบบแผนผังความคิด โดยทำในใบงานที่ 5 การเขียนสรุปใจความสำคัญ กรณีนักเรียนอ่านไม่เข้าใจให้นักเรียนกลับไปอ่านซ้ำใหม่อีกครั้ง

ขั้นที่ 6 นำไปใช้ (Reflect-R3)

นักเรียนวิเคราะห์บทความเรื่อง “เครียดมากทำไมดี กับ 5 วิธีก่อนที่จะทนไม่ไหว” ในใบงานที่ 6 การวิเคราะห์ การใช้วิจารณญาณ แสดงความคิดเห็น

ขั้นสรุปและประเมินผล

นักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับบทความเรื่อง “เครียดมากทำไมดี กับ 5 วิธีก่อนที่จะทนไม่ไหว” โดยมีครูจุดประกายความคิดในเรื่องสาระสำคัญ ข้อคิดที่ได้รับ การนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน จากบทความ

สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.5
2. ใบความรู้เรื่อง “บทความ”
3. บทความเรื่อง “เครียดมากทำไมดี กับ 5 วิธีก่อนที่จะทนไม่ไหว”
4. ใบงานการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิด

ห้องเรียนกลับด้าน

- ใบงานที่ 1 อ่านสำรวจ (Survey)
- ใบงานที่ 2 ตั้งคำถามโดยใช้พลังคำถาม (Question)
- ใบงานที่ 3 อ่านอย่างละเอียด (Read-R1)
- ใบงานที่ 4 จดบันทึก (Record-R2)
- ใบงานที่ 5 สรุปใจความสำคัญ (Recite-R3)
- ใบงานที่ 6 วิเคราะห์ (Reflect-R4)

บูรณาการ

ค่านิยม 12 ประการ

- รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน
- กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
- ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน
- รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม
- มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เพื่อแม่และแบ่งปัน
- เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย
- มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่
- ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ
- คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม

ทักษะการสื่อสาร / การเรียนรู้

- การฟัง
- การพูด
- การอ่าน
- การเขียน

ทักษะการคิด

- การคิดพื้นฐาน
- การคิดวิเคราะห์
- การคิดสังเคราะห์
- การคิดอย่างมีวิจารณญาณ
- การคิดสร้างสรรค์

ทักษะการปฏิบัติงาน

- เป็นระบบ
- เป็นทีม
- เป็นประชาธิปไตย

อื่นๆ (ระบุ .....))

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

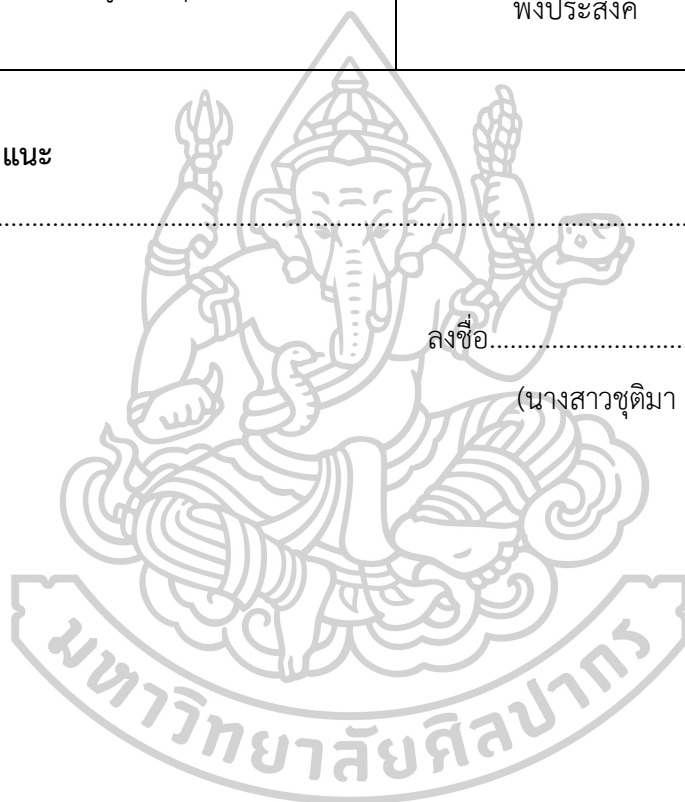
ด้าน	วิธีการวัดผลและการประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัด
ความรู้ (K)	ทำใบงาน	ใบงานที่1-2	ประเมินตามสภาพจริง
ทักษะ/ กระบวนการ (P)	ทำใบงาน	ใบงานที่ 3-6	ประเมินตามสภาพจริง
คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	เฝื่อนรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอัน พึงประสงค์	ระดับคุณภาพ พอใช้ผ่านเกณฑ์

กิจกรรมเสนอแนะ

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวชุติมา ประยงค์)

บันทึกหลังสอน

1. ผลการสอน/ผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)

.....

.....

.....

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

.....

.....

.....

ด้านคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยม (A)

.....

.....

.....

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน/แนวความคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

.....

.....

.....

2. ปัญหา/อุปสรรค และข้อค้นพบ

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข และผลการแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้สอน

(นางสาวชุติมา ประยงค์)

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ลำดับที่	พฤติกรรม	คุณภาพการปฏิบัติ		
		3	2	1
1	ความเอาใจใส่ต่อการเรียน			
2	การสืบเสาะแสวงหาความรู้			
3	การทำงานตามกำหนดเวลา			
4	ความอดทนในการทำงาน			
5	การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอให้ 3 คะแนน
 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้งให้ 2 คะแนน
 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้งหรือน้อยครั้งให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

รายการประเมิน	คำอธิบายคุณภาพ		
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
1. ความเอาใจใส่ต่อการเรียน	เมื่อเกิดปัญหาหรือไม่เข้าใจบทเรียนทุกครั้ง มักซักถามและมีความพยายามในการค้นหาคำตอบอยู่เสมอ	ส่วนใหญ่เมื่อเกิดปัญหาหรือไม่เข้าใจในบทเรียนมักซักถามและมีความพยายามในการค้นหาคำตอบ	เมื่อเกิดปัญหาหรือไม่เข้าใจบทเรียนมักซักถามและมีความพยายามในการค้นหาคำตอบเป็นบางครั้ง
2. การสืบเสาะแสวงหาความรู้	สืบเสาะความรู้ที่เป็นประโยชน์จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่เชื่อถือได้อยู่เสมอ	สืบเสาะความรู้ที่เป็นประโยชน์จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เป็นส่วนใหญ่	สืบเสาะความรู้ที่เป็นประโยชน์จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เป็นบางครั้ง
3. การทำงานตามกำหนดเวลา	ทำงานได้รับมอบหมายเสร็จทันตามเวลาที่กำหนดทุกครั้ง	ทำงานได้รับมอบหมายเสร็จทันตามเวลาที่กำหนดเป็นส่วนใหญ่	ทำงานได้รับมอบหมายเสร็จทันตามเวลาที่กำหนดเป็นบางครั้ง
4. ความอดทนในการทำงาน	ส่วนใหญ่มีความอดทนต่อการทำงานแม้การทำงานจะมีปัญหา ยุ่งยากและใช้เวลานาน	มีความอดทนต่อการทำงานได้เป็นบางครั้ง แม้การทำงานจะมีปัญหา ยุ่งยาก และใช้เวลานาน	มีความอดทนน้อยในการทำงานที่มีปัญหา และใช้เวลานาน
5. การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	ยอมรับฟังความคิดเห็นที่ดีและมีเหตุผลของผู้อื่น ทุกครั้ง ไม่ยึดความคิดเห็นของตนแต่ฝ่ายเดียว	ยอมรับฟังความคิดเห็นที่ดีและมีเหตุผลของผู้อื่นบ้าง แต่บางครั้งจะยึดความคิดเห็นของตน	ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มักยึดความคิดเห็นของตนแต่ฝ่ายเดียว

ใบความรู้ เรื่อง สิ่งเล็ก ๆ ที่เรียกว่า “บทความ”

บทความคืออะไร

บทความ หมายถึง งานเขียนที่เผยแพร่ในสื่อต่าง ๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยเป้าหมายมุ่งเขียนเพื่อเผยแพร่ข่าวสาร ผลการวิจัย ความรู้ การวิเคราะห์ทางการศึกษา การวิพากษ์วิจารณ์ เป็นต้น โดยบทความมักจะเขียนมุ่งเพียงประเด็นใดประเด็นหนึ่ง ไม่เขียนรวมทุกประเด็น

ลักษณะของบทความ

บทความเป็นความเรียงประเภทหนึ่งที่เขียนเพื่อเสนอความรู้ ความคิด มีรูปแบบการเขียนคล้ายกับเรียงความ แต่การเขียนบทความจะต้องมีเรื่องราวมาจากข้อเท็จจริงหรือข่าวประจำวัน มีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ อยู่ในความสนใจของผู้อ่านและผู้เขียน และจะต้องสอดแทรกข้อเสนอเชิงวิชาการ หรือความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์ไว้ด้วย

บทความมีลักษณะบางประการคล้ายคลึงกับการเขียนข่าวและเรียงความ เพราะเป็นการเขียนที่รวมการเขียนทั้งสองแบบดังกล่าวเข้าไว้ด้วยกัน กล่าวคือ “ข่าว” เขียนขึ้นเพื่อบอกข้อเท็จจริงว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร และทำไม โดยประมวลเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงอย่างตรงไปตรงมา ทันต่อเหตุการณ์

กล่าวโดยสรุป บทความมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. เรื่องที่เขียนต้องเป็นเรื่องที่มีสาระ เป็นเรื่องจริง มีหลักฐานที่น่าเชื่อถือ เมื่ออ่านแล้วจะได้ความรู้หรือความคิดเพิ่มขึ้น
2. ต้องเสนอเรื่องที่ผู้อ่านส่วนมากกำลังสนใจอยู่ในขณะนั้น ทันต่อเหตุการณ์ หรือเรื่องที่เป็นปัญหา และมีความสำคัญเป็นพิเศษ
3. ต้องมีส่วนเป็นทัศนะหรือความคิดเห็นของผู้เขียน โดยนำเสนอแนวคิดที่น่าสนใจ ชวนให้ผู้อ่านติดตามหรือติดต่อ
4. ควรใช้ภาษาให้น่าอ่าน และสร้างความสนใจ
5. ความยาวของบทความควรสั้น กะทัดรัด เพื่อให้ผู้อ่านสามารถอ่านได้ในเวลาจำกัด

ประเภทของบทความ

บทความแบ่งออกได้หลายประเภท ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับแนวคิดและเหตุผลว่าจะใช้เกณฑ์ใดในการแบ่ง โดยทั่วไปนิยมแบ่งบทความเป็น 2 ประเภทกว้าง ๆ ตามจุดมุ่งหมายในการนำเสนอและวิธีการเขียน ดังนี้

1. บทความวิชาการ หรือ กึ่งวิชาการ หรือเชิงวิชาการ บทความวิชาการ เป็นบทความที่เขียนเพื่อเผยแพร่ความรู้โดยตรง ผู้เขียนจึงต้องค้นคว้าจากเอกสาร จากการศึกษา การสัมภาษณ์ การทดลอง มีการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ มีหลักฐานอ้างอิงที่เชื่อถือได้ และจะต้องมีบรรณานุกรม และเอกสารอ้างอิงท้ายเรื่องเสมอ ส่วนบทความกึ่งวิชาการหรือเชิงวิชาการมีลักษณะคล้ายบทความวิชาการ คือ เขียนขึ้นเพื่อเผยแพร่ความรู้เป็นสำคัญ แต่มีความต่างกันในเรื่องการใช้ภาษา กล่าวคือ บทความวิชาการมีลักษณะการใช้ภาษาที่เป็นทางการ และเป็นภาษาที่ถูกต้องตามหลักภาษา ในขณะที่บทความกึ่งวิชาการหรือเชิงวิชาการไม่เน้นในเรื่องความถูกต้องของภาษามากนัก อาจจะใช้ถ้อยคำที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกสนใจ อย่างไรก็ตาม ทั้งบทความวิชาการและกึ่งวิชาการจะต้องมีการใช้ภาษาที่ชัดเจน กระชับ กะทัดรัด เรียบเรียงเนื้อเรื่องตามลำดับมีเหตุผล และมีข้อมูลสนับสนุนการเขียน ทั้งนี้อาจมีการใช้แผนภูมิหรือตารางประกอบการนำเสนอข้อมูลด้วยก็ได้

2. บทความทั่วไปเป็นบทความที่ให้ความรู้ ความคิด และความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่าน โดยเน้นความเพลิดเพลินเป็นสำคัญ ความแตกต่างระหว่างบทความวิชาการ หรือ กึ่งวิชาการ หรือเชิงวิชาการ กับบทความทั่วไปอยู่ที่บทความทั่วไปเขียนให้คนทั่วไปอ่าน จึงใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และเร้าใจ จูงใจ ผู้อ่าน บางครั้งอาจมีการใช้ภาษาพูดปะปนด้วย ส่วนบทความวิชาการเขียนขึ้นเพื่อเผยแพร่ความรู้ในแวดวงวิชาการนั้น จึงใช้ศัพท์เทคนิค หรือศัพท์วิชาการเฉพาะสาขาที่คนทั่วไปอาจจะอ่านไม่เข้าใจ

ขั้นตอนในการเขียนบทความการเขียนบทความมีขั้นตอนต่อไปนี้

1. การเลือกเรื่อง ควรเลือกเรื่องที่คนกำลังสนใจและเป็นเรื่องที่คุณเขียนมีความรู้ การเสนอเรื่องราวและความคิด ควรกำหนดขอบเขตให้แคบเพื่อให้สมบูรณ์และลึกซึ้ง หรือพยายามเลือกเฉพาะตอนที่เด่นและน่าสนใจเป็นพิเศษมาเขียน

2. การรวบรวมข้อมูล ผู้เขียนบทความจะต้องหาความรู้ ข้อมูล ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียนการรวบรวมความรู้ อาจจะทำให้หลายวิธี และจะต้องพิจารณาด้วยว่าข้อมูลนั้นจะต้องเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือได้

3. การกำหนดจุดมุ่งหมาย ควรกำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจนว่าบทความที่จะเขียนนี้ ต้องการเขียนให้ใครอ่าน ต้องการสื่อสารกับคนกลุ่มใด หรือต้องการให้ผู้อ่านมีความคิดอย่างไร

4. การวางโครงเรื่อง การวางโครงเรื่องถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับงานเขียนทุกประเภท เพราะจะทำให้เขียนได้ตรงตามจุดมุ่งหมาย และลำดับความคิดได้ต่อเนื่อง

5. การลงมือเขียน ควรเขียนด้วยความตั้งใจ โดยลำดับความคิดตามโครงเรื่องที่กำหนด และใช้ภาษาที่สื่อความหมายชัดเจน ชวนให้ผู้อ่านสนใจติดตาม

6. การทบทวน ควรอ่านทบทวนบทความที่เขียนเสร็จแล้วอย่างน้อย 2 ครั้ง เพื่อพิจารณาว่าเนื้อหาสาระสอดคล้องกับชื่อเรื่องหรือไม่ แล้วทบทวนแก้ไขข้อบกพร่องในการใช้ภาษา

กลวิธีในการเขียนบทความการเขียนบทความมีกลวิธีที่ทำให้บทความนั้นน่าสนใจ ดังนี้

1. การตั้งชื่อเรื่อง ชื่อเรื่องนับว่าเป็นส่วนสำคัญที่จะดึงดูดความสนใจของผู้อ่านเพราะเป็นสิ่งแรกที่ผู้อ่านจะอ่านก่อนเสมอ ดังนั้น จะต้องเลือกคำหรือข้อความที่สามารถสื่อสาร หรือแนวคิดให้ดีที่สุด ชวนให้อยากอ่านเนื้อหาในบทความนั้นขอให้พิจารณาตัวอย่างการตั้งชื่อเรื่องต่อไปนี้

การตั้งชื่อเรื่องตามเนื้อหา เช่น เสน่ห์กระต่ายสา เมืองสมุนไพโร ล้มบอล มะเร็งร้ายในวงการลูกหนัง ซีดีผีไม่มีวันตาย การตั้งชื่อเรื่องโดยใช้คำถาม เช่น เยาวชนไทยเสียไปหมดแล้วหรือ การอนุรักษ์วัฒนธรรมทำอะไรการตั้งชื่อเรื่องโดยใช้คำที่มีความหมายตรงกันข้ามเช่น รมต.อ่อนนอก แข็งในยุค โลกาภิวัดน์หรือโลกาพิบัติ การตั้งชื่อเรื่องที่สื่อความหมายชักชวนเช่นการจรรยาจรไทยควรเลิกใช้ระบบอภิสิทธิ์หยุดทำลายป่าไม้เสียที

2. การเขียนบทนำ บทนำเป็นส่วนสำคัญอีกส่วนหนึ่งที่ช่วยสร้างความสนใจจากผู้อ่านดังนั้นผู้เขียนบทความจะต้องใช้กลวิธีการเขียนบทนำ เพราะถ้าสามารถขึ้นต้นบทความได้ดีก็เท่ากับว่าได้รับความสำเร็จไปแล้วครึ่งหนึ่ง นักเรียนสามารถศึกษาวิธีการเขียนบทนำได้จากการเขียนบทนำเรียงความในหนังสือเรียนเล่มก่อน เพราะใช้วิธีการเดียวกัน

3. การเขียนเนื้อเรื่อง เนื้อเรื่องเป็นส่วนที่ยาวและสำคัญที่สุด เพราะรวบรวมความคิดและข้อมูลทั้งหมด ย่อหน้าแต่ละย่อหน้าในเนื้อเรื่องจะต้องมีสัมพันธ์ภาพ คือ ร้อยเรียงเป็นเรื่องเดียวกัน และมีลำดับขั้นตอน ผู้เขียนอาจจะลำดับเนื้อเรื่องตามเวลา ลำดับตามเหตุผล หรือลำดับตามความสำคัญก็ได้ นอกจากนี้ในการเขียนเนื้อเรื่อง ควรคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้

1. ใช้ถ้อยคำที่ถูกต้องตามความหมาย ใช้ตัวสะกดให้ถูกต้องตามพจนานุกรม
2. ใช้สำนวนโวหารให้เหมาะกับเรื่อง เช่น ใช้ถ้อยคำที่เป็นทางการ ใช้คำศัพท์เฉพาะในการเขียนบทความทางวิชาการ ใช้ถ้อยคำที่เป็นภาษาปาก คำสแลง ในการเขียนบทความทั่วไป
3. มีข้อมูล เหตุผล สถิติและการอ้างอิงประกอบเรื่อง เพื่อให้เข้าใจง่ายและน่าเชื่อถือ
4. การเขียนบทสรุป การเขียนบทสรุปเป็นส่วนที่มีความต่อเนื่องจากเนื้อเรื่อง และเป็นส่วนที่ผู้เขียนต้องการบอกให้ผู้อ่านทราบว่าข้อมูลทั้งหมดเสนอมมาได้จบลงแล้ว ผู้เขียนควรมีกลวิธีที่จะทำให้ผู้อ่านพอใจ ประทับใจ และได้รับความคิดที่ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ได้ การเขียนบทสรุปของบทความมีกลวิธีเช่นเดียวกับการเขียนบทสรุปเรียงความ ซึ่งได้อธิบายแล้วในหนังสือเรียนเล่มก่อน

การพิจารณาบทความ

1. ชื่อเรื่อง เป็นส่วนแรกของบทความที่สร้างความสนใจแก่ผู้อ่าน บทความในหนังสือพิมพ์ หรือนิตยสารอาจตีพิมพ์ชื่อเรื่องด้วยตัวอักษรขนาดใหญ่เพื่อสร้างความสนใจ หากชื่อเรื่องมีขนาดยาว ก็อาจตีพิมพ์ที่เป็นเรื่องรอง ด้วยตัวอักษรขนาดเล็กลง

2. บทนำ คือ ส่วนใหญ่อยู่ย่อหน้าแรกของบทความ มีลักษณะเป็นการกล่าวนำเรื่อง โดยให้ความรู้เบื้องต้น บอกเจตนาและผู้เขียนหรือตั้งคำถาม ซึ่งผู้เขียนจะใช้กลวิธีต่าง ๆ ในการเขียนให้ผู้อ่านสนใจติดตามเนื้อเรื่อง

3. เนื้อหา เป็นส่วนสำคัญที่สุดของบทความ เพราะเป็นส่วนที่รวบรวมความรู้ สารต่าง ๆ และความคิดเห็นของผู้เขียน

4. บทสรุป คือส่วนสุดท้ายของบทความที่ผู้เขียนใช้สรุปเนื้อหา และสร้างความประทับใจแก่ผู้อ่าน โดยใช้กลวิธีหลายประการ เช่น การชักจูงใจให้ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง การให้ข้อคิดการหาแนวร่วม การตั้งคำถามให้ผู้อ่านนำไปคิดต่อ การเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา การให้ทางเลือกเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจ การทำนายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไป เป็นต้น

ที่มา <https://sites.google.com/site/wannakam4344/>

บทความ

เครียดมากทำไมถึง กับ 5 วิธีก่อนที่จะทนไม่ไหว

เครียด! สิ่งไม่น่าพิศมัยหลังจากพ้นวัยเด็กมา นอกจากความเครียดของคนเราจะต่างกันแล้ว แต่ละความเครียดก็มีระดับไม่เท่ากันด้วย ถ้ามียังไม่มาก การจัดการความเครียดนั้นคงไม่ยาก แต่ถ้าขึ้นชื่อว่าเริ่มทนไม่ไหวเราจะทำอย่างไรดีจะไปก็หมั่นหม่อมอยู่ข้างตรงที่ แบบไหนเรียกว่าทนไม่ไหว เพราะหากทนไม่ไหวจริง ๆ มันย่อมระเบิดออกมาในรูปแบบหนึ่ง ซึ่งไม่ใช่เรื่องดี การจัดการความเครียดจึงควร “ทำในตอนที่ยังไหว” เพราะยังมีสติอยู่ ก่อนที่จะหนักจนไม่ไหวแล้วจริง ๆ เมื่อพิจารณาดูจะพบว่า ความเครียดมักมีการไต่ลำดับขึ้นไป ตั้งแต่ภาวะ สงสัย กังวล (เริ่มเครียด) หวาดระแวง จิตตก (หนักขึ้นมาหน่อย) รวม ๆ แล้วมักเป็นความเครียดต่อ “สิ่งที่ยังไม่เกิด” หรือ “ยังไม่มาถึง”

หนักขึ้นมากก็คือมี “บางสิ่งเกิดขึ้นแล้ว” จึงเครียดบนความคิดเช่น หาสาเหตุไม่เจอไม่เข้าใจว่าทำไมต้องเกิดกับเราควบคุมผลกระทบไม่ได้แก้ปัญหาไม่ได้ หรือหาทางออกไม่ได้ และยิ่งถ้ามีปัจจัยหลายประการรวมกัน ถึงตรงนี้น่าจะถือว่าเครียดหนักสุดแล้ว

อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะความเครียดจะเป็นรูปแบบไหน ระดับไหน มันไม่จำเป็นต้องมีมาตรฐานไปวัด หรือไปเทียบกับใคร เพราะถ้าเริ่มรู้สึกว่าการจัดการไม่ได้ ก็ถือว่าเราเริ่มไม่ไหวแล้ว ที่สำคัญจะเครียดมากน้อยเราก็ไม่ควรเครียด หรือไม่ควรเก็บเอาไว้เลย

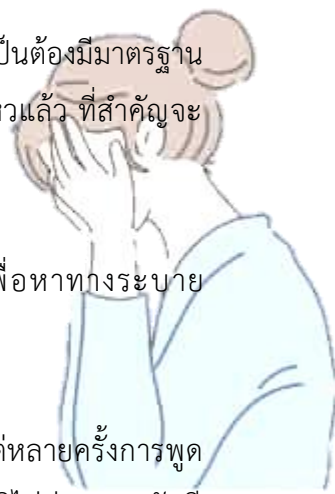
5 วิธี ลด ละ แก้อาย ในเวลาที่เครียดมาก

ขออนุญาตชี้แจงว่า ไม่ใช่ต้องทำทั้ง 5 อย่าง แต่ควรทำสักอย่างเพื่อหาทางระบายความเครียดออกไปจากใจเรา

1. โยน (พูด)

หลายความเครียด เกิดจากการ “ไม่กล้าพูด” หรือไม่อยากพูดก็ตาม แต่หลายครั้งการพูดออกไปคือการโยนปัญหากลับไปที่ดินเหตุได้ดีไม่น้อยโดยอย่างยิ่งในคนที่ปกติไม่ค่อยพูด มักมี (Mindset) เดียวกันในรูปแบบที่ว่า ที่ไม่พูดเพราะคิดมาก พอไม่พูดก็เลยต้องคิดมาก (เช่นกัน) การจะต้องพูดมักคิดมากกว่า อาจเกิดอะไรตามมาแยกว่าเดิมจึงไม่พูด ด่วนเวียน จน สุดท้ายก็เอาไปคิดมากคนเดียว

การพูดคือการได้ระบายออกในเบื้องต้นที่ดีที่สุด เพียงต้องไม่ “คิดไปเอง” ว่าไม่มีใครอยากฟังหรือพูดไปแล้วจะไม่ดีไปเสียหมด แน่แน่นอนว่า “วิธีการพูด” มันอาจมีผลต่อสิ่งที่จะตามมา แต่หลาย ๆ ครั้ง “โยน” ออกไปบ้าง “แม้พูดไปแล้วไม่ดีขึ้น แต่ผลลัพธ์มันสบายใจขึ้นมากกว่าแบกไว้คนเดียว” หรือพูดไปแล้วมันกลายเป็นคู่มือปัญหาขึ้นมา ก็จริงอยู่ แต่สิ่งที่เป็นปัญหานั้นอาจจบลงได้ เพราะถูกเปิดเผยออกมา เสมือนว่าต้องยอมเจ็บเพื่อที่เปิดเผย จะได้ล้างแผลสมบูรณ์ ไม่งั้นหากเชื่อโรคไม่ตาย

แผลเน่าภายหลังติดเชื้อรักษายาก ร้ายแรงก็เข้ากระแสเลือดตายได้เลยทีเดียวแต่ถ้ายังไง ๆ ก็ไม่เอายากโยน (ด้วยคำพูด) การพูดคนเดียว กับหมา กับแมว กับต้นไม้ ก็ยังดีกว่าไม่พูดเลย โดยเราอาจคิดว่า นี่เหมือนคนบ้า แต่เชื่อเถอะว่าจุดหนึ่งหากปล่อยจนไม่ไหว เราก็จะกลายเป็นคนบ้าจริง ๆ เอาได้

คำแนะนำเพิ่มเติม หากคิดจะพูด อย่าพูดอย่างกล้า ๆ กลัว ๆ หรือ ที่เล่นที่จริง ในเรื่องที่เรา กำลังเครียดมาก ทักษะคิดทำที่มีผลอย่างมากในการสื่อสาร ถ้าเมื่อใดเราพูดและมีท่าทีที่อีกฝ่ายรับรู้ เรา กำลังจริงจังหรือเครียด ส่วนใหญ่ไม่มีใครไม่ยอมรับฟัง

หยุดรับข้อมูลชั่วคราว

หากเราบอกใครว่ากำลังเครียดเรื่องหนึ่งอยู่ อาจได้ยินคำแนะนำที่คุ้นเคยว่า “ก็อย่าไปรับรู้สิ” จะได้ไม่เครียด ที่จริงมันก็ต้อง เพียงแต่หลายเรื่องมันไม่รู้ไม่ได้ มันรู้ไปแล้ว ปัญหามันเกิดแล้ว อีกทั้งบางปัญหาถ้าไม่รู้ก็ยิ่งขาดข้อมูลบางอย่างในการแก้ปัญหา ตรงนี้ต้องพิจารณา หรือทบทวนดู ในเบื้องต้นว่า “รู้เพิ่ม” แล้วเรา “กระจ่างขึ้น” หรือ “ยิ่งเครียด” หากเป็นความเครียดจากการที่ “แค่รับเรื่องมา” การหยุดรับข้อมูลเสียบ้างเป็นเรื่องที่ได้ผล เช่น การเครียดจากการเสพข่าวต่าง ๆ ที่ไม่ได้ หมายความว่าแค่เพียง ข่าวภาคสังคม/การเมือง เท่านั้น การรับรู้เรื่องราวจากคนรอบตัว คนรอบข้างก็ไม่ได้ ต่างกัน ไม่ฟัง ไม่ติดต่อกันชั่วคราวมันช่วยได้ในส่วนข้อมูลที่ทำให้ “กระจ่างขึ้น” ในที่นี้ไม่ได้ หมายความว่าแค่ชัดเจนขึ้นเสมอไป เพราะบางเรื่อง ยิ่งชัดเจน กลายเป็น “ยิ่งรู้สึกจะทำอะไรไม่ได้” แบบ นี้ก็ยิ่งเครียด ไม่รู้ดีกว่า กระจ่างขึ้นในที่นี้จึงหมายถึง เห็นสาเหตุชัดเจนขึ้น ทำให้อาจแก้ปัญหาได้ง่าย ขึ้น

กรณีที่พยายามรับข้อมูลเพื่อแก้ปัญหา ก็ต้องแยกให้ออกด้วยว่า บางเรื่อง “รู้ตอนนี้ก็ไม่มี ประโยชน์” เพราะหลายปัญหาต้องแก้ไปที่ละข้อ ที่ละจุด ก็รับข้อมูลเฉพาะส่วนนั้น (แค่นั้นเอาให้รอด ก่อน) ให้จบไปที่ละเรื่อง หยุดรับข้อมูลอื่นไปชั่วคราว หรือ รู้เฉพาะภาพรวมก็เครียดพอแล้ว การ พยายามรับรู้ทุกรายละเอียด อาจเครียดมาก และพาลให้ทำอะไรไม่ได้สักอย่าง ดังที่ว่าจะทราบกันดี ความเครียด ความกังวลมีผลต่อความคิด และการตัดสินใจ

หาความบันเทิง

ฟังดูเข้าใจง่าย แต่อย่าเพิ่งก่อน! ด้วยเพราะความบันเทิงคนเราล้วนต่างกัน การหาความ บันเทิงในที่นี้ มิใช่ หนีปัญหาอยู่แต่กับสิ่งที่บันเทิง ที่หลายคนเลือกจะหลีกเลี่ยงหนีความจริงของชีวิต หมกมุ่นหลงใหล มัวเมาไปกับสิ่งไร้สาระเพียงอย่างเดียว หลายคนก็เป็นโดยไม่รู้ตัว ช่างอันตราย กลายเป็นปัญหาชีวิตที่มากขึ้นสะสมไปอีก

การไปหาความบันเทิงตรงนี้ โดยเชิงเทคนิคคือการเปลี่ยนโฟกัส (switch focus) คือการหยุดสนใจใน จุดที่เป็นอยู่ หรือในสิ่งที่เครียด ไปสนใจในสิ่งที่ผ่อนคลาย สนใจสิ่งที่ชอบแทนชั่วคราว เพราะในใจ ลึก ๆ เราคงทิ้งเรื่องเครียดไปทันที ถาวรเลยเป็นไปไม่ได้

ซึ่งวิธีนี้จะได้ผลก็ต่อเมื่อ สิ่งที่บ้านทิ้งหรือสิ่งที่เราเลือกหยุดไปหานั้น มันต้องทำให้เราสนใจจริง ๆ หรือเพลิดเพลินมากพอจนลืมเรื่องเครียด หรือความเครียดไปได้ชั่วคราวด้วย จะทำงานอดิเรก เลี้ยงสัตว์ อ่านหนังสือ ดูหนัง ร้องเพลง เล่นกีฬา ท่องเที่ยว เป็นต้น

และเหมือนในทุกข้อที่ผ่านมา การทำเช่นนี้ใช้ว่าปัญหา หรือสิ่งที่เครียดนั้น ๆ จะหมดไป แต่จะลดลงมาได้มาก เชื่อว่าทำให้เรามีสติ มีปัญญาที่ดีขึ้นกว่าเดิม ซึ่งควรใช้เวลาให้มากเท่าที่เราทำได้ อาจเพียง 1-2 ชั่วโมง หรือ หนึ่งเที่ยว 2-3 วัน ก็แล้วแต่สถานการณ์ แต่ละเรื่องราว

ปิดสวิตช์ นอน

การนอนคือการพักผ่อนที่ดีที่สุด เพราะได้พักทั้งกาย ใจ และสมอง เป็นข้อที่เข้าใจไม่ยาก แต่ถ้าเครียดจริง ๆ เรามักไม่คิดจะทำ หรือไม่อยากจะนอน ทั้งที่นี่คือเรื่องสำคัญอย่างมาก เพราะในภาวะของคน “สติหลุด” หรือกำลังจะเสียสติ ครั้งแรกนั้น ไม่ว่าจะด้วยปัญหาทางจิต หรือยาเสพติด องค์ประกอบพร้อมของเกือบทุกรายคือจะ อตนอน หลายคืน ก่อนที่จะทำเรื่องเลวร้าย หรือไม่ก็มีปัญหาทางจิตไปถาวร

ดังนั้นเมื่อเครียดที่สุดหากทำได้ ให้หลับสักตื่น อย่างน้อยยามค่ำคืนก็ต้องนอนให้เป็นปกติ หลับไม่ลง อยากรู้ก็ต้องลองพยายามดู ปิดสวิตช์ตัวเองลงบ้าง แม้ตื่นมาเรื่องที่เครียดยังไม่ไปไหน แต่ก็ดีกว่าปล่อยให้เครียดสะสมไปหนักกว่านี้ เพราะถ้าเครียดแล้วนอนไม่หลับเมื่อใด มันทำลายสุขภาพจิตเรา มากกว่าที่คิดมากทีเดียว

ปรับใจ - ปลง

อาจเป็นข้อที่เราทำกันอยู่แล้วมากที่สุด แต่ทำยากที่สุด เพราะไม่เช่นนั้นคงไม่นำพาเรามาในภาวะที่เรียกว่า “เครียดมาก” ได้ ส่วนหนึ่งที่ทำยาก หรือทำไม่ได้ เพียงเพราะในช่วงเวลานั้นเรากลัว หรือกำลังขาดสติบนความกังวล สับสนใด ๆ ก็ตาม แต่หากพอระลึกได้ก็ไม่ต่างจากข้อก่อน แค่นอนสักตื่นได้ก็ดีมากแล้วแต่หากว่าก็คิดได้อยู่ว่า อยากรปลง อยากรปล่องวางแต่ทำไม่ได้ นั่น ก็พอจะมีเทคนิคที่จะช่วยให้เรา “คิด” ปรับใจหรือปลงได้อยู่เหมือนกัน ดังนี้

การยึดว่าเป็นของเรา : สังเกตไหมว่า หลายเรื่องถ้าเป็นปัญหาคนอื่น เราจะคิดออกได้เร็ว ก็ทำแบบนั้นสิคิดแบบนี้สิกระทั่ง ก็ช่างมันสิ ซึ่งนั่นเพียงเพราะ มันไม่ใช่ปัญหาของเรา ตรงนี้แหละ ถ้าลองคิดเสมือนว่าไม่ใช่ปัญหาของเราบ้าง เราก็อาจจะวางใจได้ดีกว่า หรือในมุมที่ว่า

“ใครเขาก็เจอปัญหาแบบนี้” ก็ดูไม่ต่างกัน เพราะเชื่อว่าไม่มีปัญหาใด ที่ไม่มีใครในโลก ไม่เคยเจอไม่ผ่าน อยากร่วมมีคล้ายกันทั้งสิ้น

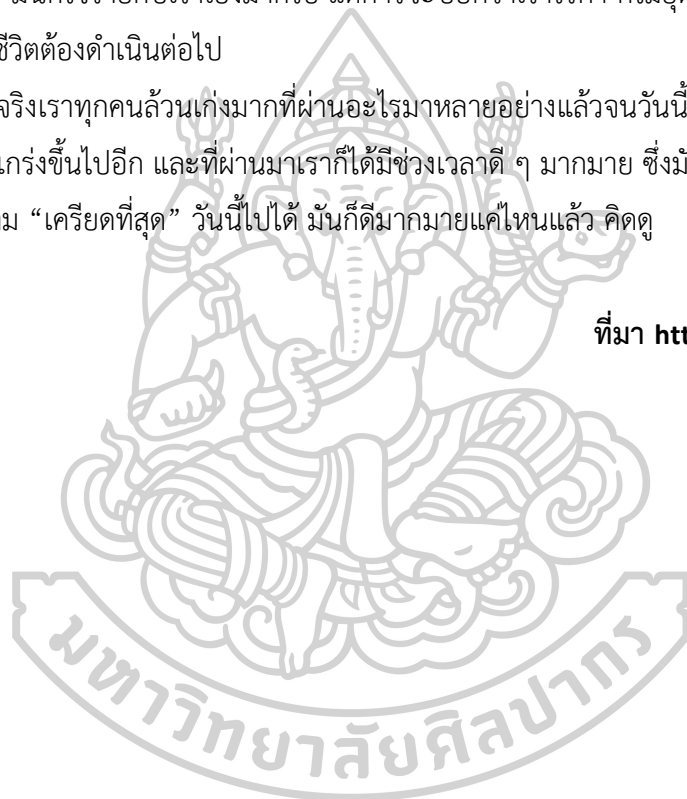
การยอมรับ : อาจเป็นคำกว้าง ๆ แต่มันก็คือพาตัวเองหลุดออกจากบางสิ่ง บางสถานการณ์ เพราะหลายเรื่องที่เราเครียด เหตุผลจริง ๆ คือเรา “ไม่ยอมรับ” หรือรับไม่ได้ ในการที่มันจะไม่เหมือนเดิม เช่น ต้องเสียสิ่งนั้นไป, ขาดสิ่งนี้ไป ไม่ว่าจะเป็นคน สิ่งของ หรือศักดิ์ศรี ทั้งที่รู้ตัวหรือไม่รู้ตัว เมื่อเรายอมรับไม่ได้จึงเครียด ที่นี้การจะยอมรับ จะคิดในแง่ไหนก็ตาม เพียงต้องมองให้ออกว่า

สุดท้ายเราก็ต้องไปต่อในแบบของเราบนเส้นทางที่มัน “ไม่เหมือนเดิม” จะยากจนลง จะลำบากขึ้น หรือต้องเดี๋ยวตาย ชีวิตเราก็ต้องไปให้ได้ในทางนี้ นี่คือวิถีของการยอมรับว่า “มันไม่เหมือนเดิม” แล้ว และไม่มีอะไรเหมือนเดิมไปตลอดกาลอยู่ดี

กลับมาอยู่กับตัวเอง : ที่ไม่ใช่หมายถึงการอยู่คนเดียว หรือการขังตัวเอง แต่มันก็เหมือนการรวมหลายอย่างเข้าด้วยกัน เพราะมันคือเรื่องการปรับใจ การปลง โดยการย้อนมอง พิจารณาตัวเอง เราเป็นเพียงมนุษย์ เป็นเพียง 1 ในหลายพันล้าน ที่บางสิ่งคล้ายกัน บางสิ่งแตกต่างกัน เราล้วนมีความ “พิเศษ” ในตัวเอง แต่มันก็ไม่ได้ทำให้ “วิเศษ” เหนือใครในอีกด้านเช่นกัน ดังนั้นการจะสำคัญตัวเอง ในแบบเกินตัว มันก็ใจร้ายกับเราเองมากไป แต่การจะบอกว่าเราไร้ค่า ก็ไม่ยุติธรรมเช่นกัน มันคงไม่มี คำไหนดีกว่า ชีวิตต้องดำเนินต่อไป

อันที่จริงเราทุกคนล้วนเก่งมากที่ผ่านอะไรมาหลายอย่างแล้วจนวันนี้ นี่ก็แค่อีกเรื่องที่เราต้อง เก่งขึ้นไปอีก แกร่งขึ้นไปอีก และที่ผ่านมาก็ได้มีช่วงเวลาดี ๆ มากมาย ซึ่งมันก็ยังต้องมีอีกได้เช่นกัน ซึ่งสิ่งนั้นแค่ข้าม “เครียดที่สุด” วันนี้ไปได้ มันก็ดีมากมายแค่ไหนแล้ว คิดดู

ที่มา <https://sirichaiwatt.com>

ใบงานที่ 1 อ่านสำรวจ (Survey)

คำชี้แจง นักเรียนอ่านสำรวจบทความเรื่อง“เครียดมากทำไมถึงดี กับ 5 วิธีก่อนที่จะทนไม่ไหว”อย่างรวดเร็วแล้วทำเครื่องหมาย √ หน้าข้อที่ถูก และเครื่องหมาย x หน้าข้อที่ผิด (10 คะแนน)

- ..... 1. ความเครียดมีระดับไม่เท่ากัน
- ..... 2. อยากรบายเครียดแค่ปล่อยวาง
- ..... 3. การนอนสามารถลดความเครียดได้
- ..... 4. การพูดกับหมาและแมว ถือว่าเป็นคนบ้า
- ..... 5. การหนีเที่ยวถือเป็นเรื่องที่ทำให้หายเครียด
- ..... 6. เมื่อใดที่สติหลุดไม่มีทางเรียกสติกลับคืนมาได้
- ..... 7. การย้อนมองตนเองทำให้รู้ข้อผิดพลาดของชีวิต
- ..... 8. หากไม่นำชีวิตไปเปรียบเทียบกับใครชีวิตก็ไม่ทุกข์
- ..... 9. ชื่อเรื่อง คือ เครียดมากทำไมถึงดี กับ 5 วิธีก่อนที่จะทนไม่ไหว
- ..... 10. การพูดคือการได้ระบายออกในเบื้องต้นที่ดีที่สุด เพียงต้องไม่ “คิดไปเอง”

แนวคำตอบใบงานที่ 1

อ่านสำรวจ (Survey)

คำชี้แจง นักเรียนอ่านสำรวจบทความเรื่อง “เครียดมากทำไงดี กับ 5 วิธีก่อนที่จะทนไม่ไหว” อย่างรวดเร็วแล้วทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูก และเครื่องหมาย x หน้าข้อที่ผิด (10 คะแนน)

- .....✓..... 1. ความเครียดมีระดับไม่เท่ากัน
- .....✓..... 2. อยากระบายเครียดแค่ปล่อยวาง
- .....✓..... 3. การนอนสามารถลดความเครียดได้
- .....x..... 4. การพูดกับหมาและแมว ถือว่าเป็นคนบ้า
- .....✓..... 5. การหนีเที่ยวถือเป็นเรื่องที่ทำให้หายเครียด
- .....x..... 6. เมื่อใดที่สติหลุดไม่มีทางเรียกสติกลับคืนมาได้
- .....✓..... 7. การย้อนมองตนเองทำให้รู้ข้อผิดพลาดของชีวิต
- .....✓..... 8. หากไม่นำชีวิตไปเปรียบเทียบกับใครชีวิตก็จะไม่ทุกข์
- .....✓..... 9. ชื่อเรื่อง คือ เครียดมากทำไงดี กับ 5 วิธีก่อนที่จะทนไม่ไหว
- .....✓..... 10. การพูดคือการได้ระบายออกในเบื้องต้นที่ดีที่สุด เพียงต้องไม่ “คิดไปเอง”

เกณฑ์การให้คะแนนแบบฝึกหัดที่ 1

อ่านสำรวจ (Survey)

- 10 หมายถึงระดับดีมาก ,ตอบคำถามถูกต้องทุกข้อ
- 7-9 หมายถึงระดับดี, ตอบคำถามไม่ถูกต้อง 2-3 ข้อ
- 5-6 หมายถึงระดับพอใช้ , ตอบคำถามไม่ถูก 4-5 ข้อ
- 1-4 หมายถึงระดับปรับปรุง ,ตอบคำถามไม่ถูก 6-10 ข้อ

ผ่านเกณฑ์ในระดับ พอใช้

ใบงานที่ 2
ตั้งคำถามโดยใช้พลังคำถาม (Question)

คำชี้แจงนักเรียนตั้งคำถามจากบทความเรื่อง“เครียดมากทำไงดี กับ 5 วิธีก่อนที่จะทนไม่ไหว”ให้ครอบคลุมเนื้อหา โดยใช้คำถามลักษณะ ใคร (Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไร (When)อย่างไร (How) จำนวน 5 คำถาม (5 คะแนน)

คำถามที่ 1

.....

คำถามที่

2

คำถามที่

3

คำถามที่

4

คำถามที่

5

แนวคำตอบ ใบงานที่ 2
ตั้งคำถามโดยใช้พลังคำถาม (Question)

คำชี้แจงนักเรียนตั้งคำถามจากบทความเรื่อง “เครียดมากทำไมดี กับ 5 วิธีก่อนที่จะทนไม่ไหว” ให้ครอบคลุมเนื้อหา โดยใช้คำถามลักษณะ ใคร (Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไร (When) อย่างไร (How) จำนวน 5 คำถาม (5 คะแนน)

คำถามที่ 1   **ใครบ้างที่เครียด**

คำถามที่ 2   **ความเครียดเกิดจากอะไร**

คำถามที่ 3   **ที่ไหนที่สามารถลดความเครียดได้**

คำถามที่ 4   **เมื่อไรที่จะหายเครียด**

คำถามที่ 5   **ทำอย่างไรเมื่อเกิดความเครียด**

หมายเหตุ คำตอบอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน

เกณฑ์การให้คะแนน ใบงานที่ 2
ตั้งคำถามโดยใช้พลังคำถาม (Question)

คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน
5	- ตั้งคำถามได้ครอบคลุมเนื้อหา ครบจำนวน 5 ข้อ - ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์มีความถูกต้อง สมบูรณ์ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย
4	- ตั้งคำถามได้ครอบคลุมเนื้อหา ได้จำนวน 4 ข้อ - ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์มีความถูกต้อง สมบูรณ์ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย
3	- ตั้งคำถามได้ครอบคลุมเนื้อหา ได้จำนวน 3 ข้อ - ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์มีความถูกต้อง สมบูรณ์ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย
2	- ตั้งคำถามได้ครอบคลุมเนื้อหา ได้จำนวน 2 ข้อ - ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์ไม่สมบูรณ์บางส่วนทำให้ผู้อ่านเข้าใจยาก
1	- ตั้งคำถามได้ครอบคลุมเนื้อหา ได้จำนวน 1 ข้อ - ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์ไม่สมบูรณ์ทำให้ผู้อ่านเข้าใจยาก
0	- ไม่ปฏิบัติงานในแบบฝึกทักษะ

เกณฑ์การผ่านร้อยละ 70 เท่ากับจำนวน 3 คะแนน

4-5 คะแนนระดับคุณภาพ ดี

2-3 คะแนนระดับคุณภาพ พอใช้

0-1 คะแนนระดับคุณภาพ ปรับปรุง

ใบงานที่ 3
อ่านอย่างละเอียด (Read-R1)

คำชี้แจงให้นักเรียนอ่านบทความเรื่อง “เครียดมากทำไงดี กับ 5 วิธีก่อนที่จะทนไม่ไหว” อย่างละเอียดรอบคอบ แล้วหาคำตอบที่ได้ตั้งคำถามไว้

คำตอบที่

1.....

คำตอบที่

2.....

คำตอบที่

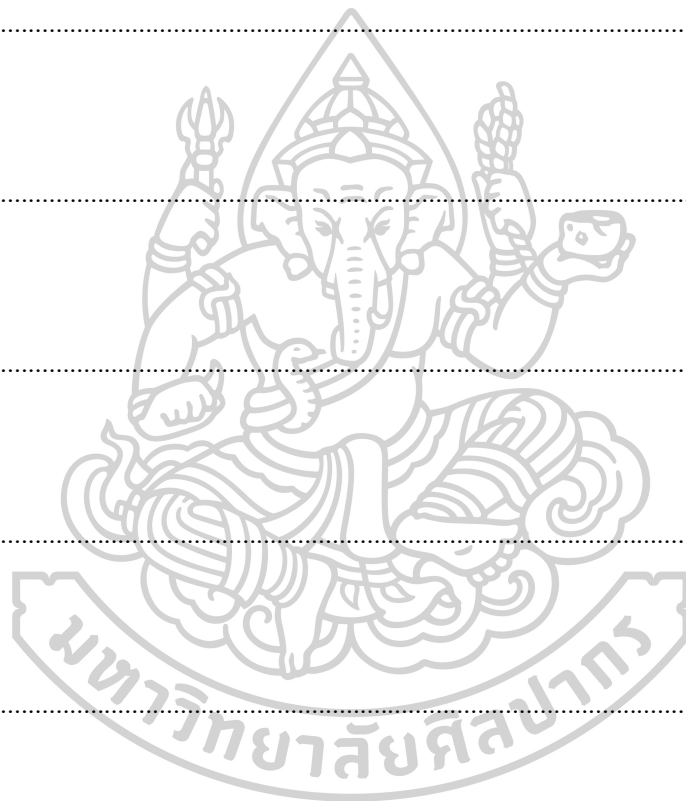
3.....

คำตอบที่

4.....

คำตอบที่

5.....

แนวคำตอบ ใบงานที่ 3
อ่านอย่างละเอียด (Read-R1)

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทความเรื่อง “เครียดมากทำไงดี กับ 5 วิธีก่อนที่จะทนไม่ไหว” อย่างละเอียดรอบคอบ แล้วหาคำตอบที่ได้ตั้งคำถามไว้

- คำตอบที่ 1   คนทั่วไป
- คำตอบที่ 2   1.ความสงสัย 2.กังวล 3.หวาดระแวง 4.วิตกกังวล 5.ยึดติด 6.ไม่มีเพื่อน
- คำตอบที่ 3   ห้องนอน สถานที่ท่องเที่ยว
- คำตอบที่ 4   - เมื่อได้พูดบอกเล่าให้ใครสักคนได้ฟัง
- เมื่อหยุดรับข้อมูลชั่วคราว
- เมื่อมีความบันเทิง
- เมื่อปลง
- เมื่อยอมรับ
- เมื่อกลับมาอยู่กับตนเองและคนที่รัก
- คำตอบที่ 5   - ผ่อนคลาย
- หางานอดิเรกทำ
- เลี้ยงสัตว์
- อ่านหนังสือ
- ดูหนัง
- ร้องเพลง
- เล่นกีฬา
- ท่องเที่ยว

หมายเหตุ คำตอบอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน

เกณฑ์การให้คะแนนใบงานที่3
อ่านอย่างละเอียด (Read-R1)

คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน
5	- ตอบคำถามได้ครอบคลุมเนื้อหา ครบจำนวน 5 ข้อ - ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์มีความถูกต้อง สมบูรณ์ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย
4	- ตอบคำถามได้ครอบคลุมเนื้อหา ได้จำนวน 4 ข้อ - ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์มีความถูกต้อง สมบูรณ์ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย
3	- ตอบคำถามได้ครอบคลุมเนื้อหา ได้จำนวน 3 ข้อ - ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์มีความถูกต้อง สมบูรณ์ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย
2	- ตอบคำถามได้ครอบคลุมเนื้อหา ได้จำนวน 2 ข้อ - ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์ไม่สมบูรณ์บางส่วนทำให้ผู้อ่านเข้าใจยาก
1	- ตอบคำถามได้ครอบคลุมเนื้อหา ได้จำนวน 1 ข้อ - ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์ไม่สมบูรณ์ทำให้ผู้อ่านเข้าใจยาก
0	- ไม่ปฏิบัติงานในแบบฝึกทักษะ

เกณฑ์การผ่านร้อยละ 70 เท่ากับจำนวน 3 คะแนน

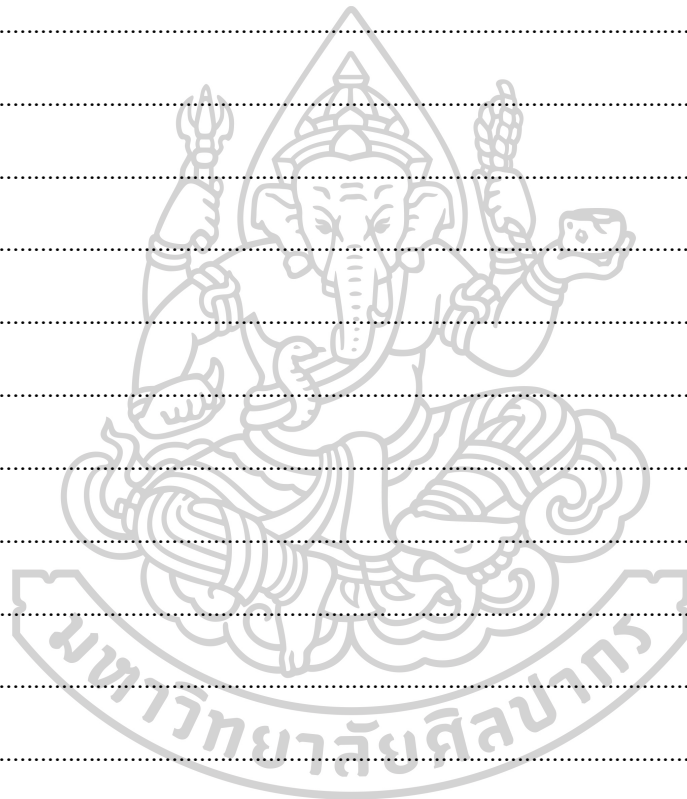
4-5 คะแนนระดับคุณภาพ ดี

2-3 คะแนนระดับคุณภาพ พอใช้

0-1 คะแนนระดับคุณภาพ ปรับปรุง

ใบงานที่ 4
จดบันทึก (Record - R2)

คำชี้แจงให้นักเรียนจดบันทึกข้อความที่สำคัญจากบทความเรื่อง “เครียดมากทำไงดี กับ 5 วิธีก่อนที่
จะทนไม่ไหว” ตามความเข้าใจของตนเอง

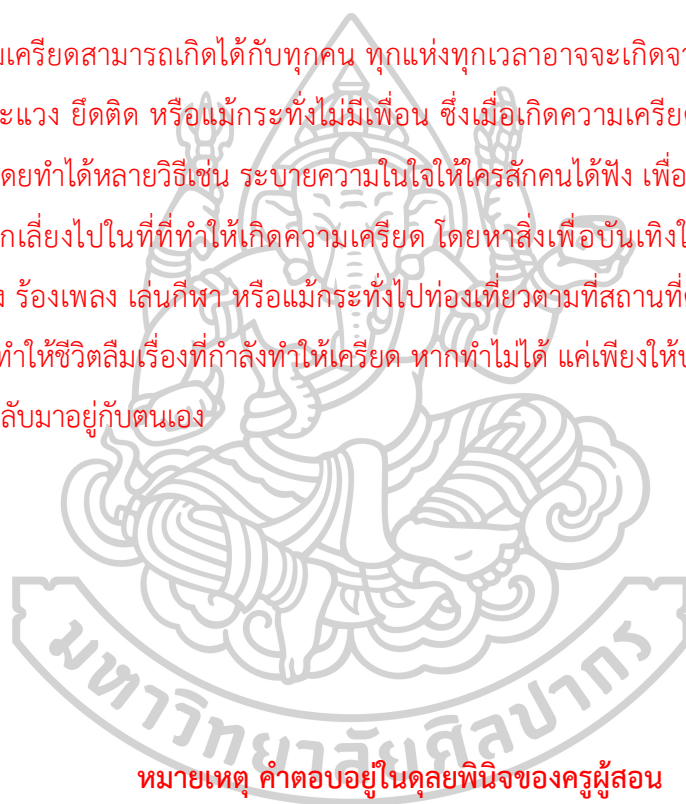

แนวการตอบใบงานที่ 4
จดบันทึก (Record - R2)

คำชี้แจงให้นักเรียนจดบันทึกข้อความที่สำคัญจากบทความเรื่อง “เครียดมากทำไงดี กับ 5 วิธีก่อนที่ จะทนไม่ไหว” ตามความเข้าใจของตนเอง

บันทึกการอ่าน

ความเครียดสามารถเกิดได้กับทุกคน ทุกแห่งทุกเวลาอาจจะเกิดจาก เมื่อเริ่มมีความสงสัย กังวล หวาดระแวง ยึดติด หรือแม้กระทั่งไม่มีเพื่อน ซึ่งเมื่อเกิดความเครียดแล้ว ควรหาวิธีเพื่อลด ความเครียด โดยทำได้หลายวิธีเช่น ระบายความในใจให้ใครสักคนได้ฟัง เพื่อปลดปล่อยเรื่องราวที่ทำให้ ให้เครียด หลีกเลียงไปในที่ที่ทำให้เกิดความเครียด โดยหาสิ่งเพื่อเบนเหิงใจทำเช่น เลี้ยงสัตว์อ่าน หนังสือ ดูหนัง ร้องเพลง เล่นกีฬา หรือแม้กระทั่งไปท่องเที่ยวตามที่สถานที่ต่าง ๆ โดยทุกสิ่งจะต้อง ขึ้นอยู่กับการทำให้ชีวิตลืมเรื่องที่กำลังทำให้เครียด หากทำไม่ได้ แค่เพียงให้ปลงกับเรื่องราวที่เกิดขึ้น ยอมรับ และกลับมาอยู่กับตนเอง

หมายเหตุ คำตอบอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน

เกณฑ์การให้คะแนน ใบงานที่ 4

จัดบันทึก (Record - R2)

คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน
5	- เขียนได้ครอบคลุมเนื้อหา ครบจำนวน 5 ข้อ - ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์มีความถูกต้อง สมบูรณ์ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย
4	- เขียนได้ครอบคลุมเนื้อหา ได้จำนวน 4 ข้อ - ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์มีความถูกต้อง สมบูรณ์ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย
3	- เขียนได้ครอบคลุมเนื้อหา ได้จำนวน 3 ข้อ - ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์มีความถูกต้อง สมบูรณ์ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย
2	- เขียนได้ครอบคลุมเนื้อหา ได้จำนวน 2 ข้อ - ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์ไม่สมบูรณ์บางส่วนทำให้ผู้อ่านเข้าใจยาก
1	- เขียนได้ครอบคลุมเนื้อหา ได้จำนวน 1 ข้อ - ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์ไม่สมบูรณ์ทำให้ผู้อ่านเข้าใจยาก
0	- ไม่ปฏิบัติงานในแบบฝึกทักษะ

เกณฑ์การผ่านร้อยละ 70 เท่ากับจำนวน 3 คะแนน

4-5 คะแนนระดับคุณภาพ ดี

2-3 คะแนนระดับคุณภาพ พอใช้

0-1 คะแนนระดับคุณภาพ ปรับปรุง

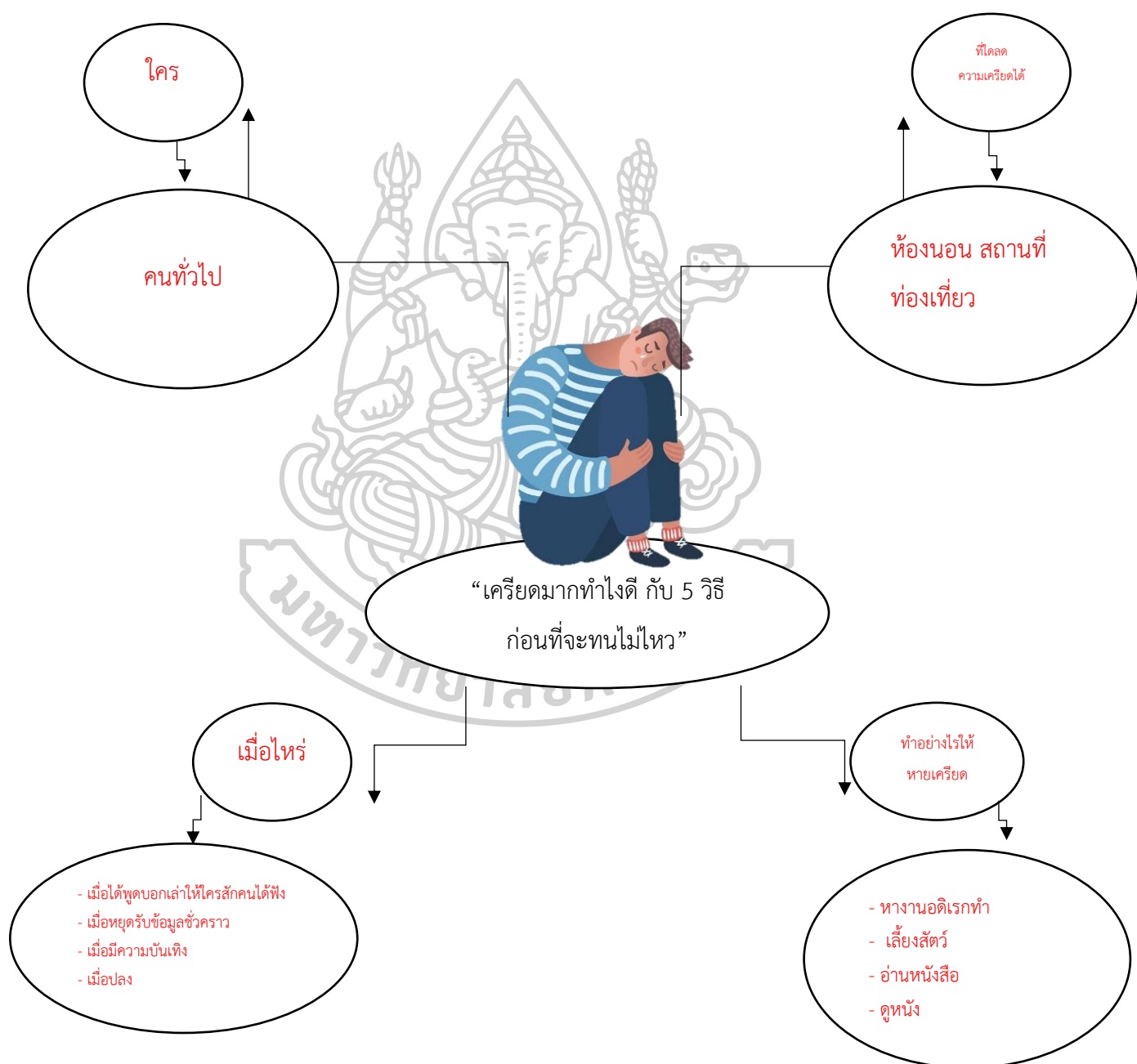
ใบงานที่ 5
สรุปใจความสำคัญ(Recite-R3)

คำชี้แจงนักเรียนสรุปใจความบทความเรื่อง “เครียดมากทำไงดี กับ 5 วิธีก่อนที่จะทนไม่ไหว” เป็นแผนผังความคิดโดยใช้สำนวนการเขียนของตนเอง

แนวการตอบใบงานที่ 5
สรุปใจความสำคัญ(Recite-R3)

คำชี้แจงนักเรียนสรุปใจความบทความเรื่อง “เครียดมากทำไงดี กับ 5 วิธีก่อนที่จะทนไม่ไหว” เป็นแผนผังความคิดโดยใช้สำนวนการเขียนของตนเอง

หมายเหตุ คำตอบอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน

เกณฑ์การให้คะแนน ใบบงานที่ 5

สรุปใจความสำคัญ(Recite-R3)

คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน
5	- เขียนสรุปใจความสำคัญได้ครอบคลุมเนื้อหา ใช้สำนวนการเขียนของตนเอง ตรงประเด็นของเรื่อง - ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์มีความถูกต้อง สมบูรณ์ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย
4	- เขียนสรุปใจความสำคัญได้ครอบคลุมเนื้อหา ใช้สำนวนการเขียนของตนเอง บางส่วน ตรงประเด็นของเรื่อง - ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์มีความถูกต้อง สมบูรณ์ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย
3	- เขียนสรุปใจความสำคัญได้ครอบคลุมเนื้อหา ใช้สำนวนการเขียนของตนเอง ตรงประเด็นของเรื่อง - ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์มีความถูกต้อง สมบูรณ์ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย
2	- เขียนสรุปใจความสำคัญได้ครอบคลุมเนื้อหา ใช้สำนวนการเขียนของตนเอง บางส่วน ตรงประเด็นของเรื่องบางส่วน - ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์ไม่สมบูรณ์บางส่วนทำให้ผู้อ่านเข้าใจยาก
1	- เขียนสรุปใจความสำคัญได้ครอบคลุมเนื้อหา ไม่ใช่สำนวนการเขียนของตนเอง ไม่ตรงประเด็นของเรื่อง - ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์ไม่สมบูรณ์ทำให้ผู้อ่านเข้าใจยาก
0	- ไม่ปฏิบัติงานในแบบฝึกทักษะ

เกณฑ์การผ่านร้อยละ 70 เท่ากับจำนวน 3 คะแนน

4-5 คะแนนระดับคุณภาพ ดี

2-3 คะแนนระดับคุณภาพ พอใช้

0-1 คะแนนระดับคุณภาพ ปรับปรุง

ใบงานที่ 6
วิเคราะห์ (Reflect-R4)

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความคิดเห็นจากการอ่านบทความ เรื่อง “เครียดมากทำไงดี กับ 5 วิธีก่อนที่จะทนไม่ไหว” ในประเด็นที่กำหนดให้

1. นักเรียนรู้สึกอย่างไร เมื่ออ่านบทความ “เครียดมากทำไงดี กับ 5 วิธีก่อนที่จะทนไม่ไหว”

.....

.....

.....

2. นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่กับบทความ “เครียดมากทำไงดี กับ 5 วิธีก่อนที่จะทนไม่ไหว” พร้อมทั้งบอกเหตุผลประกอบ

.....

.....

.....

3. หากนักเรียนมีเพื่อนที่กำลังเครียด นักเรียนจะมีวิธีการแนะนำเพื่อนอย่างไร

.....

.....

.....

4. เมื่อนักเรียนเครียด นักเรียนจะอย่างไรให้หายเครียด จงอธิบาย ยกตัวอย่างและยกเหตุผลประกอบ

.....

.....

.....

แนวทางการตอบใบงานที่ 6

วิเคราะห์ (Reflect-R4)

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความคิดเห็นจากการอ่านบทความ เรื่อง “เครียดมากทำไงดี กับ 5 วิธีก่อนที่จะทนไม่ไหว” ในประเด็นที่กำหนดให้

1. นักเรียนรู้สึกอย่างไร เมื่ออ่านบทความ “เครียดมากทำไงดี กับ 5 วิธีก่อนที่จะทนไม่ไหว”
  - ทำให้ทราบถึงวิธีการผ่อนคลายความเครียด
  - ทำให้ทราบที่มาของการเกิดความเครียด
2. นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่กับบทความ “เครียดมากทำไงดี กับ 5 วิธีก่อนที่จะทนไม่ไหว” พร้อมทั้งบอกเหตุผลประกอบ
  - เห็นด้วย เพราะ บทความนี้เป็นบทความที่มีประโยชน์ ตรงตามสภาพสังคม และภาวะจิตใจของคนไทยในปัจจุบัน เนื่องจากมีสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนา (Covid-19) อีกทั้งสามารถนำไปปฏิบัติได้ในชีวิตประจำวัน เช่น สามารถเตือนสติตนเองได้เมื่อยามเครียด หรือ สามารถบอกกล่าวให้คนรอบข้างทราบถึงวิธีการลดความเครียดได้
3. หากนักเรียนมีเพื่อนที่กำลังเครียด นักเรียนจะมีวิธีการแนะนำเพื่อนอย่างไร
  - กอดเพื่อน เมื่อทำได้
  - บอกให้เพื่อนเก็บอารมณ์ไว้
  - เสนอตัวอยู่กับเพื่อนเพื่อทำอะไรก็ได้
  - ร่วมให้ความช่วยเหลือ
  - ชวนเพื่อนไปผ่อนคลายในสถานที่ท่องเที่ยว
4. เมื่อนักเรียนเครียด นักเรียนจะทำอย่างไรให้หายเครียด จงอธิบาย ยกตัวอย่างและยกเหตุผลประกอบ
  - ตั้งสติ หาความบันเทิงให้ตนเองด้วยการฟังเพลง ร้องเพลง ดูหนังที่ชอบ เพื่อไม่ให้เกิดความเครียด อีกทั้งหาเพื่อนสักคนหนึ่งบอกเล่าความรู้สึกภายใน อีกทั้งปลงให้ได้ ไม่ยึดติดกับปัญหา

หมายเหตุ คำตอบอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน

เกณฑ์การให้คะแนน ใบงานที่ 6

วิเคราะห์ (Reflect-R4)

คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน
5	- ตอบคำถามที่กำหนดไว้ได้ตรงประเด็น ครบทุกข้อ สรุปสาระสำคัญตรงประเด็นของเรื่อง - ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์มีความถูกต้อง สมบูรณ์ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย
4	- ตอบคำถามที่กำหนดไว้ได้ตรงประเด็น บางข้อ สรุปสาระสำคัญตรงประเด็นของเรื่อง - ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์มีความถูกต้อง สมบูรณ์ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย
3	- ตอบคำถามที่กำหนดไว้ได้ตรงประเด็นไม่ครบทุกข้อ ตรงประเด็นบางข้อ สรุปสาระสำคัญตรงประเด็นของเรื่อง - ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์มีความถูกต้อง สมบูรณ์ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย
2	- ตอบคำถามที่กำหนดไว้ไม่ครบทุกข้อ ตรงประเด็นบางข้อ สรุปสาระสำคัญตรงประเด็นของเรื่องบางส่วน - ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์ไม่สมบูรณ์บางส่วนทำให้ผู้อ่านเข้าใจยาก
1	- ตอบคำถามที่กำหนดไว้ไม่ครบทุกข้อ สรุปสาระสำคัญไม่ตรงประเด็นของเรื่อง - ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์ไม่สมบูรณ์ทำให้ผู้อ่านเข้าใจยาก
0	- ไม่ปฏิบัติงานในแบบฝึกทักษะ

เกณฑ์การผ่านร้อยละ 70 เท่ากับจำนวน 3 คะแนน

4-5 คะแนนระดับคุณภาพ ดี

2-3 คะแนนระดับคุณภาพ พอใช้

0-1 คะแนนระดับคุณภาพ ปรับปรุง

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

คำชี้แจง : แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณฉบับนี้เป็นแบบทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีจำนวน 30 ข้อ 30 คะแนน ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 1 ชั่วโมง

คำสั่ง: ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดแล้วทำเครื่องหมาย ● ลงในกระดาษคำตอบ

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1-5

คาด 25-28 ม.ค. ค่าฝุ่น PM 2.5 แนวโน้มสูงขึ้น ขอประชาชนสวมหน้ากาก-งดเผา

นายธนกร วังบุญคงชนะ โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เปิดเผยว่า พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ติดตามการขับเคลื่อนแผนรับมือป้องกันและแก้ปัญหา PM 2.5 ซึ่งถือเป็นวาระแห่งชาติที่ผ่านมาโดยตลอด โดยกล่าวว่า กรมควบคุมมลพิษคาดการณ์ปริมาณ PM 2.5 ในช่วงระหว่างวันที่ 25-28 มกราคม 2565 ในพื้นที่ภาคเหนือ 17 จังหวัดและกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า PM 2.5 มีแนวโน้มสูงขึ้น เนื่องจากสภาพอากาศที่ปิดและลมอ่อน จึงขอให้ประชาชนงดการเผาในที่โล่ง ใช้รถแท็กซี่ที่เป็น รถกิจกรรมที่ก่อให้เกิดฝุ่น หลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมกลางแจ้ง สวมใส่หน้ากากอนามัย หรือใช้อุปกรณ์ป้องกันตนเอง ติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์และป้องกันสุขภาพอย่างต่อเนื่อง หากมีอาการทางสุขภาพควรปรึกษาแพทย์

โดยกล่าวถึงนายกรัฐมนตรีว่า “นายกรัฐมนตรีห่วงใยสุขภาพของประชาชนทุกคน ทั้งโควิด-19 และปัญหาฝุ่น โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง ได้แก่ เด็ก หญิงตั้งครรภ์ ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยโรคประจำตัว ให้ระมัดระวังและดูแลเป็นพิเศษ รวมทั้งให้ร่วมกันลดปริมาณการเกิดฝุ่น PM 2.5 ในช่วงเทศกาลตรุษจีน โดยขอความร่วมมือไม่เผากระดาษเงินกระดาษทอง ใช้ธูปขนาดสั้น หรือเปลี่ยนเป็นธูปไฟฟ้าแทน รวมทั้งเตือนประชาชนให้ป้องกันตัวเองอย่างสูงสุด สวมหน้ากากอนามัย และเฝ้าติดตามสถานการณ์ฝุ่นอย่างใกล้ชิด” นายธนกร กล่าว

(ไทยรัฐออนไลน์ 24 มกราคม 2565)

1. บุคคลใดนำข้อคิดจากข่าวไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

1. สมมาตรใช้ธูปขนาดสั้นขณะไหว้บรรพบุรุษ
2. สมใจขับรถยนต์ไปซื้อของที่ตลาดทุกวัน
3. สมจิตรถ่ายรูปตอนไหว้บรรพบุรุษโดยไม่สวมหน้ากากอนามัย
4. สมควรเผาวัชพืชและชุดตรวจ ATK ในรูปแบบกระดาษเงินกระดาษทองไปให้

บรรพบุรุษ

2. คำว่า “หลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมกลางแจ้ง” บุคคลใดปฏิบัติกิจกรรมกลางแจ้งได้เหมาะสม
  1. สมนึกไปตลาดนัดเพื่อหาซื้ออาหารสด
  2. สมศักดิ์และลูกชายปลูกต้นไม้บริเวณสนามหญ้าหน้าบ้าน
  3. สมหมายวิ่งออกกำลังกายในเวลาเย็นบริเวณฟุตบอลสนาม เขตบางแค
  4. สมศรีพาครอบครัวไปทานข้าวร้านลมโซย ใกล้ชายทะเลบางขุนเทียน
3. ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลที่มีต่อเรื่องนี้ คืออะไร
  1. การไม่สวมหน้ากากอนามัยส่งผลกระทบต่อสุขภาพ
  2. การหลีกเลี่ยงการปฏิบัติกิจกรรมในเทศกาลตรุษจีน
  3. ประชาชนต้องตรวจโควิด-19 ด้วยชุดตรวจ ATK อย่างสม่ำเสมอ
  4. ค่าฝุ่น PM 2.5 แนวนอนสูงขึ้นจากการจัดกิจกรรมในเทศกาลตรุษจีน
4. ข้อความข้างต้น เกี่ยวข้องกับอะไรมากที่สุด
  1. สุขภาพ
  2. วัฒนธรรม
  3. ระบบเศรษฐกิจ
  4. สถาบันครอบครัว
5. การปฏิบัติในเทศกาลตรุษจีน ข้อใดจำเป็นที่สุด
  1. ใช้ธูปสั้น
  2. งดการเผาในที่โล่ง
  3. หลีกเลี่ยงกิจกรรมกลางแจ้ง
  4. ติดตามสถานการณ์ฝุ่นอย่างใกล้ชิด

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 6

หนุ่ม กรรชัย ประกาศช่วยประสานหาเตียงให้ผู้ป่วยโควิด-19

เป็นอีกหนึ่งคนบันเทิงที่เป็นกระบอกเสียงช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อนมาตลอดสำหรับพิธีกรดัง หนุ่ม กรรชัย กำเนิดพลอย แม้ในช่วงนี้จะกักตัว แต่เจ้าตัวก็ยังขอทำความดีคงหาทางช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อนอย่างต่อเนื่อง ล่าสุดเจ้าตัวโพสต์ลงแฟนเพจ ช่วยประสานหาเตียงให้กับผู้ป่วยโควิด-19 โดย หนุ่ม กรรชัย ได้โพสต์ข้อความลงในแฟนเพจ เพื่อช่วยประสานหาเตียงให้ผู้ป่วยโควิด-19 ไว้ดังนี้

“เพื่อเป็นการง่ายในการส่งข้อมูลเพื่อประสานหาเตียงให้กับผู้ป่วย รบกวนขอให้พิมพ์รายละเอียดข้อมูลส่วนบุคคลให้ชัดเจนเป็นข้อความแล้วส่งมาทางกล่องข้อความของเพจ เพื่อที่ทีมงานจะได้ประสานงานส่งข้อมูลต่อได้อย่างสะดวกนะคะครับ”

ไทยรัฐออนไลน์ (15 ก.ค. 2564)

6. “หนุ่มกรรชัยชอบทำความดี” ข้อใดสนับสนุนข้อความข้างต้นได้สมเหตุสมผลที่สุด

1. เพราะความดีทำได้ง่าย
2. เพราะความดีทำให้คนมีคุณค่า
3. เพราะความดีทำให้เกิดความสบายใจ
4. เพราะความดีทำให้ได้รับรางวัลตอบแทนที่คุ้มค่า

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 7-8

ของขึ้น

ตำรวจจับนายทรัพย์สิน ธรรมรัชสุนทร เจ้าของร้านเครื่องรางของขลังย่านบางพลัด หลังมากระที่บนายภานุพล กังวานนครชัย เพื่อนรุ่นน้องจนเสียชีวิตและใช้เก้าอี้ตีหัว น.ส.อรสา สทานอาจ แฟนสาวจนแตกอ้วงสาเหตุที่ทำให้เพราะถูกสวมเขา

ไทยรัฐออนไลน์ (8 ส.ค.2564)

7. ข้อความข้างต้นไม่ปรากฏคุณค่าด้านใด

1. การให้ความรู้เนื้อหาสาระ
2. สะท้อนให้เห็นสภาพสังคม
3. การใช้กลวิธีบรรยายชัดเจน
4. การแสดงถึงความรู้สึกหรืออารมณ์ร่วม

8. บทประพันธ์ใด สอดคล้องกับข้อความข้างต้น

1. ยามรักไม่ช่างใจในความคิด พอดกทุกซี้ได้ยากลำบากเอา	ฝากชีวิตเคียงคู่อยู่กับเขา นึกแล้วเศร้าหน้าแม่พ่อได้ลอยมา
2. ยามรักใคร่ว่าซั้วกลับเห็นดี พอยามหมดหุดหู่ไม่เอา	ครั้นยามมีใช้จ่ายกลับสับเพราะ ขาดสติเพราะความเขลาชดเหล้ากิน
3. ยามรักคิดว่าเลิศประเสริฐยิ่ง ใครจะรู้รักแท้เหนือเวลา	พร้อมทุกสิ่งตามสมมาตรปรารถนา ยอมนำพาคนรักหมดภักดี
4. ยามรักนึกถึงหน้าแล้วนั่งยิ้ม อยากให้เราได้อยู่ข้างทุกเวลา	หลับตาพริ้มฝันถึงคะนึ่งหา ฝากวิญญาณแนบชิดสนิทรัก

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 9-12

วันนี้เสื้อคู่ วันหน้าผ้าชีรี๊ว

เสื้อคู่ เสมือนเป็นตัวแทนของภาวะและช่วงเวลาแห่งความสุขของคนสองคน มันไม่อาจคงอยู่ได้ตลอดกาล ตลอดเวลา ต้องมีกลายสภาพไป ยิ่งเก็บไว้นานจนเก่า ใครเจอก็อาจคิดเอาได้ว่านี่มันผ้าชีรี๊ว ความรู้สึกและหวังรักกับคนรักก็เช่นกัน วันหนึ่งย่อมจากเราไป ไม่ว่าจะจากเป็น จากตาย โรยรา ล่วงเลย

ระหว่างผ้าชีรี๊ว หรือแค่เสื้อเก่า มันอาจมีเพียงเราเข้าใจ คุณค่าที่มากกว่าวัตถุนั้นย่อมสำคัญต่อความรู้สึก เพราะเสื้อคู่จะยังอยู่ไหม ความเป็นคู่จะยังดำเนินต่อไปหรือไม่ หากเพียงเข้าใจเก็บเกี่ยวสิ่งดี ๆ ไว้ได้ อะไร ๆ ก็ยังคงอยู่ แต่หากไม่ต้องการมันอีกต่อไป แม้เสื้อคู่นั้นยังสมบูรณ์เพียงใด มันก็มีค่าไม่ต่างจากผ้าชีรี๊วอยู่ดี

9. นักวิทยาศาสตร์เรียกการพฤติกรรมการใส่“เสื้อคู่”ว่าอย่างไร

1. ปรากฏการณ์ทวิน (Twin) เพราะมีบุคลิกลักษณะคล้ายกัน
2. ปรากฏการณ์กระจกเงาเพราะมีพฤติกรรมเปลี่ยนแบบ
3. ปรากฏการณ์ดอกกุหลาบเพราะเป็นสัญลักษณ์ของความรัก
4. ปรากฏการณ์รวมร่างเพราะสะท้อนให้เห็นว่าเป็นคนเดียวกัน

10. การใส่เสื้อคู่ เป็นที่ยอมรับในสังคมหรือไม่ เพราะเหตุใด

1. เป็นที่ยอมรับ เพราะเป็นสิทธิส่วนบุคคล
2. ไม่เป็นที่ยอมรับ เพราะเป็นการบังคับจิตใจ
3. เป็นที่ยอมรับ เพราะเป็นไปตามสภาพสังคม
4. ไม่เป็นที่ยอมรับ เพราะใช้เงินอย่างไม่มีความจำเป็น

11. ข้อใดไม่มีการแสดงทรรศนะ

1. ระหว่างผ้าชีรี๊ว หรือแค่เสื้อเก่า มันอาจมีเพียงเราเข้าใจยิ่ง
2. เก็บเสื้อคู่ไว้นานจนเก่า ใครเจอก็อาจคิดเอาได้ว่านี่มันผ้าชีรี๊ว
3. เสื้อคู่ เสมือนเป็นตัวแทนของภาวะและช่วงเวลาแห่งความสุขของคนสองคน
4. แต่หากไม่ต้องการมันอีกต่อไป แม้เสื้อคู่นั้นยังสมบูรณ์เพียงใด มันก็มีค่าไม่ต่างจาก

ผ้าชีรี๊วอยู่ดี

12. นิยามของความรักข้อใดสำคัญที่สุด

1. ความใคร่
2. ความผูกพัน
3. ความเข้าใจ
4. ความหลงใหล

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 13-15

การศึกษาในชนบท

เมื่อพูดถึงการศึกษาในชนบทนั้น หลายคนอดสงสัยไม่ได้ว่าทำไมถึงได้มีความแตกต่างกับการศึกษาในตัวจังหวัดหรือในกรุงเทพมหานคร เนื่องด้วยโรงเรียนในตัวชนบทนั้นห่างไกลความเจริญบ้าง ล้าหลังบ้าง บ้านป่าบ้านเขาบ้างแต่จริงๆแล้ว ที่ทำให้โรงเรียนในตัวจังหวัดหรือในกรุงเทพมหานครมีความทันสมัย และมีความเจริญมากกว่าก็เพราะในตัวเมืองหรือตัวจังหวัดนั้นมีความพร้อมในทุกๆ อย่าง ไม่ว่าจะ เป็นหนังสือเรียน สื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ต่างๆ อีกทั้งหากมีโครงการหรือกิจกรรมดีๆ อะไร ส่วนใหญ่โรงเรียนในตัวเมืองจะได้รับก่อนเสมอ และโรงเรียนในตัวเมืองนั้นยังได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นจากรัฐและเอกชน ส่วนโรงเรียนในชนบทมีโอกาสน้อยที่จะได้รับอะไรดี ๆ

ถึงโรงเรียนในชนบทจะไม่ได้รับอะไรดี ๆ จากภายนอกสักเท่าไร แต่ในทางกลับกันก็ยังมีเรื่องดีๆ เกิดขึ้นอยู่ เนื่องจากโรงเรียนในชนบทไม่ได้รับการสนับสนุนจากภายนอก จึงต้องหาแนวทางหรือวิธีแก้ไข เพื่อให้โรงเรียนอยู่รอดและนักเรียนจะต้องมีความรู้และเอาตัวรอดได้ในโลกปัจจุบันที่มีการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา นั่นก็คือทางโรงเรียนจะเน้นในเรื่องของอาชีพเป็นหลักมากกว่าวิชาการเพื่อให้ นักเรียนที่จบออกไปสามารถนำความรู้เหล่านี้ไปใช้ทำมาหากินเลี้ยงปากท้องของตัวเองและครอบครัว

แต่ถ้าทางรัฐบาลจัดให้ทุกโรงเรียนมีมาตรฐานหรือความเท่าเทียมกันในทุกโรงเรียนและทุกพื้นที่ อย่างจริงจังก็จะทำให้นักเรียนจบออกมาอย่างมีมาตรฐานและสามารถลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ของสังคมในปัจจุบันได้

13. ข้อสรุปใด ตรงกับความหมายของคำว่า “การศึกษาในชนบท”
  1. การศึกษาที่ดีไม่จำเป็นต้องอยู่ในกรุงเทพฯ เสมอไป
  2. หากต้องการการศึกษาที่ดีต้องเรียนที่โรงเรียนในตัวจังหวัด
  3. หากรัฐบาลเข้าถึงการศึกษาในชนบทจะไม่เกิดความเหลื่อมล้ำเรื่องการศึกษา
  4. การศึกษาในชนบทเน้นทักษะการปฏิบัติในชีวิตจริงเพื่อต่อยอดการใช้ชีวิตในอนาคต
14. จากข้อความข้างต้น ข้อใดไม่ถูกต้อง
  1. นักเรียนในกรุงเทพฯ มีอนาคตที่ดีกว่านักเรียนในชนบท
  2. ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาเกิดขึ้นได้ทุกที่ในสังคมไทย
  3. อุปกรณ์การเรียนและหนังสือเรียนเป็นที่ต้องการสำหรับนักเรียนในชนบท
  4. โรงเรียนในกรุงเทพฯ มีโครงการหรือกิจกรรมดีๆ ให้นักเรียนร่วมกิจกรรม

15. จากข้อความข้างต้น บุคคลใต้น่าจะประสบความสำเร็จมากที่สุด

1. ด.ช.อำนาจเรียนที่โรงเรียนในชนบท ฉลาด แต่ชอบนอนตื่นสาย
2. ด.ช.อำมฤตเรียนที่โรงเรียนในกรุงเทพฯ ได้ครูดี แต่ชอบเล่นการพนัน
3. ด.ช.อำพลเรียนที่โรงเรียนในกรุงเทพฯ ฐานะร่ำรวย ไม่ชอบไปโรงเรียน
4. ด.ช.อำนาจเรียนที่โรงเรียนในชนบท ความจำดี ชอบช่วยครูอนุชิตซ่อมรถ

มอเตอร์ไซค์

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 16-18

มองชีวิตอย่างไร ในวันที่คาดเดาอะไรไม่ได้เลย

เราคงเคยพบว่า เมื่อทำอะไรไม่ได้วางแผนหรือมองการณ์ไกล ถึงเวลาเลยรับมือไม่ได้ไม่ทัน มันก็เสียหาย แต่ในอีกด้านบางที ทั้งตั้งใจ และวางแผนเอาไว้ดีบิตก็มีอะไรมาทำให้พังไม่เป็นท่า มันก็ทำให้รู้สึกแย่ เพราะว่า อดส่ำหลงทุนอะไรไปมากมาย

ถ้าจะบอกว่าเหตุเพราะ วิกฤติไวรัสระลอกใหม่ หลังจากระลอกแรก สิ่งเสียหายกว่าการป่วยทางกาย คือ “การป่วยใจ และแรงกดดันในการดำเนินชีวิต” ของใครหลายคน ถึงแม้ไม่มีวิกฤตินี้ คนเราย่อมมีความแตกต่างกันในยามประสบปัญหาชีวิต ถึงจะต่างกรรม ต่างวาระ ทว่าบางคนต้อง “ล้มลุกคลุกคลาน” แต่บางคนแค่ “ชวนเซ เป้ แล้วก็ไปต่อ” คงตอบซัดๆ ได้ยากว่าเหตุผลเพราะอะไร บางคนอาจแค่โชคดี บางคนปัญหาของเขาอาจไม่หนักหนาจริงก็ได้ บางคนอาจมีต้นทุนดีแต่สิ่งเหล่านี้อยู่ที่ “แค่เรามองเขา” เขาอาจไม่ได้ต้นทุนดีอาจเจอปัญหาหนักมากอยู่ หรือไม่มีโชคอะไรช่วยก็ได้ ที่สำคัญถ้านี้เป็นเวลาที่ปัญหาเกิดกับเรา มันไม่มีประโยชน์อะไรเลยในการมัววิเคราะห์คนอื่น หรือเปรียบเทียบกับคนอื่น โดยอย่างยิ่งในเวลาที่เราแย่กว่า

เพราะในช่วงเวลาที่เต็มไปด้วยปัญหา หรือสถานการณ์ที่คาดเดาอะไรยาก สิ่งที่ต้องมีมากคือ “สติ” และการ “มองตัวเอง” เท่านั้น เขียนเช่นนี้ดูง่าย เออะอะก็ให้มีสติ มองโลกแง่ดี เรื่องเช่นนี้ใครก็รู้ ดูอ่านกันจนเบื่อ แต่มันก็เริ่มที่ตรงไหนไม่ได้นอกจาก “ตรงนี้” นี่แหละจริง ๆ

เดินช้าให้มองใกล้ เดินไวให้มองไปข้างหน้า

อันที่จริง “สติ” ใช่มิเพียงบางเวลา หากต้องพยายามมิให้ตลอดเวลา โดยแ่งคิดหนึ่งที่ยอยากให้ไว้จากเรื่องนี้คือ ในช่วงชีวิตที่ยังปกติดีเสมือนเส้นทางชีวิตราบเรียบหรือก้าวหน้า ก็เหมือนเราวิ่ง หรือเดินไปข้างหน้าได้ไว ในช่วงนี้เราควรมองไปให้ไกล มองไปข้างหน้ามาก ๆ เพราะยังไม่รู้ว่าจะเจออะไร ยิ่งไปได้เร็วยิ่งต้องคิดเผื่อ มองอนาคตให้มาก หากไม่อย่างลุ่มแรงตอนสะดุด เพราะส่วนใหญ่จะระเริงกันอยู่มากกว่า

ในทางตรงกันข้าม เวลาที่ปัญหาถาโถม มีปัจจัยแย่ ๆ หลายอย่างก็ควร หยุด ลด นี้ไม่ใช่เวลา มาคิดอะไรไกล ๆ จินตนาการไม่ควรนำมาใช้ (ที่พอเอามาคิดตอนนี้ก็มักจะเป็นเชิงลบ) มองตัวเรา มองรอบตัว ๆ อะไรที่ต้องแก้ก่อน หรือในเวลาที่เราทำได้ เหมือนเดินช้า ๆ ก็มองใกล้ ๆ สำรวจหาสิ่งเล็กน้อยที่พอทำได้ไปเรื่อย ๆ อย่างระมัดระวัง นีละ “เดินช้าให้มองใกล้ เดินไวให้มองไปข้างหน้า”

ที่มา Sirichaiwatt

16. จากข้อความข้างต้น ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อเรื่องนี้ คืออะไร

1. อารมณ์เมื่อประสบเหตุ
2. ความไม่ทันตั้งตัวต่อปัญหา
3. จินตนาการในการสร้างอนาคต
4. โรคระบาดไวรัสโคโรนา2019 (Covid-19)

17. จากข้อความข้างต้น ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง

1. ต้นทุนดี - มองใกล้ - คิดไกล
2. คนวางแผน - ตั้งสติ - ลดจินตนาการ
3. วิฤตไวรัส - ป่วยใจ - มองตนเอง
4. คนลงทุน - ล้มลุกคลุกคลาน - มองอนาคต

18. จากข้อความข้างต้นเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันหรือไม่ เพราะเหตุใด

1. เหมาะสม เพราะ เราทุกคนควรใช้สติขับเคลื่อนชีวิตในทุกวัน
2. เหมาะสม เพราะ จินตนาการสร้างชีวิตมนุษย์ให้สดใส
3. ไม่เหมาะสม เพราะ การลงทุนมากอาจได้ผลกำไรน้อย
4. ไม่เหมาะสม เพราะ ถ้าไม่เคยล้มจะไม่รู้จักสุขที่แท้จริง

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 19

โลกนี้มีคนเป็นพันล้าน มีทารกหลายคนถูกทิ้งถึงขยะ มีเด็กสาวหลายคนถูกชายชั่วข่มขืน มีแม่หลายคนต้องจัดงานศพให้ลูกของตัวเอง หลายครอบครัวในหลายประเทศไม่มีที่ซุกหัวนอนเพราะพิษภัยสงคราม โลกของเราเต็มไปด้วยคนหัวใจสลาย เมื่อท่านมีความทุกข์ ขอให้ท่านหลุดจากภวังค์แห่งทุกข์ของตนชั่วคราว แล้วมองไปที่คนเหล่านี้ “คิดให้ดีว่าความทุกข์ของท่านใหญ่หลวง หรือการปรุงแต่งของท่านใหญ่หลวง” การคิดถึงตนเองมากเกินไป ย่อมนำความทุกข์มาให้โดยปริยาย แม้ท่านต้องการพบเจอกับความทุกข์ให้น้อยที่สุด ท่านต้องคิดถึงตนเองให้น้อยที่สุด และคิดถึงเพื่อนมนุษย์ให้มากที่สุด ต่อให้ท่านกลายเป็นคนพิการ ถ้าท่านคิดถึงเพื่อนมนุษย์มากกว่าความพิการของตนเอง ความพิการก็ไม่สามารถสร้างความทุกข์ให้ท่านได้เลย

19. ข้อความข้างต้น ควรตั้งชื่อเรื่องว่าอย่างไรจึงจะเหมาะสมที่สุด

1. พลังโศก
2. ใจเต็มแรง
3. เพื่อนมนุษย์
4. บันดาลสุข

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 20-25

ใบ้...ผู้ชนะที่แท้จริง

ของ อัศศิริ ธรรมโชติ

ใบ้วิ่งเข้ามาใกล้ เสียงร้องเรียกก็ยิ่งดัง พวกเด็กต่างลิงโลดกระโดดเต้นกันขำกั๊ว
จนพวกผู้ใหญ่เองต้องส่งเสียงเรียกใบ้และปรบมือกันกราวไปพร้อมกับเด็กๆ ด้วย...

"ฮัลโหล ฮัลโหล! หนึ่ง สอง สาม.." เสียงจากเครื่องขยายเสียงตรงเส้นชัยสีแดงดังกังวาน
ขึ้น"โปรดอย่าเข้าใจผิด นายใบ้ที่กำลังนำหน้านานี้ไม่เกี่ยวกับการวิ่งแข่งมาราธอนครั้งนี้
นะครับเนื่องจาก..." ฯลฯ

ใบ้วิ่งใกล้เส้นชัยเข้ามาทุกขณะ แต่คราวนี้เสียงเจียบจนได้ยินเสียงหอบหายใจของใบ้เอง
ผมตื่นเข้ามิตทุกวันเพราะถูกขยายบังคับให้ตักบาตร ถนนริมทะเลหน้าบ้านเมื่อฟ้าสวลัววราง
จะเห็นพระเดินเรียงกัน...มาแต่ไกลๆ นั้น คล้ายกับเส้นสายสีเหลืองที่เคลื่อนพลิวอยู่ข้างหน้า ขณะที่ลม
อ่อนโยนพัดคลื่นสีน้ำเงินเข้าหาฝั่งสีขาว แต่ผู้ที่มาก่อนพระจะเป็นกลุ่มคนที่แต่งชุดสีเขียว พวกเขาไปกับ
ฝุ่นฟุ้ง และเสียงดังเป็นจังหวะทั้งจากรองเท้าที่กระทบพื้นถนนและเสียงเพลงจากปากที่ร้องออกมา
พร้อมๆ กัน พวกนี้เป็นตำรวจพลร่มจากค่ายฝึกเหนือหมู่บ้าน

วันนี้ตำรวจพลร่มเคลื่อนผ่านผมไปแล้วและ "เจ้าสายสีเหลือง" ก็ค่อยปรากฏขึ้นตรงหัว
โค้งถนน

"ยาย..." ผมเอะใจร้องบอก "วันนี้พระมาองค์เดียว..."

"ไม่ใช่หรือก้อายหนู..." ยายโผล่หน้าต่างชั้นบนบอกลงมา"นั่นมันใครก็ไม่รู้ วิ่งมาคนเดียว"

เขาวิ่งใกล้เข้ามาด้วยเท้าเปล่า ไม่มีเสียง นุ่งกางเกงขาสั้นสีเหลืองจีวรพระ และเสื้อยืดคอ
กลมสีเดียวกัน ได้ยินแต่เสียงหอบหายใจในความสงัดยามเช้ามืด

"ใบ้!" ผมทักเขาเมื่อเห็นตัวแจ่มชัดแล้ว... "ใบ้จะวิ่งไปไหนนะ"

ใบ้ไม่ยอมหยุด โบกมือไหวๆ วิ่งผ่านหน้าผมไป ยิ้มปากแห้งฟันขาว แวตตาลึกๆ พลังก็
ใช้เสียงแยะ แยะ เหมือนอย่างที่เคยได้ยิน

"อ้ายใบ้มันซ้อมวิ่งนะลูก" ยายบอกพร้อมหัวเราะอย่างเห็นขึ้น ก่อนจะหันกลับเข้าบ้านไป

ใบ้เป็นหนุ่มร่างล่ำสัน ผิวเผือกเป็นฝรั่ง ผมหยิกหยอยก็ออกสีแดงดำราวกับเปลือกไม้ยอม
ความคิดปกติของเขาเป็นมาแต่เกิด ลิ่นไก่สั้น หูค่อนข้างหนวก ต้องพูดตรงหน้าถึงได้ยิน ใบ้ฟังคนพูดรู้
เรื่องแต่ต้องทำมือไม้ประกะบ คนคุยด้วยต้องจับคำที่เขาเปล่งออกมาสั้นๆ ตะกุกตะกัก ลิ่นพันรัว
เสียงอ้อแอ้อยู่ในลำคอลึก เวลาอารมณ์ดีจะยิ้มแยมและให้เสียง แยะ - แยะ เป็นการทักทายคน
คุ้นเคยแต่ถ้าเขานั่งนิ่งเฉย คนแปลกหน้าจะไม่รู้ว่าเขาคือคนพิการ

ชีวิตของไบ้ สำหรับเด็กๆ อย่างผม คล้ายกับเสียงคลื่นซัดกลุ่มและเป็นเหมือน "ของเล่น" เพื่อความสนุกเพลิดเพลินและสร้างเสียงหัวเราะ

แปะ - แปะ เสียงเด็กๆ ล้อเลียน ไบ้ได้ยินก็จะย่อตัวตั้งท่าวิ่งไล่กวาด "เตี้ยว-เคก-หัว-เลย"

ไบ้ว่า พร้อมกับงอมมือเตรียมพร้อม ครั้นได้เห็นเด็ก ๆ แดกฝูงวิ่งหน้าตั้งกันไปก่อน เขากลับยื่นหัวเราะเฉยหรือถ้าหากว่าเขาออกไปไกลกวาดไปจริงๆ เด็กสักคนวิ่งหนีเกิดหกล้มร้องไห้ เขาก็จะเข้าไปอุ้มปลอบด้วยเสียงอ้อแอ้ พวกเรารู้ว่าไบ้เป็นคนใจดี จึงยามใจล้อเขาบ่อย เรียกเขาว่าตาไบ้บ้าง อ้ายไบ้บ้าง บางทีก็ไบ้เฉยๆ แต่เขาไม่เคยโกรธสักครั้ง ถ้าอารมณ์ไม่ดีเขาก็จะไม่เล่นด้วย เดินหนีไปเสียที่อื่น

พวกเรา เด็กๆ รู้สึกว่าไบ้เป็น "ของเรา" ในหมู่บ้านริมทะเลเล็กๆ แห่งนี้ ไบ้เหมือนน้ำเค็มเม็ดทรายเหมือนกับว่าสีสวย และเหมือนกับผีเสื้อ แมงทับที่เราจับมาเล่นกัน

ยายนุ่นผู้เป็นแม่ของไบ้บ่นกับยายของผมในวันหนึ่งได้ยีนว่า...

"อ้อย...อ้ายไบ้ของข้านะ มันอยากจะเป็นทุกอย่างแหละ เห็นเขาชกมวยกัน มันก็ไปซ้อมกับเค้าด้วย หน้าตาบวมกลับมา ก็มันไบ้บ้าอย่างนั้น จะไปสู้ใครเค้าได้ เห็นเขาบวชพระมันก็อยากจะบวช เห็นเพื่อนเป็นทหารมันก็อยากจะเป็น ตอนเค้ารับสมัครตำรวจพลร่ม มันก็จะตามไปสมัครกับเค้าด้วย ข้าต้องบอกว่าไบ้เอ๊ย คนอ่านหนังสือไม่ออกเค้าไม่เอาหรอก แต่มันดื้อนะ ดื้ออย่าบอกใครอ้ายนี่ เอ๊ย...เวรกรรมชาติก่อนมันคงมากอยู่..." ยายนุ่นส่ายหัว

"ตอนนี้เห็นวิ่งตามพวกตำรวจพลร่มอยู่ทุกเช้า ใส่ชุดเหลืองยังกะพระออกบิณฑบาตแน่ะ " ยายบอกผม

"มันไปเอาของใครมาใส่ไม่รู้บอกข้าว่าวิ่งแข่งงานปีใหม่ ข้ารู้ว่ามันไปสมัครมาแล้ว ถูกเค้าไล่กลับมาคงเห็นมันไบ้บ้า ไม่เอามัน แต่ก็ยังซ้อมอยู่ทุกวัน บอกแล้วไม่รู้เรื่อง ปล่อยให้มันวิ่งของมันไปคนเดียว" ยายนุ่นว่าแล้วอดหัวเราะไม่ได้ "อ้ายนี่แรงมันมาก มันมีแต่กำลัง"

ในใจจริงแล้วไบ้อยากจะทำอะไร เป็นอะไร ไม่มีใครใส่ใจถือสา นอกจากจะเห็นเป็นของขำ ไบ้ไม่เคยร้ายต่อใคร สำหรับพวกผู้ใหญ่ในหมู่บ้านนี้ เขาเป็นทั้งน่าสงสารและที่น่าขัน เป็นคนมีกำลังที่เรื่อหาปลาทุกลำอยากจะได้ แต่ไบ้ก็ไม่เคยทำอะไรจริงจัง นอกจากจะตกเบ็ดและหาปลามาให้ยายนุ่น ผู้เป็นแม่ชายที่ตลาดเป็นบางครั้ง ดิดเรื่อเรื่อทะเลเป็นบางเที่ยว แล้วก็กลับมาอยู่บ้าน และอยู่ไปวันๆ โดยไม่เป็นพิษภัยต่อใคร

ความแข็งแรงของไบ้เป็นที่เลื่องลือกันดีในครั้งหนึ่งว่า เย็นวันหนึ่งเขาพายเรือเล่นตามชายฝั่งลมกลับเปลี่ยนทิศเป็นพายุ พัดพาเรือเขาออกไปไกลลึกลับหายไปกับขอบฟ้าและลมพัดจู่โจม คึ้นหนึ่งเต็มๆ ที่ยายนุ่นรำให้ จนเช้าวันต่อมาคนในหมู่บ้านถึงได้เห็นเขาจำพายเรือกลับมาอย่างปลอดภัย คึ้นนั้นทั้งคึ้นที่ไบ้ต้องพายเรือต้านแรงลมอยู่โดยไม่ได้กลับนอน

ครั้งนั้นพวกเรา เด็กๆ นึกว่าไปตายแล้ว จึงดีใจแท้ไปต้อนรับเขาเกรียวกราว เขาก็ยิ้มเห็นปาก
แห่งฟันขาว แววตาเล็กลึก พลังก็ให้เสียงแบะ - แบะ เหมือนอย่างที่เคยได้ยิน

ความรู้สึกว่าไปเป็น "ของเรา" นี้เอง ที่ทำให้ผม เพื่อนๆ และเด็กเกือบทั้งหมู่บ้านพากัน
ส่งเสียงเอาใจช่วยเขาเกือบเป็นเสียงเดียวกันในวันที่เขาวิ่งแข่ง

วันขึ้นปีใหม่ ทางอำเภอได้จัดให้มีการแข่งวิ่งทนเป็นระยะทางยาวรวมสิบกิโลเมตร มีผู้เข้า
แข่งขันมากมาย แต่ที่วิ่งเท่าเปล่า ไม่มีเสียง นุ่งกางเกงขาสั้นสีเหลืองจีวรพระ และเสื้อยืดคอกกลมสี
เดียวกันนั้น นำหน้าทั้งกลุ่มมาไกลห่าง...พวกเรา เด็กๆ ต่างกระโดดตัวลอยส่งเสียงเรียกไปกันขรมทีเดียว

"ฉิบหายแล้วเว้ย! อ้ายไปมันนำมานี้หว่า" เสียงผู้ใหญ่ยืนข้างๆ ผมพูดขึ้น

"นั่นนะซี...เฮ้ย! มันแข่งด้วยหรือวะก็ไหนว่ากรรมการเขาไม่รับสมัครมันไงละ" ผู้ใหญ่อีกคน
หนึ่งว่า

ไปวิ่งวิ่งเข้ามาใกล้ เสียงร้องเรียกก็ยิ่งดัง พวกเด็กต่างลิงโลดกระโดดเต้นกันขวกไขว่ จนพวก
ผู้ใหญ่เองต้องส่งเสียงเรียกไปและปรบมือกันกราวไปพร้อมกับเด็กๆ ด้วย...

"ฮัลโหล ฮัลโหล! หนึ่ง สอง สาม..."เสียงจากเครื่องขยายเสียงตรงเส้นชัยสีแดงดังกังวานขึ้น
"โปรดอย่าเข้าใจผิด นายไปที่กำลังนำหน้านั้นไม่เกี่ยวกับการวิ่งแข่งมาราธอนครั้งนี้ะครับ
เนื่องจากนายไปขาดคุณสมบัติบางอย่าง กรรมการไม่ได้รับสมัคร และไม่มีรายชื่ออยู่ในผู้เข้าแข่ง.ฮัลโหล
ฮัลโหล...ทางคณะกรรมการไม่สามารถจะหามนายไปได้ แม้จะได้ชี้แจงแล้ว นายไปก็ยังไม่ออกวิ่ง
ตามมาด้วย การชนะของนายไปถือเป็นโมฆะนะครับ..."

ไปวิ่งใกล้เส้นชัยเข้ามาทุกขณะ แต่คราวนี้เสียงเจีบบจนได้ยินเสียงหอบหายใจของไปเอง

"ฮัลโหล ฮัลโหล! หนึ่ง สอง สาม..."เสียงจากเครื่องขยายเสียงดังขึ้นอีก..."พ่อแม่พี่น้อง
ทั้งหลายผู้ชนะที่แท้จริงนั้นได้แก่เบอร์ยี่สิบที่วิ่งตามหลังนายไปมา..."

คราวนี้เสียงโห่ดังขึ้นสองฟากถนนเป็นเสียงทั้งจากผู้ใหญ่ เด็ก และเมื่อไปถึงเส้นชัย
หลายคนก็เข้าไปปรุมล้อมแสดงความยินดีต่อเขาโดยไม่ยอมใส่ใจเสียงจากเครื่องขยายเสียงนั้นเลย ซึ่งก็ได้แต่
ส่งเสียง ฮัลโหล ฮัลโหล หนึ่ง สอง สาม... อย่างขาดคนสนใจฟัง

เมื่อนายอำเภอได้มอบถ้วยที่เหมือนกับเครื่องหมายยาทาแก้พิษแมลงตะขาบกัดต่อให้กับ
ผู้ชนะหมายเลขยี่สิบที่วิ่งตามหลังไปมานั้น ไปยืนหลบอยู่กลางวงล้อมของเด็กๆ ในขณะที่ผู้ใหญ่หลายคนเริ่ม
เห็นเป็นเรื่องตลก ครั้นแล้วเสียงปรบมือเปาะแปะก็กลับเจีบบกริบลง

เมื่อผู้ชนะหมายเลขยี่สิบเดินถือถ้วยไปโตมาส่งต่อให้ไป พลังก็ชูมือไปขึ้นท่ามกลางเสียงโห่
ร้องราวกับเสียงคลื่นทะเลเมื่อยามหน้ามรสุมเด็กๆ ตีลังกากันด้วยความดีใจก่อนเข้ารุมล้อมไป เรียกชื่อเขา
อีกครั้ง ขณะที่ไปยิ้มเห็นปากแห่ง ฟันขาว และแววตาเล็กลึก พลังก็ให้เสียงแบะ - แบะ เหมือนที่เคยได้ยิน
ผมเห็นร่างของเขาไหวเป็น "เส้นสายสีเหลือง" เคลื่อนพลีวอยู่ในฝูงคน

20. จากข้อความ “เมื่อผู้ชนะหมายเลขสิบเดินถือถ้วยใบโตมาส่งต่อให้ใบ้ พลังก็ชุ่มมือใบ้ขึ้นท่ามกลางเสียงโห่ร้องราวกับเสียงคลื่นทะเลเมื่อยามหน้ามรสุม” ผู้ชนะหมายเลขสิบรู้สึกอย่างไรในการกระทำเช่นนั้น

1. อยากเป็นนายใบ้
2. ชื่นชมนายใบ้ด้วยใจจริง
3. รังเกียจที่ผู้ชนะเป็นคนพิการ
4. อยากให้คนชื่นชมที่ตนเสียสละ

21. นักเรียนสามารถช่วยคนพิการได้โดยวิธีใด

1. จูงคนพิการทางการมองเห็นข้ามถนน
2. แสดงตนเป็นญาติคนพิการเพื่อขอรับเงินช่วยเหลือ
3. รับคนพิการมาทำงานที่บ้านโดยไม่ปรึกษาผู้ปกครอง
4. บริจาคเงินจำนวนมากสร้างมูลนิธิเพื่อช่วยเหลือคนพิการ

22. ข้อความใดไม่สนับสนุนเรื่องสั้นข้างต้น

1. ความสุขเกิดขึ้นได้จากตัวเรา
2. มิตรภาพเกิดขึ้นได้ทุกที่ ทุกเวลา
3. ความสุขเกิดขึ้นได้จากความสมบูรณ์
4. คนเราต้องไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรค พยายามเอาชนะในสิ่งที่เป็นปมด้อยของตนเอง

23. บุคคลใดนำข้อคิดจากเรื่องสั้นไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

1. ตุ่มน้อยใจในโชคชะตาเพราะทางบ้านมีฐานะยากจน
2. ตันชอบล้อเลียนพฤติกรรมของครูที่กำลังสอนหน้าชั้นเรียน
3. แต่งไม่ชอบคุยกับใคร ชอบอยู่คนเดียวเพราะเชื่อว่าในโลกใบนี้ไม่มีมิตรแท้
4. ต่ายสมัครประกวดเป็นนักร้องเพลงลูกทุ่งเพราะชอบฟังเพลงที่ยายเปิดในวิทยุ

24. พิจารณาเรื่องสั้นข้างต้น นายใบ้ เป็นบุคคลเช่นไร

1. จริงใจ
2. ซื่อสัตย์
3. กตัญญู
4. มีความพยายาม

25. ควรทำอย่างไร เพื่อให้ประสบความสำเร็จได้เร็วมากขึ้น

1. อาชีพสุจริต - ทุ่มเท - ไม่พัก
2. อาชีพสุจริต - โลก - ซื่อสัตย์
3. อาชีพสุจริต - อดออม - เป้าหมาย
4. อาชีพสุจริต - ปลดปล่อย - พักผ่อน

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 26-27

การงานคือการปฏิบัติธรรม	
อันการงานคือคุณค่าของมนุษย์	ของมีเกียรติสูงสุดอย่าสงสัย
ถ้าสนุกด้วยการงานเบิกบานใจ	ไม่เท่าไรรู้ธรรมฉ่ำซึ่งจริง
เพราะการงานเป็นตัวการประพฤติธรรม	กุศลกรรมกล้าปนมาไม่ค้ำยั้ง
ถ้าจะเปรียบก็เปรียบคนฉลาดยิ่ง	นับเดียววิ่งเก็บนกหลายพวงมา
คือการงานนั้นต้องทำต้องสติ	มีสมาธิขั้นดีมีอุตสาห์
มีสัจจะมีทมะมีปัญหา	มีศรัทธาและกล้าหาญรักงานจริง
พุทธทาสภิกขุ	

26. พิจารณาบทร้อยกรองข้างต้น การงานคือการปฏิบัติธรรม ข้อใดกล่าวถูกต้อง

1. ผู้ปฏิบัติงานต้องมีอิทธิบาท 4 , ฆราวาสธรรม 4
2. ผู้ปฏิบัติงานต้องมีพรหมวิหาร 4 , ศีล 5
3. ผู้ปฏิบัติงานต้องมีอริยสัจ 4 , ชั้นธ 5
4. ผู้ปฏิบัติงานต้องมีสติปัญญา 4 , อานาปานสติ

27. พิจารณาบทร้อยกรองข้างต้น มีใจความตรงกับข้อใด

1. หนทางสู่ความสำเร็จ
2. ผู้นำหลักในการทำงาน
3. ความพยายามในชีวิต
4. ข้อคิดธรรมะประจำใจ

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 28-29

ฟังถ้อยคำรัสมะธูระวอน	คนุนีเฝ้าเออวย
จักเปนมุสาวะจะณะด้วย	บมิตรงกะความจริง
อันชายประกาศะระประทาน	ประดีพิทระแต่หญิง,
หญิงควรจะเปรมกะมะละยั้ง	ผิวะจิตตะตอบรัก;
แต่หากฤดีบอะภิรม	จะเฉลยฉะนั้นจัก
เปนปดและลงบุรุษะรัก	ก็จะหลงละเลิงไป
ตุข้าพระบาทสิสุจริต	บมิตัดจะปดใคร,
จึงหวังและมุ่งมะนะสะใน	วรเมตตะธรรมา
	มีพระพาธา

28. ข้อใดไม่ปรากฏในบทร้อยกรองข้างต้น

1. เล่ห์กล
2. ชื่อสัตย์
3. ตรงไปตรงมา
4. ความจริง

29. ข้อสรุปใดไม่ตรงกับคความหมายของบทร้อยกรองข้างต้น

1. อ่อนวอน - บอกรัก - ผิดหวัง
2. มีความรัก - บอกรัก - สมหวัง
3. प्ररารถนา - อ่อนวอน - ทุกข์ใจ
4. จริงใจ - พูดจริง - ขอความเมตตา

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 30

เรื่องวอนขอ	
เมื่อเรายังเล็กเป็นเด็กน้อย	เคยกล่าวถ้อยวอนจันทราว่าให้สม
ขอข้าวแกงแหวน ให้น้องปองนิยม	ขอเตียงตั้งนั่งชมดาวและเดือน
เมื่อเห็นดาวล้อมเดือนกลาดเกลื่อนฟ้า	ชวนน้องนับดาราที่เป็นเพื่อน
ระยักระยิบพริบตาดาวพราวเลือน	แต่ดวงเดือนเด่นสว่างกลางโพยม
อยากตะกายวายุฟ้าไปหาจันทร์	และใฝ่ฝันอยากเอื้อมให้ถึงโสม
เคยนึกตามใจชอบปลอบประโลม	ว่าเติบโตจะได้ไคมรัตติกาล
ฝันไปตามอารมณ์ผสมง	ว่าเติบโตจะบินไปด้วยใจหาญ
สอยดวงดาวพราวฟ้ามาเป็นยาน	พาเราผ่านเมฆตันจนถึงจันทร์
	บทกวีเรื่อง วอนขอ ของ กุลทรัพย์ รุ่งฤดี

30. จากบทร้อยกรองข้างต้น คำคมใดอธิบายเนื้อความได้เหมาะสม

1. ไม่ว่าคุณจะทำอะไรหรือไม่คุณคิดถูก : Auadey Hepburn
2. จงเปลี่ยนความคิดของคุณแล้วโลกของคุณจะเปลี่ยนไป : Norman Vincet Peale
3. ความพากเพียรมุ่งมั่น ไม่ใช่เพื่อประสบความสำเร็จแต่เพื่อให้มีคุณค่า : Albert Einstein
4. เราไม่สามารถทำให้ทุกสิ่งสมบูรณ์แบบได้ แต่ถ้าเราพยายามทำให้มันใกล้เคียง เราจะได้สิ่งที่สุดยอดมา : Vince Lombardi

แบบสอบถามความคิดเห็น

แบบสอบถามความคิดเห็น

เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
โดยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
2. แบบสอบถามนี้เป็นแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ มีจำนวน 15 ข้อ
3. คำตอบของผู้เรียนในแบบสอบถามฉบับนี้จะไม่นำไปรวมกับการตัดสินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่จะนำผลจากการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ไปใช้พัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น
4. ให้นักเรียนพิจารณาข้อความในแต่ละข้อแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน โดยแบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	5	คะแนน
เห็นด้วยมาก	4	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	2	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1	คะแนน

แบบทดสอบความคิดเห็น

เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน

ข้อ ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้						
1	กิจกรรมการเรียนรู้เป็นลำดับขั้นตอนต่อเนื่องไม่สับสน					
2	นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
3	นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณอย่างเป็นระบบ					
4	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น					
5	กิจกรรมการเรียนรู้มีความแปลกใหม่ และน่าสนใจ					
ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้						
6	นักเรียนมีความสุขและสนใจในการทำกิจกรรมการเรียนรู้					
7	นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมการเรียนรู้					
8	นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับเพื่อน					
9	นักเรียนได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมแสดงความคิดเห็นระหว่างครูกับนักเรียน					
10	ครูเป็นผู้ชี้แนะการอ่านให้นักเรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายและทั่วถึง					
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ						
11	นักเรียนได้รับความรู้ใหม่ ๆ จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
12	นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเพิ่มขึ้น					
13	นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและกลุ่มเพื่อน					
14	นักเรียนกล้าที่จะอภิปรายและแสดงความคิดเห็นต่อผู้อื่น					
15	นักเรียนนำกระบวนการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและวิชาอื่น ๆ ได้					

ภาคผนวก ค
ตารางผลการวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	
1. สาระสำคัญ				
1.1 ถูกต้องได้ใจความ	+1	+1	+1	1.00
1.2 แสดงความคิดเห็นหลักได้ชัดเจน	+1	+1	+1	1.00
1.3 สอดคล้องกับเนื้อหาและสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2. จุดประสงค์การเรียนรู้				
2.1 ระบุพฤติกรรมที่วัดและประเมินผลได้ชัดเจน	+1	+1	+1	1.00
2.2 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	+1	+1	+1	1.00
2.3 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2.4 ครอบคลุมพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย	0	+1	+1	.67
3. ชิ้นงาน/ ภาระงาน				
3.1 สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3.2 ภาระงาน/ชิ้นงานมีความเหมาะสมและส่งเสริมการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน	+1	+1	+1	1.00
4. กิจกรรมการเรียนรู้				
4.1 สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
4.2 สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน	+1	+1	+1	1.00
4.3 กิจกรรมมีลำดับขั้นตอนเหมาะสม และเน้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติด้วยกระบวนการกลุ่ม	0	+1	+1	.67
5. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้				
5.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
5.2 สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 10 การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1
เรื่อง การอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	
6. การวัดและประเมินผล				
6.1 การวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
6.2 สามารถประเมินผู้เรียนได้ตามสภาพจริง	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การอ่านบทความอย่างมีวิจารณญาณ

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	
1. สาระสำคัญ				
1.1 ถูกต้องได้ใจความ	0	+1	+1	.67
1.2 แสดงความคิดเห็นหลักได้ชัดเจน	+1	+1	+1	1.00
1.3 สอดคล้องกับเนื้อหาและสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2. จุดประสงค์การเรียนรู้				
2.1 ระบุพฤติกรรมที่วัดและประเมินผลได้ชัดเจน	+1	+1	+1	1.00
2.2 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	+1	+1	+1	1.00
2.3 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2.4 ครอบคลุมพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย	0	+1	+1	.67
3. ชิ้นงาน/ ภาระงาน				
3.1 สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3.2 ภาระงาน/ชิ้นงานมีความเหมาะสมและส่งเสริมการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน	+1	+1	+1	1.00
4. กิจกรรมการเรียนรู้				
4.1 สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
4.2 สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมี วิจารณญาณร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน	+1	+1	+1	1.00
4.3 กิจกรรมมีลำดับขั้นตอนเหมาะสม และเน้นให้นักเรียน ลงมือปฏิบัติด้วยกระบวนการกลุ่ม	0	+1	+1	.67
5. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้				
5.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
5.2 สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 11การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2
เรื่อง การอ่านบทความอย่างมีวิจารณญาณ (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	
6. การวัดและประเมินผล				
6.1 การวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
6.2 สามารถประเมินผู้เรียนได้ตามสภาพจริง	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 12การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การอ่านเรื่องสั้นอย่างมีวิจารณญาณ

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	
1.สาระสำคัญ				
1.1 ถูกต้องได้ใจความ	0	+1	+1	.67
1.2 แสดงความคิดเห็นหลักได้ชัดเจน	+1	+1	+1	1.00
1.3 สอดคล้องกับเนื้อหาและสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2. จุดประสงค์การเรียนรู้				
2.1 ระบุพฤติกรรมที่วัดและประเมินผลได้ชัดเจน	+1	+1	+1	1.00
2.2 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	+1	+1	+1	1.00
2.3 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2.4 ครอบคลุมพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย	0	+1	+1	.67
3. ชิ้นงาน/ ภาระงาน				
3.1 สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3.2 ภาระงาน/ชิ้นงานมีความเหมาะสมและส่งเสริมการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน	+1	+1	+1	1.00
4. กิจกรรมการเรียนรู้				
4.1 สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
4.2 สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน	+1	+1	+1	1.00
4.3 กิจกรรมมีลำดับขั้นตอนเหมาะสม และเน้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติด้วยกระบวนการกลุ่ม	0	+1	+1	.67
5. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้				
5.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
5.2 สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 12 การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3
เรื่อง การอ่านเรื่องสั้นอย่างมีวิจารณ์ญาณ (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	
6. การวัดและประเมินผล				
6.1 การวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
6.2 สามารถประเมินผู้เรียนได้ตามสภาพจริง	+1	+1	+1	1.00

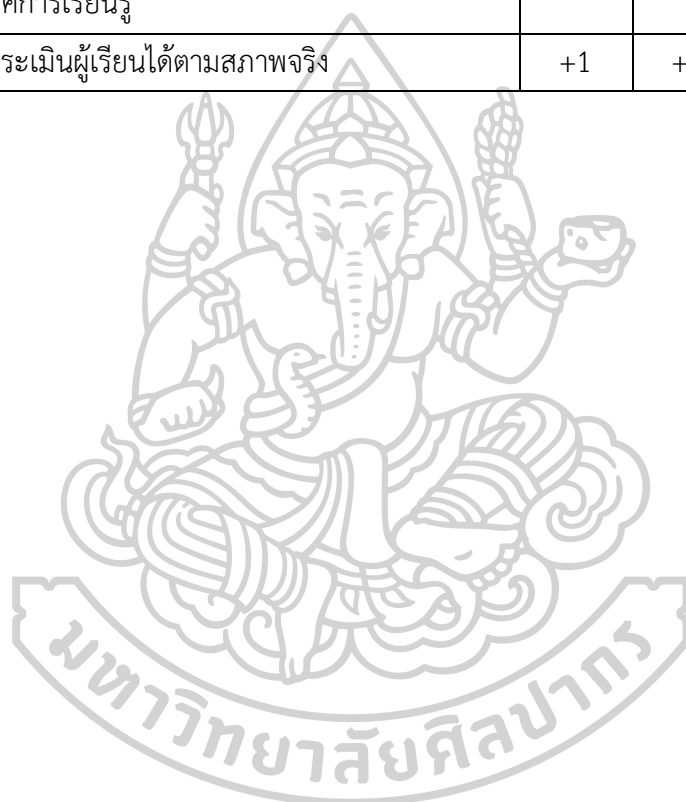

ตารางที่ 13 การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การอ่านบทร้อยกรองอย่างมีวิจารณ์ญาณ

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	
1. สาระสำคัญ				
1.1 ถูกต้องได้ใจความ	+1	+1	+1	1.00
1.2 แสดงความคิดเห็นหลักได้ชัดเจน	+1	+1	+1	1.00
1.3 สอดคล้องกับเนื้อหาและสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2. จุดประสงค์การเรียนรู้				
2.1 ระบุพฤติกรรมที่วัดและประเมินผลได้ชัดเจน	+1	+1	+1	1.00
2.2 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	+1	+1	+1	1.00
2.3 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2.4 ครอบคลุมพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย	0	+1	+1	.67
3. ชิ้นงาน/ ภาระงาน				
3.1 สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3.2 ภาระงาน/ชิ้นงานมีความเหมาะสมและส่งเสริมการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณของนักเรียน	+1	+1	+1	1.00
4. กิจกรรมการเรียนรู้				
4.1 สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
4.2 สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน	+1	+1	+1	1.00
4.3 กิจกรรมมีลำดับขั้นตอนเหมาะสม และเน้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติด้วยกระบวนการกลุ่ม	0	+1	+1	.67
5. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้				
5.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
5.2 สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 13 การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4
เรื่อง การอ่านบทร้อยกรองอย่างมีวิจารณ์ญาณ (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	
6. การวัดและประเมินผล				
6.1 การวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
6.2 สามารถประเมินผู้เรียนได้ตามสภาพจริง	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การ
อ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ

เนื้อหา	ข้อที่	ระดับความคิดเห็น			IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
ข่าว	1	1	1	0	.67
	2	1	1	1	1.00
	3	1	1	1	1.00
	4	1	1	1	1.00
	5	1	1	1	1.00
	6	0	1	1	.67
	7	1	0	1	.67
	8	0	1	1	.67
	9	1	1	1	1.00
	10	0	1	1	.67
	11	1	1	1	1.00
	12	1	0	1	.67
	13	1	1	1	1.00
บทความ	14	1	1	1	1.00
	15	1	1	1	1.00
	16	1	1	1	1.00
	17	1	1	1	1.00
	18	1	1	1	1.00
เรื่องสั้น	19	1	1	1	1.00
	20	1	1	1	1.00
	21	1	1	1	1.00
	22	1	1	1	1.00
	23	1	1	1	1.00
	24	1	0	1	.67
	25	1	0	1	.67
	26	1	1	1	1.00

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ (ต่อ)

เนื้อหา	ข้อที่	ระดับความคิดเห็น			IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
เรื่องสั้น (ต่อ)	27	0	1	1	.67
	28	0	1	1	.67
	29	0	1	1	.67
	30	1	1	1	1.00
	31	1	0	1	.67
	32	1	1	1	1.00
	33	1	1	1	1.00
	34	1	1	1	1.00
	35	1	1	1	1.00
	36	1	1	1	1.00
	37	0	1	1	.67
บทร้อยกรอง	38	1	1	1	1.00
	39	1	1	1	1.00
	40	1	1	1	1.00
	41	0	1	1	.67
	42	0	1	1	.67
	43	1	1	1	1.00
	44	0	1	1	.67
	45	1	1	1	1.00
	46	1	0	1	.67
	47	1	0	1	.67
	48	1	1	1	1.00
	49	1	1	1	1.00
	50	1	0	1	.67

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ
วัดผล สัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ

ข้อที่	คุณภาพของข้อสอบ		แปลผล
	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก(r)	
1	.40	.40	ข้อนี้นำไปใช้ได้
2	.63	.60	ข้อนี้นำไปใช้ได้
3	.67	.67	ข้อนี้นำไปใช้ได้
4	.53	.93	ข้อนี้นำไปใช้ได้
5	.43	.73	ข้อนี้นำไปใช้ได้
6	.43	-.20	*ข้อนี้ตัดทิ้ง
7	.77	.33	ข้อนี้นำไปใช้ได้
8	.67	.53	ข้อนี้นำไปใช้ได้
9	.47	.93	ข้อนี้นำไปใช้ได้
10	.30	.47	ข้อนี้นำไปใช้ได้
11	.77	.33	ข้อนี้นำไปใช้ได้
12	.53	.80	ข้อนี้นำไปใช้ได้
13	.70	.73	ข้อนี้นำไปใช้ได้
14	.57	.60	ข้อนี้นำไปใช้ได้
15	.57	.47	ข้อนี้นำไปใช้ได้
16	.57	.33	ข้อนี้นำไปใช้ได้
17	.63	.33	ข้อนี้นำไปใช้ได้
18	.70	.73	ข้อนี้นำไปใช้ได้
19	.37	.60	ข้อนี้นำไปใช้ได้
20	.37	.60	ข้อนี้นำไปใช้ได้
21	.50	.47	ข้อนี้นำไปใช้ได้
22	.43	.20	ข้อนี้นำไปใช้ได้
23	.70	.33	ข้อนี้นำไปใช้ได้
24	.67	.13	*ข้อนี้ตัดทิ้ง
25	.33	.13	*ข้อนี้ตัดทิ้ง
26	.60	.27	ข้อนี้นำไปใช้ได้

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ (ต่อ)

ข้อที่	คุณภาพของข้อสอบ		แปลผล
	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก(r)	
27	.17	.20	*ข้อนี้ตัดทิ้ง
28	.93	.00	*ข้อนี้ตัดทิ้ง
29	.40	.27	ข้อนี้นำไปใช้ได้
30	.57	.33	ข้อนี้นำไปใช้ได้
31	.67	.27	ข้อนี้นำไปใช้ได้
32	.30	.60	ข้อนี้นำไปใช้ได้
33	.43	.33	ข้อนี้นำไปใช้ได้
34	.63	.33	ข้อนี้นำไปใช้ได้
35	.57	.47	ข้อนี้นำไปใช้ได้
36	.60	.40	ข้อนี้นำไปใช้ได้
37	.63	.33	ข้อนี้นำไปใช้ได้
38	.67	.27	ข้อนี้นำไปใช้ได้
39	.70	.20	ข้อนี้นำไปใช้ได้
40	.80	.00	*ข้อนี้ตัดทิ้ง
41	.77	.07	*ข้อนี้ตัดทิ้ง
42	.60	.40	ข้อนี้นำไปใช้ได้
43	.60	.53	ข้อนี้นำไปใช้ได้
44	.17	.33	*ข้อนี้ตัดทิ้ง
45	.63	.47	ข้อนี้นำไปใช้ได้
46	.37	-.20	*ข้อนี้ตัดทิ้ง
47	.20	.13	*ข้อนี้ตัดทิ้ง
48	.30	-.07	*ข้อนี้ตัดทิ้ง
49	.37	-.20	*ข้อนี้ตัดทิ้ง
50	.17	-.20	*ข้อนี้ตัดทิ้ง

ผู้วิจัยนำแบบทดสอบไปทดลอง (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/6 ที่ผ่านการเรียนเรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมาแล้ว 30 คน และได้คัดเลือกข้อสอบที่คุณภาพ จำนวน 30 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1,2,3,4,5,9,11,13,14,15,16,17,18,19,20,21,22,23,26,30,32,33,34,35,37,38, 39,42,43 และ 45 แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR-20 พบว่า แบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .80

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้

คนที่	ก่อนการจัดการเรียนรู้ (30)	หลังการจัดการเรียนรู้ (30)	คนที่	ก่อนการจัดการเรียนรู้ (30)	หลังการจัดการเรียนรู้ (30)
1	21	21	16	20	27
2	25	28	17	22	28
3	20	28	18	11	24
4	21	27	19	19	26
5	22	27	20	18	24
6	21	26	21	15	28
7	21	30	22	15	22
8	20	27	23	9	28
9	19	26	24	21	26
10	17	29	25	19	27
11	17	18	26	17	26
12	24	29	27	10	25
13	14	26	28	20	27
14	11	25	29	13	22
15	22	28	30	15	19

จากตารางที่ 16 เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 25.80 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 2.84 สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 17.87 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 4.23 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวชุตินา ประยงค์
วัน เดือน ปี เกิด	22 พฤษภาคม 2535
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2553 สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. 2559 สำเร็จการศึกษาปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี พ.ศ. 2561 ศึกษาต่อระดับปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอน ภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	40 ซอยเจริญนคร 65 แขวงดาวคะนอง เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

